

Ripoti ya Uwajibikaji

UCHAMBUZI WA UTEKELEZAJI WA MIRADI
YA MAENDELEO KATIKA SERIKALI ZA MITAA

2016-17

Ripoti ya Uwajibikaji

UCHAMBUZI WA UTEKELEZAJI WA MIRADI
YA MAENDELEO KATIKA SERIKALI ZA MITAA

2016-17

Kwa kushirikiana na:

Mradi wa Usimamizi Bora wa Rasilimali za Umma
(Good Financial Governance)

Unaotekelezwa na:

Kwa niaba ya:

Co-funded by European Union

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Yaliyomo

DIBAJI	vi
SURA YA KWANZA	1
MAUDHUI YA UCHAMBUZI.....	1
UFANUZI JUU YA VIGEZO VYA UCHAMBUZI	1
SURA YA PILI	3
UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO KIUJUMLA.....	3
IDADI YA MIRADI ILIYOKAGULIWA.....	3
MWENENDO WA HATI ZA UKAGUZI.....	3
MWENENDO WA UTEKELEZAJI WA MAPENDEKEZO YA CAG.....	3
HALI YA KIFEDHA KATIKA MIRADI MITATU ILIYOCHAMBULIWA	4
MAONI YA WAJIBU JUU YA MWENENDO WA UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO KWA MWAKA 2016/17.....	5
SURA YA TATU	6
UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO KIMKOA	6
MKOA WA ARUSHA	6
MKOA WA DAR ES SALAAM.....	7
MKOA WA DODOMA.....	8
MKOA WA GEITA.....	9
MKOA WA IRINGA.....	10
MKOA WA KAGERA.....	11
MKOA WA KATAVI	13
MKOA WA KIGOMA.....	14
MKOA WA KILIMANJARO.....	15
MKOA WA LINDI	17
MKOA WA MANYARA.....	17
MKOA WA MARA.....	19
MKOA WA MOROGORO	20
MKOA WA MBEYA.....	21
MKOA WA MTWARA.....	22
MKOA WA MWANZA.....	24
MKOA WA NJOMBE.....	26
MKOA WA PWANI	27
MKOA WA RUKWA.....	28
MKOA WA RUVUMA.....	29
MKOA WA SINGIDA	30
MKOA WA SIMIYU	32
MKOA WA SONGWE	33
MKOA WA SHINYANGA	34
MKOA WA TABORA.....	35
MKOA WA TANGA	35
SURA YA NNE	38
UFANISI KATIKA UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO	38
MWENENDO WA UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO.....	38
ATHARI ZINAZOWEZA KUTOKEA.....	42
MAPENDEKEZO YA WAJIBU KATIKA UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO	43
SURA YA TANO	44
HITIMISHO	44

Orodha ya Majedwali

Jedwali Na. 1:	Uchambuzi wa hali ya kifedha za miradi mitatu kwenye serikali za mitaa mwaka 2016/17	4
Jedwali Na. 2:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Arusha.....	6
Jedwali Na. 3:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Arusha.....	7
Jedwali Na. 4:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF) Mkoa wa Arusha.....	7
Jedwali Na. 5:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Dar es Salaam	7
Jedwali Na. 6:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Dar es Salaam	8
Jedwali Na. 7:	Uchambuzi wa Mradi wa mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Dodoma.....	8
Jedwali Na. 8:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji - Mkoa wa Dodoma	9
Jedwali Na. 9:	Uchambuzi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Maji-WSDP	9
Jedwali Na. 10:	Uchambuzi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF	9
Jedwali Na. 11:	Uchambuzi wa Mfuko wa Barabara –RF Mkoa wa Geita.....	10
Jedwali Na. 12:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Iringa	10
Jedwali Na. 13:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Iringa.....	11
Jedwali Na. 14:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Kagera.....	11
Jedwali Na. 15:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Kagera.....	12
Jedwali Na. 16:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF) Mkoa wa Kagera	12
Jedwali Na. 17:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Katavi	13
Jedwali Na. 18:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Katavi	13
Jedwali Na. 19:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF) Mkoa wa Katavi.....	13
Jedwali Na. 20:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF Mkoa wa Kigoma	14
Jedwali Na. 21:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Kigoma.....	15
Jedwali Na. 22:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Kigoma	15
Jedwali Na. 23:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Kilimanjaro.....	16
Jedwali Na. 24:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Kilimanjaro	16
Jedwali Na. 25:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Kilimanjaro.....	16
Jedwali Na. 26:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF) Mkoa wa Lindi.....	17
Jedwali Na. 27:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Lindi.....	17
Jedwali Na. 28:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Lindi.....	17
Jedwali Na. 29:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Manyara.....	18
Jedwali Na. 30:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF Mkoa wa Manyara	18
Jedwali Na. 31:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Manyara	18
Jedwali Na. 32:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-(HBF) Mkoa wa Mara.....	19
Jedwali Na. 33:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara - (RF) Mkoa wa Mara.....	19
Jedwali Na. 34:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Mara	20
Jedwali Na. 35:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-(RF) Mkoa wa Morogoro	20
Jedwali Na. 36:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-(HBF) Mkoa wa Morogoro	21
Jedwali Na. 37:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-(WSDP) Mkoa wa Morogoro	21
Jedwali Na. 38:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF) Mkoa wa Mbeya.....	21
Jedwali Na. 39:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Mbeya	22
Jedwali Na. 40:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Mbeya	22
Jedwali Na. 41:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-(HBF) Mkoa wa Mtwara	23
Jedwali Na. 42:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-(RF) Mkoa wa Mtwara.....	23
Jedwali Na. 43:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-(WSDP) Mkoa wa Mtwara.....	24
Jedwali Na. 44:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara - (RF) Mkoa wa Mwanza.....	24
Jedwali Na. 45:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya- (HBF) Mkoa wa Mwanza.....	25
Jedwali Na. 46:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Mwanza.....	26
Jedwali Na. 47:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Njombe.....	26

Jedwali Na. 48:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF Mkoa wa Njombe.....	27
Jedwali Na. 49:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Njombe.....	27
Jedwali Na. 50:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF) Mkoa wa Pwani.....	27
Jedwali Na. 51:	Uchambuzi wa Mradi wa Maendeleo Sekta ya Barabara – RF Mkoa wa Pwani.....	28
Jedwali Na. 52:	Uchambuzi wa Mradi wa Maendeleo Sekta ya Maji – WSDP Mkoa wa Pwani.....	28
Jedwali Na. 53:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF Mkoa wa Rukwa.....	29
Jedwali Na. 54:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Rukwa.....	29
Jedwali Na. 55:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya - HBF mkoa wa Ruvuma.....	29
Jedwali Na. 56:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Ruvuma.....	30
Jedwali Na. 57:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF Mkoa wa Ruvuma.....	30
Jedwali Na. 58:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF - Mkoa wa Singida.....	31
Jedwali Na. 59:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Singida.....	31
Jedwali Na. 60:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Singida.....	31
Jedwali Na. 61:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Simiyu.....	32
Jedwali Na. 62:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji- (WSDP) Mkoa wa Simiyu.....	32
Jedwali Na. 63:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya- (HBF) - Mkoa wa Simiyu.....	33
Jedwali Na. 64:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Songwe.....	33
Jedwali Na. 65:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP - Mkoa wa Songwe.....	33
Jedwali Na. 66:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) – Mkoa wa Songwe.....	34
Jedwali Na. 67:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Shinyanga.....	34
Jedwali Na. 68:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP - Mkoa wa Shinyanga.....	34
Jedwali Na. 69:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) – Shinyanga.....	35
Jedwali Na. 70:	Uchambuzi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF – Mkoa wa Tabora.....	35
Jedwali Na. 71:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Tanga.....	36
Jedwali Na. 72:	Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Tanga.....	36
Jedwali Na. 73:	Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) –Mkoa wa Tanga.....	37

Orodha ya Vielelezo

Kielelezo Na. 1:	Mwenendo wa hati za ukaguzi kwa mwaka 2016/17 ikilinganishwa na mwaka 2015/16.....	3
Kielelezo Na. 2:	Idadi ya Mapendekezo ya CAG ya miaka iliyopita katika mwaka 2015/16 na 2016/17	3
Kielelezo Na. 3:	Mwenendo wa utekelezaji wa mapendekezo ya CAG kwa mwaka 2016/17 ikilinganishwa na mwaka 2015/16.....	4
Kielelezo Na. 4:	Mikoa 10 ambayo haikupokea kiasi kikubwa cha fedha za Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF hadi kufikia tarehe 30 Juni 2017.....	38
Kielelezo Na. 5:	Halmashauri kumi ambazo hazikupatiwa kiasi kikubwa zaidi cha fedha.....	39
Kielelezo Na. 6:	Asilimia ya Fedha zilizobaki katika Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF katika Halmashauri kumi kufikia tarehe 30 Juni 2017.....	39
Kielelezo Na. 7:	Asilimia ya Fedha zilizobaki katika Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF katika mikoa kumi kufikia tarehe 30 Juni 2017.....	39
Kielelezo Na. 8:	Asilimia ya matumizi yaliyohojiwa katika Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF katika mikoa kumi.....	40
Kielelezo Na. 9:	Asilimia ya matumizi yaliyohojiwa katika Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF katika mikoa kumi.....	40
Kielelezo Na. 10:	Mikoa kumi ambayo Halmashauri zake zilikuwa na asilimia kubwa ya fedha zilizobaki katika Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP kufikia Juni, 30.....	41
Kielelezo Na. 11:	Halmashauri kumi zilikuwa na asilimia kubwa ya fedha zilizobaki katika Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP kufikia Juni, 30.....	41
Kielelezo Na. 12:	Mikoa kumi ambayo Halmashauri zake hazikupatiwa kiasi kibwa cha fedha za Mradi wa Maendeleo Sekta ya Maji.....	42

Orodha ya Vifupisho

WAJIBU	WAJIBU - Institute of Public Accountability
CAG	Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali
GIZ	Shirika la Maendeleo la Ujerumani
IPSASs	Viwango vya Kimataifa vya Uandaaji wa Hesabu katika Sekta ya Umma
NBAA	Bodi ya Taifa ya Wahasibu na Wakaguzi Hesabu
WSDP	Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji
RF	Mradi wa Mfuko wa Barabara
HBF	Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya
PPE	Mali, Mitambo na Vifaa
LGRCIS	Mfumo wa Taarifa ya Ukusanyaji wa Maduhuli kwa Serikali za Mitaa
LGCDG	Fedha za Ruzuku za Maendeleo kwa Serikali za Mitaa
IIA	Taasisi ya Kimataifa ya Wakaguzi wa Ndani

I Dibaji

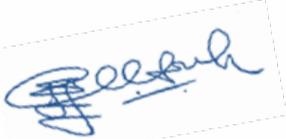
Taasisi ya WAJIBU (WAJIBU – Institute of Public Accountability) ni taasisi fikra ya Uwajibikaji wa Umma iliyoanzishwa mwaka 2015 kwa lengo la kukuza mazingira ya uwajibikaji na utawala bora hapa nchini. Katika kukamilisha adhema hii, WAJIBU imeandaa Ripoti ya Uwajibikaji ya Uchambuzi wa Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo katika Serikali za Mitaa. Ripoti hii inaonesha hali ya utekelezaji wa miradi mbalimbali ya maendeleo inayotekelezwa katika ngazi ya Halmashauri hapa nchini.

Katika kuandaa ripoti hii, WAJIBU imeshirikiana na Shirika la Maendeleo la Ujerumani (GIZ) nchini Tanzania kupitia Mradi wa Usimamizi Bora wa Rasilimali za Umma (*Good Financial Governance*). Mradi huu unatekelezwa na GIZ kwa niaba ya Umoja wa Ulaya, Serikali ya Ujerumani na Shirika la Maendeleo la Uswisi.

WAJIBU imetumia taarifa mbalimbali ikiwemo Ripoti za Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali (CAG) za Miradi ya Maendeleo na ripoti ya Serikali za Mitaa za mwaka 2016/17. Aidha, WAJIBU imetumia taarifa zinazopatikana katika machapisho na tovuti mbalimbali kama vile tovuti ya TAMISEMI, Wakala wa Barabara Nchini (TANROADS), Mikoa, Halmashauri na Mfuko wa Barabara (Road Fund Board).

WAJIBU inatarajia ripoti hii itakuwa na mchango mkubwa kwa watendaji wa Halmashauri, Viongozi wa Mikoa, Wilaya pamoja na Madiwani katika kusimamia utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo ndani ya Halmashauri mojammoja na kimkoa. Vilevile, Ripoti hii itawawezesha watendaji na viongozi hao kusimamia uwazi, uwajibikaji na ufanisi katika utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo kwenye maeneo yao. Aidha, watendaji na Viongozi wa Mikoa wanaweza kupata ulinganisho wa utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo baina ya Halmashauri na Halmashauri pamoja na Mkoa na Mkoa. Ripoti hii itawawezesha Madiwani kujua ni maeneo gani ya kuweka vipaumbele katika kudhibiti mianya ya upotevu, uzembe au mapungufu ya kiutendaji katika utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo kwenye Halmashauri wanazozisimamia. Vilevile, WAJIBU inaamini ripoti hii inatoa nafasi nyingine kwa Baraza la Madiwani na watendaji kupata nafasi ya kujadili zaidi mapendekezo ya CAG, hivyo kuongeza uwezekano wa mapendekezo hayo kutekelezwa.

Ripoti hii ina Sura tano. Sura ya Kwanza inahusu Maudhui ya Uchambuzi, Sura ya Pili inaonyesha Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo Kujumla, Sura ya Tatu ni Uchambuzi wa Miradi ya Maendeleo Kimkoa, Sura ya nne ni Ufanisi katika Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo, Sura ya Tano ni hitimisho la kujumla kwa Mikoa yote ishirini na sita (26) iliyoanyiwa uchambuzi. WAJIBU inawakaribisha kuisoma na kuitumia ripoti hii ambayo inalenga kukuza uwajibikaji hapa nchini.

Ludovick S.L. Utouh,
Mkurugenzi Mtendaji,
WAJIBU – Institute of Public Accountability.

Sura ya Kwanza

MAUDHUI YA UCHAMBUZI

Ripoti hii ya Uchambuzi wa Miradi ya Maendeleo katika Serikali za Mitaa, kwa mwaka 2016/17 imechambua Miradi ya Maendeleo mitatu iliyotekelezwa katika Mikoa ishirini na sita (26) ya Tanzania Bara. Katika Mikoa hiyo pamoja na Miradi mingine iliyokaguliwa, CAG alikagua Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-(WSDP), Mradi wa Mfuko wa Barabara-(RF), pamoja na Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-(HBF). Miradi hii mitatu, ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa katika utekelezaji wake. Aidha, Mradi wa Kilimo haukujumuishwa kwenye uchambuzi wa kimikoa kwa kuwa ripoti ya CAG haikujumuisha taarifa za utekelezaji wa mradi huu kwa kiwango kikubwa.

Katika kuandaa ripoti hii, WAJIBU imeangalia mambo muhimu yaliyojitokeza kwenye utekelezaji wa miradi hiyo pamoja na athari ambazo zinaweza kusababishwa na kuwepo kwa kasoro za kiutendaji. Mambo yaliyozingatiwa ni pamoja na; Aina ya Hati iliyotolewa na CAG, Miradi yenye mchango mkubwa katika maendeleo ya jamii, kiasi cha fedha kilichokuwepo kwa ajili ya utekelezaji wa mradi, kiasi/asilimia ya fedha zilizobaki pamoja na kasoro mbalimbali zilizojitokeza.

Katika uchambuzi wa Halmashauri kimikoa, ripoti hii imechambua miradi iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa kwa kuzingatia maeneo yafuatayo; hati za ukaguzi, kiasi/asilimia ya fedha zilizobaki, kiasi/asilimia ya fedha zilizohojiwa kutokana na kutokuzingatia sheria na kanuni za usimamizi wa fedha za umma, kiasi cha fedha za miradi ya maendeleo ambazo hazikutolewa, fedha za miradi zilizohojiwa na CAG na miradi ya maendeleo iliyokuwa haijakamilika. Hata hivyo, ripoti hii imewasilisha mapungufu yaliyokuwa na kiwango kinachozidi asilimia 10 ya fedha zinazohusika.

Madhumuni ya uchambuzi huu ni kuonesha utekelezaji wa miradi hiyo mitatu ya maendeleo katika Halmashauri na namna ambavyo watumiaji wa ripoti hii wanavyoweza kuchangia, kuhamasisha au kusimamia utekelezaji wa mapendekezo ya CAG kwenye miradi hiyo.

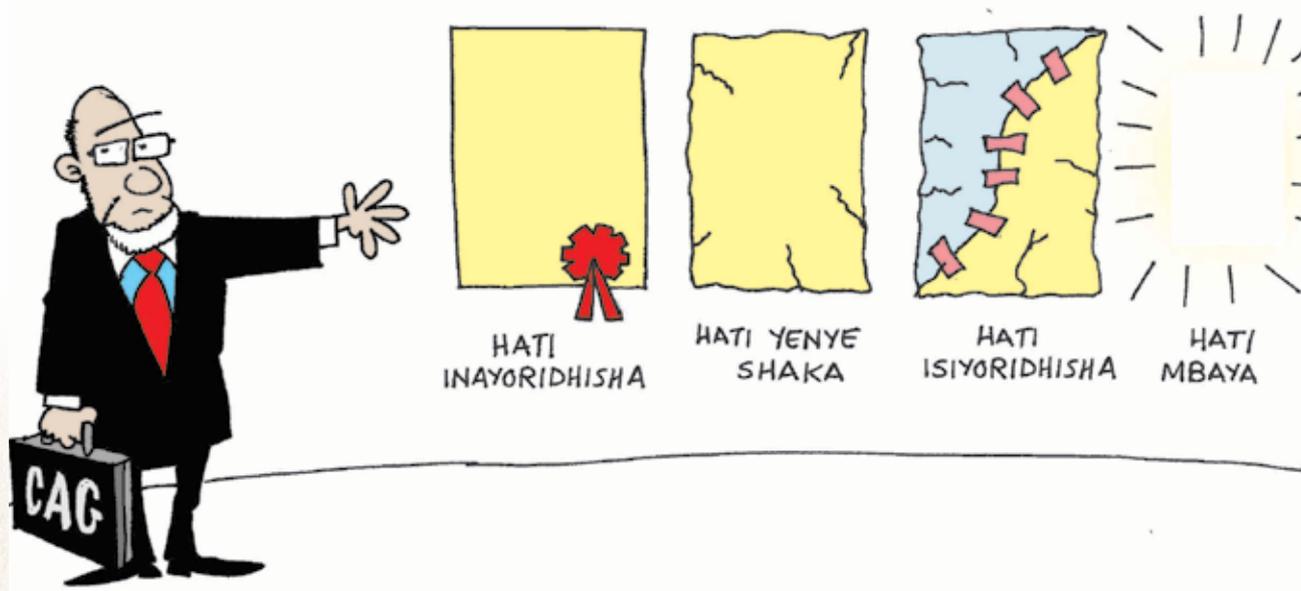
UFANUZI JUU YA VIGezo VYA UCHAMBUZI

Sehemu hii inatoa ufafanuzi wa vigezo vilivyotumika katika kufanya uchambuzi huu, kama inavyoelezwa hapa chini;

a) Hati za Ukaguzi

Hati za Ukaguzi ni maoni ya Mkaguzi wa Hesabu kuhusu ukaguzi wa hesabu za Halmashauri inayokaguliwa. Maoni haya yanaonesha kama hesabu zilizokaguliwa zimeandaliwa kwa kuzingatia viwango vya kihesabu vya kimataifa (IPSAs) na matamko yanayotolewa na Bodi ya Taifa ya Wahasibu na Wakaguzi wa Hesabu (NBAA).

Katika ripoti hii, WAJIBU imeweka mkazo katika kuangalia sababu zilizosababisha mkaguliwa kupata aina ya hati aliyopata pamoja na kutoa athari zinazoweza kujitokeza kwa mkaguliwa kupata hati ya aina hiyo.

Katika ukaguzi wa sekta ya umma, wakaguzi hutoa kati ya hati zifuatazo;

- **Hati Inayoridhisha:**- Hesabu zimetayarishwa kwa usahihi na kwa kuzingatia Viwango vya Kimataifa vya Uhasibu.
- **Hati Yenye Shaka:** - Hesabu zinakuwa na makosa ya msingi ya kiuhasibu yanayohusu mapato, matumizi au rasilimali za taasisi.
- **Hati Isiyoridhisha:** - Hesabu na rasilimali kwa kiasi kikubwa zina makosa ya msingi ya kiuhasibu na kiutendaji pamoja na usimamizi mbovu wa mifumo ya udhibiti ya ndani.
- **Hati Mbaya (Kushindwa kutoa Hati):** - Tamko la mkaguzi pale ambapo mkaguliwa hana kumbukumbu za fedha na rasilimali zinazotosheleza kutayarisha mahesabu ya taasisi yaliyo sahihi pamoja na kuwepo udhaifu mkubwa wa usimamizi wa mifumo ya udhibiti ya ndani

b) Fedha ambazo hazikutolewa.

Katika utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo kulikuwa na kiasi cha fedha ambacho hakikutolewa na Hazina ikilinganishwa na bajeti iliyoidhinishwa. Hii ni kutokana na Hazina kuchelewa kutoa fedha hizo kwa Halmashauri. Pia, wafadhili kuchelewa kutoa fedha kwa sababu mbalimbali ikiwemo Hazina kutoa taarifa zenye mapungufu wakati wa kuomba fedha hizo kulingana na makubaliano.

c) Fedha zilizohjiwa

Katika utekelezaji wa miradi ya maendeleo kulikuwa na ukiukwaji wa taratibu na sheria zinazosimamia matumizi ya fedha za umma. Ukiukwaji huu ulikuwa katika maeneo mbalimbali ikiwemo hati za malipo kutopatikana wakati wa ukaguzi; malipo kufanyika pasipo viambatanisho muhimu; malipo kufanyika pasipo kuwa na risiti za EFD; vifaa ambavyo havikuingizwa kwenye daftari la stoo; vitabu vya makusanyo kutowasilishwa kwa ukaguzi; vifaa vilivyounuliwa lakini havikupokelewa; masurufu yasiyorejeshwa; manunuzi yaliyofanyika kwa pesa taslimu; matumizi yaliyofanyika katika vifungu visivyohusika; manunuzi ya dawa na vifaa tiba bila kuwepo kwa vibali kutoka mamlaka husika; Halmashauri kugharamia malipo ya kodi badala ya kukata kwenye malipo ya wakandarasi; manunuzi pasipo ushindani pamoja na manunuzi yaliyofanyika kwa wazabuni wasioidhinishwa.

Kwa madhumuni ya uchambuzi huu, WAJIBU imetumia kigezo cha zaidi ya asilimia 10 kama kiwango cha chini cha kuzitahadharisha menejimenti za Halmashauri katika usimamizi wa matumizi ya Fedha za Umma katika mamlaka zao.

d) Fedha zilizobaki

Fedha zilizobaki katika utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo zinatokana na fedha ambazo hazikutumika hadi kufikia mwisho wa mwaka wa fedha yaani Juni 30, 2017. Fedha hizi ni fedha ambazo zilipokelewa katika akaunti za Halmashauri ili kutekeleza miradi iliyopangwa kulingana na bajeti, lakini Halmashauri zilishindwa kutumia fedha hizo. Kwa madhumuni ya uchambuzi huu, WAJIBU imetumia kigezo cha zaidi ya asilimia 10 kama kiwango cha chini cha kuzitahadharisha menejimenti za Halmashauri katika usimamizi wa matumizi ya fedha za umma katika mamlaka zao.

e) Miradi ambayo haikukamilika

Hii ni Miradi ya Maendeleo ambayo hadi kufikia mwisho wa mwaka wa fedha tarehe 30, Juni ilikuwa haijatekelezwa kikamilifu wakati muda wake ulikuwa umeshapita.

f) Madhumuni ya Mapendekezo ya CAG

Madhumuni ya mapendekezo ya CAG ni kuongeza tija, ufanisi, uwajibikaji na utawala bora katika usimamizi wa makusanyo na matumizi ya rasilimali za umma. Hivyo, kuna umuhimu mkubwa wa utekelezaji wa mapendekezo hayo.

SURA YA PILI

UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO KIUJUMLA

Sura hii inazungumzia mwenendo wa kiujumla wa utekelezaji wa miradi mitatu ya Maendeleo kulingana na Ripoti za ukaguzi za CAG katika Halmashauri zote nchini. Katika kuonesha mwenendo wa utekelezaji wa Miradi hii, WAJIBU imetazama idadi ya miradi iliyokaguliwa, mwenendo wa hati za ukaguzi, mwenendo wa utekelezaji wa mapendekezo ya CAG, hali ya kifedha katika miradi mitatu iliyochambuliwa na WAJIBU pamoja na kutoa maoni juu ya mwenendo wa utekelezaji wa miradi hiyo.

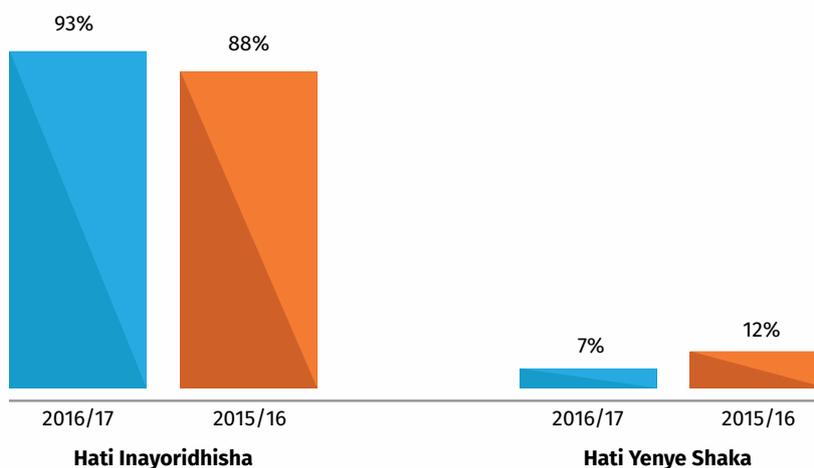
IDADI YA MIRADI ILIYOKAGULIWA

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua jumla ya Miradi ya Maendeleo 742 kwa nchi nzima. Idadi hiyo inajumuisha miradi ya maendeleo 538 kutoka katika miradi mikubwa mitatu iliyo chambuliwa katika ripoti hii, yaani Mfuko wa Uchangiaji wa Sekta ya Afya (HBF) hati 181, Mfuko wa Barabara (RF) hati 177 na Programu ya Maendeleo ya Sekta ya Maji (WSDP) hati 180.

MWENENDO WA HATI ZA UKAGUZI

Katika ukaguzi wa mwaka 2016/17, CAG alitoa jumla ya hati 538 katika miradi mitatu iliyo chambuliwa katika ripoti hii. Kati ya hati 538 zilizotolewa, asilimia 93 sawa na hati 502 zilikuwa ni Hati Zinazoridhisha, asilimia 7 sawa na hati 35 zilikuwa ni Hati Zenye Shaka na hati moja ilikuwa ni Hati Isiyoridhisha. Hata hivyo, mwenendo wa hati za ukaguzi ulikuwa wakuridhisha ukilinganisha na mwaka 2015/16 kama inavyoonekana katika Kielelezo hapo chini.

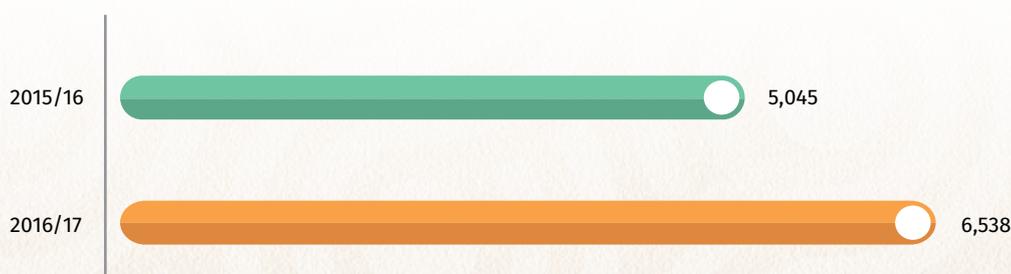
Kielelezo Na. 1: Mwenendo wa hati za ukaguzi kwa mwaka 2016/17 ikilinganishwa na mwaka 2015/16

MWENENDO WA UTEKELEZAJI WA MAPENDEKEZO YA CAG

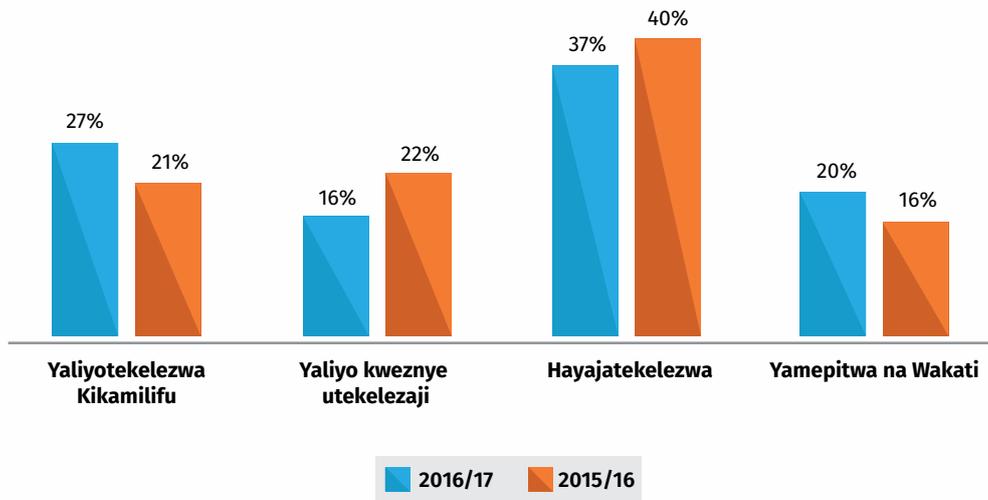
Katika mwaka 2015/16, miradi yote mitatu iliyochambuliwa ilikuwa na mapendekezo 6,538 ya miaka iliyopita ambayo yalikuwa hayajatekelezwa ikiwa ni ongezeko la mapendekezo 1,493 ikilinganishwa na mwaka 2014/15.

Kielelezo Na. 2: Idadi ya Mapendekezo ya CAG ya miaka iliyopita katika mwaka 2015/16 na 2016/17

Hata hivyo, ripoti ya CAG ya mwaka 2016/17 inaonesha kuongezeka kwa kasi ya utekelezaji wa mapendekezo yake ikilinganishwa na mwaka 2015/16. Ripoti ya mwaka 2016/17 inaonesha, asilimia 27 ya mapendekezo ya miaka iliyopita yalitekelezwa ikiwa ni ongezeko la asilimia 6 ukilinganisha na ripoti ya mwaka 2015/16. Aidha, asilimia 20 ya mapendekezo ya miaka iliyopita hayakutekelezwa kwa kuwa yalipitwa na wakati ikiwa ni ongezeko la asilimia 4 kutoka asilimia 16 ikilinganishwa na hali ya utekelezaji katika mwaka 2015/16.

Kielelezo Na. 3: Mwenendo wa utekelezaji wa mapendekezo ya CAG kwa mwaka 2016/17 ikilinganishwa na mwaka 2015/16

HALI YA KIFEDHA KATIKA MIRADI MITATU ILIYOCHAMBULIWA

Ili kutekeleza Miradi ya Maendeleo, Halmashauri zote nchini zilikuwa na jumla ya Sh. 541,326.17 milioni ikiwa ni ongezeko la Sh. 156,009.94 milioni sawa na asilimia 40 ikilinganishwa na mwaka 2015/16 ambapo zilikuwa na Sh. 385,316.24 milioni. Fedha zilizotumika kutekeleza miradi ya maendeleo kwa mwaka huo ni Sh. 416,504.00 kukiwa na bakizo la Sh. 124,822.18 sawa na asilimia 23.

Jedwali Na. 4: Uchambuzi wa hali ya kifedha za miradi mitatu kwenye serikali za mitaa mwaka 2016/17

MWAKA 2015/16				
Mradi	Afya (Sh. Milioni)	Barabara (Sh. Milioni)	Maji (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Milioni)
Jumla ya Fedha Zilizokuwepo	74,030.26	157,962.92	153,323.06	385,316.24
Fedha Zilizotumika	53,796.15	126,695.90	117,002.76	297,494.82
Bakaa Ishia	20,234.10	31,267.02	36,320.30	87,821.42
Mapungufu katika Utekelezaji wa Mradi				
Fedha ambazo hazikutolewa	2,484.41	51,198.91	45,750.66	99,433.98
Miradi ambayo haikukamilika	-	-	4,036.33	4,036.33
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	6,348.65	30,565.23	18,474.80	55,388.69
Asilimia ya fedha zilizobaki	27%	20%	24%	23%
Asilimia ya fedha zilizohojiwa	12%	24%	16%	19%

MWAKA 2016/17				
Mradi	Afya (Sh. Milioni)	Barabara (Sh. Milioni)	Maji (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Milioni)
Jumla ya Fedha Zilizokuwepo	126,970.15	273,946.94	140,409.09	541,326.17
Fedha Zilizotumika	115,546.90	191,941.81	109,015.29	416,504.00
Bakaa Ishia	11,423.25	82,005.13	31,393.80	124,822.18
Mapungufu katika Utekelezaji wa Mradi				
Fedha ambazo hazikutolewa	-	54,434.45	115,619.48	170,053.93
Miradi ambayo haikukamilika	-	-	2,853.33	2,853.33
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	6,197.69	18,338.19	7,244.13	31,780.01
Asilimia ya fedha zilizobaki	9%	30%	22%	23%
Asilimia ya fedha zilizohojiwa	5%	10%	7%	8%

Hata hivyo, uchambuzi umeonesha kuongezeka kwa fedha ambazo hazikutolewa kwa ajili ya utekelezaji wa miradi ya maendeleo kutoka Sh. 99,433.98 bilioni mwaka 2015/16 hadi Sh. 170,053.93 bilioni mwaka 2016/17 ikiwa ni ongezeko la asilimia 71.

MAONI YA WAJIBU JUU YA MWENENDO WA UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO KWA MWAKA 2016/17

Taasisi ya WAJIBU inaipongeza Serikali kwa utekelezaji unaoridhisha wa miradi hii mitatu ya maendeleo kwa mwaka 2016/17. Kumekuwa na utendaji mzuri wa usimamizi wa fedha za mradi ikionyesha kupungua kwa hoja za ukaguzi hadi kufikia asilimia 8 ya fedha zilizotumika katika miradi mwaka 2016/17 toka asilimia 19 za mwaka uliopita. Uchambuzi umeonesha kumekuwepo na matumizi mazuri ya fedha za umma unaotokana na ongezeko la uwezo wa Halmashauri katika kutumia fedha zilizotolewa kwenye miradi ya maendeleo.

WAJIBU inatambua jitihada zilizofanywa na Serikali hadi kufikia mafanikio haya, hii ikiwa ni pamoja na usimamizi wa kuridhisha wa mifumo ya udhibiti ya ndani ya Halmashauri na utekelezaji wa mapendekezo ya CAG uliipelekea kuboreshwa kwa aina za hati za ukaguzi zilizotolewa mwaka 2016/17. Jitihada hizi za Serikali zimechangia katika kuboresha utekelezaji wa miradi hii, hivyo kupelekea kuongezeka kwa kasi ya maendeleo kwa wananchi.

Pamoja na kwamba mradi wa Kilimo (ASDP) haujajumuishwa katika uchambuzi wa ripoti hii, kuna mapungufu yaliyoonekana ambayo ni muhimu kuyajadili kwa mustakabali wa maendeleo ya nchi. Mapungufu yaliyoripotiwa kwenye ripoti ya CAG, yalionekana kutoendana na matamko ya Serikali kwamba Kilimo ni uti wa mgongo wa taifa letu na mhimili katika kutekeleza Sera ya Viwanda. Azma hii ya Serikali inalengo la kulifikisha taifa kwenye uchumi wa kati kupitia viwanda kufikia mwaka 2025. Hata hivyo, inasikitisha kuona katika utekelezaji wa Mradi wa Kilimo kulikuwa na Sh. 14,496.39 milioni sawa na asilimia 3 tu ya fedha zote za utekelezaji wa miradi minne katika Mamlaka za Serikali za Mitaa ambayo ni Sh. 555,822.57 milioni, ikilinganishwa na miradi ya Afya asilimia 23, Barabara asilimia 49 na Maji asilimia 25.

Ripoti ya CAG inaonesha udhaifu mkubwa zaidi katika uwezo wa Serikali za Mitaa kutumia fedha zilizokuwepo kwenye mradi wa Kilimo ambapo kiasi cha Sh. 5,319.12 milioni sawa na asilimia 37 hakikutumika ikilinganishwa na Mradi wa Afya uliobakiza asilimia 9, Mradi wa Barabara asilimia 30 na Mradi wa Maji asilimia 23. Ripoti hiyo imeonesha wazi kuwa utekelezaji wa Mradi wa Kilimo kwenye Mamlaka za Serikali za Mitaa kitaifa siyo wa kuridhisha. Hivyo, kuna umuhimu mkubwa wa kutafakari juu ya ufumbuzi wa tatizo hilo. Ili kilimo kiweze kuwa mchangiaji mkubwa wa uchumi wa kati kupitia viwanda, hakina budi kupewa kipaumbele kikubwa zaidi katika mipango ya Taifa.

Hata hivyo, uchambuzi wa utekelezaji wa miradi mingine ya Maji, Afya na Barabara unaonesha kutekelezwa kwa viwango vya kuridhisha ikilinganishwa na mwaka 2015/16. Aidha, WAJIBU inaona bado kuna umuhimu wa kuendelea kuongeza bajeti za miradi hii na kusimamia kwa karibu zaidi miradi hiyo ambayo ni muhimu kwa maendeleo ya taifa letu.

Sura ya Tatu

UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO KIMKOA

Sura hii inahusu uchambuzi wa utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo Kimikoa. Katika kufanya uchambuzi huu, WAJIBU imejikita kwenye miradi mitatu ambayo ni Mfuko wa Uchangiaji wa Sekta ya Afya (HBF), Mfuko wa Barabara (RF) na Programu ya Maendeleo ya Sekta ya Maji (WSDP).

■ MKOA WA ARUSHA

Mkoa wa Arusha una Halmashauri saba zikiwa ni Halmashauri ya Jiji moja na Halmashauri za Wilaya sita. Halmashauri hizo ni; Jiji la Arusha na Wilaya za Arusha, Monduli, Longido, Meru, Karatu na Ngorongoro.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote saba, ambapo Halmashauri mbili za Longido na Meru zilipata Hati zenye Shaka.

Katika Halmashauri ya Meru, CAG alitoa Hati yenye Shaka kutokana na sababu zifuatazo; upungufu wa nyaraka za malipo yenye jumla ya Sh. 29.18 milioni; maduhuli yaliyokusanywa lakini hayakupolekwa benki Sh. 36.27 milioni; malipo ya mishahara yaliyolipwa kwa watumishi waliokoma utumishi wa umma Sh. 128.04 milioni; malipo ya kodi ya ongezeko la thamani kwa mzabuni asiyesajiliwa Sh. 10.34 milioni; malipo ya posho za vikao zaidi ya ilivyostahili Sh. 6.80 milioni pamoja na malipo ya posho za vikao kwa wajumbe ambao hawakuhudhuria vikao Sh. 2.1 milioni.

Vilevile, katika Halmashauri ya Longido, CAG alitoa Hati yenye Shaka kutokana na sababu mbalimbali zikiwemo; malipo ya mishahara kwa watumishi ambao hawakuwa kwenye utumishi wa umma Sh. 7.18 milioni; kukosekana kwa vitabu ishirini na mbili (22) vya kukusanyia maduhuli ya Halmashauri; malipo batili na yasiyokuwa na manufaa yenye thamani ya Sh. 10.98 milioni; malipo yenye nyaraka pungufu Sh. 31.12 milioni; malipo ya ziada ya posho kwa madiwani na baadhi ya watumishi wa Halmashauri Sh. 19.47 milioni.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika 9Mkoa huu, ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP).

Halmashauri za Mkoa wa Arusha kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 9,228.55 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 2: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Arusha

Halmashauri	Mji wa Arusha (Sh. Milioni)	Wilaya ya Arusha (Sh. Milioni)	Wilaya ya Longido (Sh. Milioni)	Wilaya ya Karatu (Sh. Milioni)	Wilaya ya Meru (Sh. Milioni)	Wilaya ya Monduli (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ngorongoro (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	- (-)	8.04 (1%)	12.34 (1%)	34.17 (5%)	0.97 (1%)	2.78 (1%)	53.72 (28%)	112.01 (1%)
Fedha ambazo hazikutolewa	64.70	1,162.49	5,383.18	592.82	1,749.39	1,471.53	213.62	10,637.71
Miradi ambayo haikukamilika	-	1,335.49	-	505.88	-	868.07	-	2,709.45
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	17.95 (2%)	247.73 (19%)	16.60 (1%)	- (-)	2.10 (1%)	105.78 (7%)	47.74 (34%)	437.90 (5%)

Kiasi cha Sh. 112.01 milioni ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri ya Wilaya ya Ngorongoro ilibakiza asilimia 28 ya fedha za mradi. Aidha, kiasi cha Sh. 10,637.71 milioni ya fedha za mradi hakikutolewa. Baadhi ya Halmashauri ambazo hazikupata kiasi hicho ni; Halmashauri za Wilaya za Longido, Meru, Monduli, Arusha, na Karatu ambazo hazikupewa Sh. 5,383,18; Sh. 1,749,39; Sh. 1,471,53; Sh. 1,162,49 na Sh. 592,82 milioni.

Vilevile, kulikuwa na miradi yenye thamani ya Sh.2,709.45 milioni ambayo haikukamilika. Halmashauri ambazo zilikuwa na miradi ambayo haijakamilika ni Halmashauri za Wilaya za Arusha, Monduli na Karatu ambazo zilikuwa na Sh. 1,335,49; Sh. 868,07 na Sh. 505,88 milioni.

Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Arusha kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 9,702.81 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 3: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Arusha

Halmashauri	Jiji la Arusha (Sh. Milioni)	Wilaya ya Arusha (Sh. Milioni)	Wilaya ya Longido (Sh. Milioni)	Wilaya ya Monduli (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ngorongoro (Sh. Milioni)	Wilaya ya Meru (Sh. Milioni)	Wilaya ya Karatu (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	0.22 (1%)	1,185.65 (52%)	3.68 (1%)	60.73 (5%)	476.55 (41%)	127.89 (16%)	194.36 (16%)	2,049.09 (21%)
Fedha ambazo hazikutolewa	1,278.89	-	410.72	735.27	197.99	80.74	959.84	3,663.46
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	- (-)	- (-)	11.91 (2%)	- (-)	- (-)	522.77 (79%)	- (-)	534.68 (7%)

Kiasi cha Sh. 2,049.09 milioni sawa na asilimia 21 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Arusha, Ngorongoro, Meru na Karatu zilikuwa na asilimia 52; 41; 16; na 16 ya fedha za mradi ambazo hazikutumika.

Hata hivyo, kiasi cha Sh. 3,663.46 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa, ambapo, Jiji la Arusha halikupatiwa Sh. 1,278.89 milioni wakati Halmashauri za Wilaya za Karatu, Monduli, na Longido hazikupatiwa Sh. 959.84; Sh. 735.27 na Sh. 410.72 milioni.

Vilevile, kiasi cha Sh. 534.68 za matumizi ya mradi zilihojiwa na CAG, Halmashauri ya Wilaya ya Meru ilikuwa na asilimia 79 ya fedha za matumizi ya mradi zilizohojiwa.

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF)

Halmashauri za Mkoa wa Arusha kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 4,727.84 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 4: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF) Mkoa wa Arusha

Halmashauri	Jiji la Arusha (Sh. Milioni)	Wilaya ya Arusha (Sh. Milioni)	Wilaya ya Longido (Sh. Milioni)	Wilaya ya Monduli (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ngorongoro (Sh. Milioni)	Wilaya ya Meru (Sh. Milioni)	Wilaya ya Karatu (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	0.54 (1%)	100.05 (12%)	39.99 (9%)	39.49 (7%)	25.63 (4%)	39.94 (6%)	46.80 (7%)	292.44 (6%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	- (-)	132.14 (19%)	51.90 (12%)	4.57 (1%)	129.18 (19%)	214.61 (34%)	73.77 (12%)	606.18 (14%)

kiasi cha Sh. 606.18 milioni sawa na asilimia 14 ya matumizi ya mradi kilihojiwa na CAG, ambapo Halmashauri za Wilaya za Meru, Arusha, Ngorongoro, Karatu na Longido zilikuwa na asilimia 34, 19; 19; 12 na 12 ya matumizi yaliyohojiwa.

■ MKOA WA DAR ES SALAAM

Mkoa wa Dar es Salaam una Halmashauri sita zikiwa ni Halmashauri ya Jiji moja na Halmashauri za Manispaa tano. Halmashauri hizo ni; Jiji la Dar es salaam na Manispaa za Kinondoni, Temeke, Ilala, Ubungo na Kigamboni.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote sita za Mkoa wa Dar es Salaam ambapo Halmashauri zote zilipata Hati za ukaguzi Zinzoridhisha ikiashiria kuwepo na usimamizi na utunzaji mzuri wa kumbukumbu na taarifa za fedha na rasilimali nyingine za umma kwenye Mkoa wa Dar es Salaam.

WAJIBU imechambua utekelezaji wa miradi miwili katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Dar es Salaam kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 28,856.61 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu isipokuwa Halmashauri ya Manispaa ya Ubungo ambayo haikuripotiwa na CAG. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 5: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Dar es Salaam

Halmashauri	Manispaa ya Ilala (Sh. Milioni)	Manispaa ya Kinondoni (Sh. Milioni)	Manispaa ya Temeke (Sh. Milioni)	Manispaa ya Kigamboni (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	1,939.81 (22%)	13,481.70 (91%)	1,957.69 (42%)	703.57 (95%)	18,082.77 (63%)
Fedha ambazo hazikutolewa	655.50		1,807.79	1,674.53	3,482.32

Kiasi cha Sh. 18,082.77 milioni sawa na asilimia 63 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Manispaa za Kigamboni, Kinondoni, Temeke na Ilala zilikuwa na asilimia 95; 91; 42 na 22 za fedha za mradi ambazo hazikutumika. Aidha, kiasi cha Sh. 3,482.32 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa, ambapo katika Halmashauri za Manispaa za Temeke, Kigamboni na Kinondoni hazikupatiwa Sh. 1,807.79; Sh. 1,674.53 na Sh. 655.50 milioni kwa mtiririko huo.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP)

Halmashauri za Mkoa wa Dar es Salaam kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 1,489.44 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu isipokuwa Halmashauri ya Manispaa ya Ubungo ambayo haikuripotiwa na CAG. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 6: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Dar es Salaam

Halmashauri	Manispaa ya Ilala (Sh. Milioni)	Manispaa ya Kinondoni (Sh. Milioni)	Manispaa ya Temeke (Sh. Milioni)	Manispaa ya Kigamboni (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutolewa	43.43	45.53	95.74	178.00	362.70
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	16.29 (2%)	- (-)	246.85 (50%)	- (-)	263.14 (18%)

Kiasi cha Sh. 263.14 milioni sawa na asilimia 18 ya fedha zilizotumika kutekeleza Mradi zilihojiwa na CAG, ambapo Halmashauri za Manispaa ya Temeke ilikuwa na asilimia 50. Aidha, kiasi cha Sh. 362.70 milioni za mradi hazikutolewa katika Halmashauri zote zilichambuliwa zikiongozwa na Manispaa za Kigamboni na Temeke kwa Sh. 178.00 na 95.74 milioni.

█ MKOA WA DODOMA

Mkoa wa Dodoma una Halmashauri nane zikiwa ni Halmashauri ya Jiji moja, Halmashauri ya mji moja na Halmashauri za Wilaya sita. Halmashauri hizo ni; Jiji la Dodoma (iliyokuwa Manispaa ya Dodoma), Mji wa Kondoa na Wilaya za Chamwino, Mpwapwa, Kondoa, Kongwa, Chemba na Bahi.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote nane za Mkoa wa Dodoma ambapo Halmashauri zote zilipata Hati Zinazoridhisha ikiashiria kuwepo na usimamizi na utunzaji mzuri wa kumbukumbu na taarifa za fedha na rasilimali nyingine za umma kwenye Mkoa wa Dodoma.

WAJIBU imechambua miradi miwili katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo:

Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF

Halmashauri za Mkoa wa Dodoma kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 22,123.96 milioni za kutekeleza mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama inavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 7: Uchambuzi wa Mradi wa mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Dodoma

Halmashauri	Wilaya ya Bahi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Chamwino (Sh. Milioni)	Wilaya ya Chemba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mpwapwa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kondoa (Sh. Milioni)	Manispaa ya Dodoma (Sh. Milioni)	Mji wa Kondoa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kongwa (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	1,038.81 (20%)	470.96 (22%)	3.45 (1%)	1,989.72 (65%)	835.75 (43%)	3,016.47 (44%)	543.11 (95%)	146.42 (9%)	8,044.68 (36%)
Fedha ambazo hazikutolewa	1,620.70	987.50	142.94	-	99.72	859.52	698.80	820.26	5,229.44

Kiasi cha Sh. 8,044.68 milioni sawa na asilimia 36 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri ya Mji wa Kondoa ilibakiza asilimia 95, Halmashauri ya Jiji la Dodoma asilimia 44 na Halmashauri za Wilaya za Mpwapwa asilimia 65, Kondoa asilimia 43, Chamwino asilimia 22 na Bahi asilimia 20 ya fedha za mradi zilibaki. Aidha, kiasi cha Sh. 5,229.44 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa, ambapo katika Halmashauri ya Jiji la Dodoma Sh. 859.52 milioni, Halmashauri ya Mji wa Kondoa Sh. 698.80 milioni na Halmashauri za Wilaya za Bahi Sh.1,620.75, Chamwino Sh. 987.50 na Kongwa Sh. 820.26 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP

Halmashauri za Mkoa wa Dodoma kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 5,595.80 milioni za kutekeleza mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama inavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 8: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji - Mkoa wa Dodoma

Halmashauri	Wilaya ya Bahi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Chamwino (Sh. Milioni)	Wilaya ya Chemba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mpwapwa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kondoa (Sh. Milioni)	Manispaa ya Dodoma (Sh. Milioni)	Mji wa Kondoa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kongwa (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	556.85 (49%)	292.21 (39%)	25.45 (20%)	1.35 (1%)	57.63 (9%)	719.23 (47%)	0.17 (1%)	428.91 (40%)	2,079.10 (37%)
Fedha ambazo hazikutolewa	1,042.10	334.73	1,735.58	1,331.17	731.46	-	1,068.39	1,617.24	7,860.66
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	- (-)	- (-)	17.55 (18%)	3.51 (1%)	10.17 (2%)	- (-)	- (-)	334.42 (51%)	365.65 (10%)

Kiasi cha Sh. 2,079.10 milioni sawa na asilimia 37 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri ya Jiji la Dodoma ilibakiza asilimia 47 na Halmashauri za Wilaya za Bahi, Kongwa, Chamwino na Chemba zilibakiza asilimia 49, 40, 39 na 20 ya fedha za mradi.

Vilevile, kiasi cha Sh. 365.65 sawa na asilimia 10 ya fedha zilizotumika zilihojiwa na CAG, ambapo Halmashauri za Wilaya za Kongwa asilimia 51, Chemba asilimia 18 na Kondoa asilimia 18 ya matumizi ya mradi yalihojiwa. Hata hivyo, kiasi cha Sh. 7,860.66 ya fedha za mradi hazikutolewa, baadhi ya Halmashauri ambazo hazikupatiwa kiasi hicho cha fedha hizo ni Halmashauri za Wilaya za Chemba Sh. 1,735.58, Kongwa Sh. 1,617.24, Mpwapwa Sh.1,331.17, Bahi Sh. 1,042.10 na Kondoa Sh. 731.46 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa.

■ MKOA WA GEITA

Mkoa wa Geita una Halmashauri sita zikiwa ni Halmashauri ya Mji moja na Halmashauri za Wilaya tano. Halmashauri hizo ni; Mji wa Geita na Wilaya za Geita, Bukombe, Chato, Nyang'hwale na Mbogwe.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote sita za Mkoa wa Geita. Kwenye ukaguzi huo, Halmashauri ya Wilaya ya Mbogwe ilipata Hati yenye Shaka kutokana na sababu zifuatazo; kukosekana kwa vitabu 50 vya kukusanyia maduhuli na kukosekana kwa hati za malipo yenye nyaraka pungufu kiasi cha Sh. 168.74 milioni.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP

Halmashauri za Mkoa wa Geita kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 5,934.49 milioni kwa ajili ya kutekeleza Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama inavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 9: Uchambuzi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Maji-WSDP

Halmashauri	Wilaya ya Bukombe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Chato (Sh. Milioni)	Wilaya ya Geita (Sh. Milioni)	Mji wa Geita (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbogwe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nyang'wale (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	2.34 (1%)	119.31 (6%)	539.66 (43%)	2.37 (3%)	22.40 (30%)	141.83 (6%)	827.91 (14%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	-	3,073.38	505.91	-	1,030.36	4,609.65

Kiasi cha Sh. 827.91 milioni sawa na asilimia 14 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Geita na Mbogwe zilibakiza asilimia 43 na 30. Pia, kiasi cha Sh. 4,609.65 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa. Halmashauri za Wilaya ambazo hazikupatiwa kiasi hicho ni Geita Sh. 3,073.38 na Nyang'wale Sh. 1,030.36 milioni hazikutolewa wakati Halmashauri ya Mji wa Geita haikupatiwa Sh. 505.91 milioni.

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Halmashauri za Mkoa wa Geita kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 4,561.11 milioni kwa ajili ya kutekeleza Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama inavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 10: Uchambuzi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Halmashauri	Wilaya ya Bukombe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Chato (Sh. Milioni)	Wilaya ya Geita (Sh. Milioni)	Mji wa Geita (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbogwe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nyang'wale (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	30.07 (4%)	26.98 (3%)	236.07 (14%)	0.40 (1%)	34.21 (8%)	25.01 (6%)	352.74 (8%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	- (-)	494.43 (59%)	- (-)	8.48 (2%)	36.12 (9%)	- (-)	539.02 (13%)

Kiasi cha Sh. 539.02 milioni sawa na asilimia 13 ya fedha zilizotumika kutekeleza mradi zilihojiwa na CAG. Halmashauri ya Wilaya ya Chato ilikuwa na kiasi kikubwa cha fedha zilizohojiwa cha asilimia 59.

Mradi wa Mfuko wa Barabara-- RF

Halmashauri za Mkoa wa Geita kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 9,333.90 milioni kwa ajili ya kutekeleza Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama inavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 11: Uchambuzi wa Mfuko wa Barabara –RF Mkoa wa Geita

Halmashauri	Wilaya ya Bukombe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Chato (Sh. Milioni)	Wilaya ya Geita (Sh. Milioni)	Mji wa Geita (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbogwe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nyang'wale (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	0.91 (1%)	1,168.65 (34%)	107.74 (8%)	572.16 (29%)	22.15 (2%)	109.85 (14%)	1,981.47 (21%)
Fedha ambazo hazikutolewa	528.60	70.00	797.02	156.28	-	153.60	1,705.49
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	474.30 (87%)	139.14 (6%)	93.99 (7%)	31.14 (2%)	- (-)	1.08 (1%)	739.65 (10%)

Kiasi cha Sh. 1,981.47 milioni sawa na asilimia 21.2 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Chato na Nyang'wale zilibakiza asilimia 34 na 14 wakati Halmashauri ya Mji wa Geita ilibakiza asilimia 29. Vilevile, kiasi cha Sh. 739.65 sawa na asilimia 10 cha fedha zilizotumika kilihojiwa na CAG, ambapo Halmashauri ya Wilaya ya Bukombe ilikuwa na asilimia 87 ya matumizi yaliyochojiwa. Aidha, Sh. 1,705.49 ya fedha za mradi hazikutolewa kwa Halmashauri za Wilaya tano kama ifuatavyo; Geita, Bukombe, Nyang'wale na Chato Sh. 797.02; Sh. 528.6; Sh. 153.60 na Sh. 70.00 milioni wakati Halmashauri ya Mji wa Geita haikupatiwa Sh. 156.28 milioni.

■ MKOA WA IRINGA

Mkoa wa Iringa una Halmashauri tano zikiwa ni Halmashauri ya Manispaa moja, Halmashauri ya Mji mmoja na Halmashauri za Wilaya tatu. Halmashauri hizo ni: Manispaa ya Iringa, Mji wa Mafinga na Wilaya za Iringa, Kilolo na Mufindi.

Katika ukaguzi wa mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri tano ambapo Halmashauri zote zilipata Hati za Ukaguzi Zinazoridhisha ikiashiria kuwepo na usimamizi na utunzaji mzuri wa kumbukumbu na taarifa za fedha na rasilimali nyingine za umma kwenye Mkoa wa Iringa.

WAJIBU imechambua Miradi miwili katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Iringa kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 11,017.95 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 12: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Iringa

Halmashauri	Wilaya ya Iringa (Sh. Milioni)	Manispa ya Iringa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kilolo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mufindi (Sh. Milioni)	Mji wa Mafinga (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	125.49 (4%)	- 29.50 (3%)	211.01 (5%)	532.20 (30%)	1.65 (1%)	840.85 (8%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	294.48	-	-	514.44	808.92
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	8.92 (1%)	1,362.01 (114%)	423.13 (11%)	-	169.68 (22%)	1,963.73 (19%)

Kiasi cha Sh. 1,963.73 milioni sawa na asilimia 19 ya matumizi kilihojiwa na CAG. Halmashauri zilizokuwa na asilimia kubwa ya matumizi yaliyochojiwa ni Manispaa ya Iringa asilimia 114, ikifuatiwa na Mji wa Mafinga asilimia 22 pamoja na Wilaya ya Kilolo asilimia 11.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP)

Halmashauri za Mkoa wa Iringa kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 2,260.89 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 13: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Iringa

Halmashauri	Wilaya ya Iringa (Sh. Milioni)	Manispa ya Iringa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kilolo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mufindi (Sh. Milioni)	Mji wa Mafinga (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	18.37 (2%)	32.46 (25%)	117.61 (14%)	39.59 (17%)	28.24 (49%)	236.25 (10%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	1,768.54	104.06	857.60	487.00	3,217.20
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	28.61 (3%)	25.08 (25%)	103.09 (15%)	3.15 (2%)	-	159.92 (8%)

Kiasi cha Sh. 3,217.20 milioni ya fedha za mradi hakikutolewa, ambapo Halmashauri ya Manispaa ya Iringa haikupewa Sh. 1,768.54 milioni ikifuatiwa na Halmashauri ya Wilaya ya Mufindi Sh. 857.60 milioni na Halmashauri ya Mji wa Mafinga Sh. 487 milioni.

■ MKOA WA KAGERA

Mkoa wa Kagera una Halmashauri za Wilaya nane zikiwa ni Halmashauri ya Manispaa moja na Halmashauri za Wilaya saba. Halmashauri hizo ni Manispaa ya Bukoba na Wilaya za Biharamulo, Ngara, Bukoba, Muleba, Kyerwa, Misenyi na Karagwe.

Katika ukaguzi wa mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote nane ambapo Halmashauri ya Manispaa ya Bukoba ilipata Hati yenye Shaka. CAG alitoa hati hiyo kutokana na Halmashauri kushindwa kuthibitisha umiliki wa majengo na ardhi yenye thamani ya Sh. 2.28 bilioni. Thamani hiyo iliripotiwa kwenye taarifa za fedha za Halmashauri bila kuwepo na vithibitisho vya umiliki huo pamoja na uhalali wa madeni yanayotokana na mali hizo.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Kagera kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 11,224.06 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 14: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Kagera

Halmashauri	Wilaya ya Biharamulo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Bukoba (Sh. Milioni)	Manispaa ya Bukoba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Karagwe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kyerwa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Misenyi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Muleba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ngara (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	9.29 (2%)	509.53 (57%)	580.88 (42%)	0.02 (1%)	1,124.54(41%)	51.59 (6%)	722.89 (33%)	11.03 (1%)	3,009.78 (27%)
Fedha ambazo hazikutolewa	106.60	152.02	401.70	394.62	-	182.56	307.61	112.79	1,657.90
Miradi ambayo haikukamilika	-	99.61	-	678.23	-	-	-	-	777.84
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	-	-	-	746.11 (45%)	-	-	-	67.48 (7%)	813.59 (10%)

Kiasi cha Sh. 3,009.78 milioni sawa na asilimia 27 ya fedha za mradi hakikutumika. Halmashauri zilizobakiza asilimia kubwa ya fedha za mradi huu ni Halmashauri za Wilaya za Bukoba, Kyerwa na Muleba zilizobakiza asilimia 57, 41 na 33 wakati Halmashauri ya Manispaa ya Bukoba ilibakiza asilimia 42 ya fedha za mradi.

Aidha, matumizi yenye thamani ya Sh. 813.59 milioni yalihojiwa na CAG, ambapo Halmashauri ya Wilaya ya Karagwe ilikuwa na asilimia 45. Pia, kulikuwa na Miradi ambayo haikukamilika yenye thamani ya Sh. 777.84 milioni, ambapo Halmashauri ya Wilaya ya Karagwe ilikuwa na kiasi cha Sh. 678.23 milioni.

Vilevile, kiasi cha Sh. 1,657.90 milioni ya fedha za mradi hakikutolewa katika Halmashauri saba. Baadhi ya Halmashauri ambazo hazikupata kiasi hicho ni Halmashauri ya Manispaa ya Bukoba Sh. 401.70 milioni, Halmashauri za Wilaya za Karagwe Sh. 394.62 milioni, Muleba Sh. 307.61 milioni na Misenyi Sh. 182.56 milioni.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP)

Halmashauri za Mkoa wa Kagera kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 5,835.51 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 15: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Kagera

Halmashauri	Wilaya ya Biharamulo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Bukoba (Sh. Milioni)	Manispaa ya Bukoba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Karagwe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kyerwa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Misenyi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Muleba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ngara (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	103.95 (15%)	8.72 (2%)	102.96 (50%)	6.40 (1%)	10.89 (14%)	0.31(1%)	30.36 (3%)	61.21 (10%)	324.80 (6%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	120.49	461.23	-	263.12	2,187.87	290.18	1,449.00	4,771.89
Miradi ambayo haikukamilika	562.54	-	378.29	7,933.10	-	3,414.92	-	-	5,835.51
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	90.39 (16%)	3.00 (1%)	-	10.00 (1%)	-	175.62 (24%)	-	14.52 (3%)	293.53 (5%)

Kiasi cha Sh. 324.80 milioni ya fedha za mradi hakiku13tumika, ambapo Manispaa ya Bukoba ilikuwa na asilimia 50 ya fedha zilizobaki. Pia, kulikuwa na miradi yenye thamani ya Sh. 5,835.51 milioni ambayo haikukamilika, ambapo Halmashauri za Wilaya ya Karagwe na Misenyi zilikuwa na sh. 7,933.10 na Sh. 3,414.92 milioni za miradi ambayo haijakamilika. Aidha, Sh. 4,771.89 milioni za mradi hazikutolewa katika Halmashauri sita, ambazo ni Halmashauri za Wilaya za Misenyi Sh. 2,187.87 milioni na Ngara Sh. 1,449.00 milioni pamoja na Halmashauri ya Manispaa ya Bukoba Sh. 461.23 milioni.

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF)

Halmashauri za Mkoa wa Kagera kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 6,696.92 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 16: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF) Mkoa wa Kagera

Halmashauri	Wilaya ya Biharamulo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Bukoba (Sh. Milioni)	Manispaa ya Bukoba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Karagwe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kyerwa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Misenyi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Muleba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ngara (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	35.04(4%)	79.52 (11%)	36.24 (12%)	16.62 (2%)	0.02	501.87 (50%)	26.58 (2%)	24.47 (3%)	720.37 (11%)

Kiasi cha Sh. 720.37 milioni sawa na asilimia 11 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Misenyi na Bukoba zilibakiza asilimia 50 na 11 wakati Halmashauri ya Manispaa ya Bukoba ilibakiwa na asilimia 12 ya fedha za mradi.

■ MKOA WA KATAVI

Mkoa wa Katavi una Halmashauri tano zikiwa ni Halmashauri ya Manispaa moja na Halmashauri za Wilaya nne. Halmashauri hizo ni Manispaa ya Mpanda na Wilaya za Mpimbwe, Nsimbo, Mpanda na Mlele.

Katika ukaguzi wa mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote tano ambapo Halmashauri zote zilipata Hati za ukaguzi Zinazoridhisha ikiashiria kuwepo na usimamizi na utunzaji mzuri wa kumbukumbu na taarifa za fedha na rasilimali nyingine za umma kwenye Mkoa wa Katavi.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Katavi kwa mwaka 2016/17, zilikuwa na Sh. 4,263.34 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 17: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Katavi

Halmashauri	Wilaya ya Mlele (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mpanda (Sh. Milioni)	Manispaa ya Mpanda (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nsimbo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mpimbwe (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	15.53 (1%)	536.68 (61%)	320.61 (39%)	369.33 (37%)	30.91 (9%)	1,273.06 (30%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	-	739.80	-	424.13	1,163.93
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	-	84.56 (25%)	85.30 (17%)	299.75 (48%)	-	469.61 (16%)

Kiasi cha Sh. 1,273.06 milioni sawa na asilimia 30 ya fedha za mradi hakikutumika. Halmashauri zilizobakiza asilimia kubwa ya fedha hizo ni Halmashauri za Wilaya za Mpanda na Nsimbo kwa asilimia 61 na 37 wakati Halmashauri ya Manispaa ya Mpanda ilibakiza asilimia 39.

Aidha, kiasi cha sh. 1,163.93 milioni cha fedha za mradi hakikutolewa, ambapo Halmashauri ya Manispaa ya Mpanda ilikuwa na Sh. 739.80 milioni wakati Halmashauri ya Wilaya ya Mpimbwe ilikuwa na Sh. 424.13 milioni ambazo hazikutolewa. Vilevile, kiasi cha Sh. 469.61 sawa na asilimia 16 ya fedha zilizotumika zilihojiwa na CAG ambapo Halmashauri za Wilaya za Nsimbo na Mpanda zilikuwa na asilimia 48 na 25 pamoja na Manispaa ya Mpanda asilimia 17 ya fedha zilizohojiwa.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP)

Halmashauri za Mkoa wa Katavi kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 1,715.58 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 18: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Katavi

Halmashauri	Wilaya ya Mlele (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mpanda (Sh. Milioni)	Manispaa ya Mpanda (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nsimbo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mpimbwe (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	0.15 (1%)	1.61 (1%)	6.07 (9%)	22.13(23%)	246.11 (55%)	276.07 (16%)
Fedha ambazo hazikutolewa	2,307.61	689.50	504.88	700.80	862.97	5,065.76

Kiasi cha Sh. 5,065.76 milioni cha fedha za mradi hakikutolewa, ambapo Halmashauri za Wilaya za Mlele, Mpimbwe, Nsimbo na Mpanda zilikuwa na Sh. 2,307.61; Sh. 862.97; Sh. 700.80 na Sh. 689.50 milioni wakati Halmashauri ya Manispaa ya Mpanda ilikuwa Sh. 504.88 milioni ambazo hazikutolewa. Pia, kiasi cha Sh. 276.07 sawa na asilimia 16 ya fedha za mradi hazikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya ya Mpimbwe na Nsimbo zilikuwa na asilimia 55 na 23 ya fedha ambazo hazikutumika.

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF)

Halmashauri za Mkoa wa Katavi kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 2,452.74 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 19: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF) Mkoa wa Katavi

Halmashauri	Wilaya ya Mlele (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mpanda (Sh. Milioni)	Manispaa ya Mpanda (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nsimbo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mpimbwe (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	2.75 (1%)	13.58 (2%)	11.03 (3%)	194.57 (29%)	156.14 (40%)	378.07 (15%)
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	124.71 (57%)	84.25 (12%)	-	5.15 (1%)	-	214.11 (10%)

Kiasi cha Sh. 378.07 milioni sawa na asilimia 15 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Mpimbwe na Nsimbo zilikuwa na asilimia 40 na 29 ya fedha za mradi hazikutumika. Aidha, kiasi cha Sh. 214.11 milioni sawa na asilimia 10 ya matumizi ya mradi yalihojiwa na CAG, ambapo Halmashauri za Wilaya ya Mlele na Mpanda zilikuwa na asilimia 57 na 12 ya fedha za mradi zilizochojiwa.

■ MKOA WA KIGOMA

Mkoa wa Kigoma una Halmashauri nane zikiwa ni Halmashauri ya Manispaa moja, Halmashauri ya Mji mmoja na Halmashauri za Wilaya sita. Halmashauri hizo ni Manispaa ya Kigoma/Ujiji, Mji wa Kasulu na Wilaya za Kigoma, Uvinza, Kasulu, Kakonko, Buhigwe na Kibondo.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote nane na katika ukaguzi huo Halmashauri mbili zilipata Hati Zisizoridhisha ambazo ni Halmashauri ya Manispaa ya Kigoma/Ujiji na Halmashauri ya Wilaya ya Kigoma.

Katika Halmashauri ya Manispaa ya Kigoma/Ujiji, CAG alitoa Hati Isiyoridhisha kutokana na sababu zifuatazo; amana/fedha ambayo haijapokelewa benki na haina viambatisho Sh. 219.22 milioni; Mali, Mitambo na Vifaa (PPE) vimeoneshwa vikiwa na thamani ya zaidi kwa Sh. 12,407.89 milioni; Mali, Mitambo na Vifaa visivyothibitishwa thamani yake ya Sh. 2,891.63 milioni; tofauti isiyotolewa maelezo ya thamani ya kazi za ujenzi zinazoendelea kwa Sh. 1,698.67 milioni; fedha taslimu zilizokusanywa na wakala wa kukusanya mapato ambazo hazikuwasilishwa Halmashauri Sh. 17.17 milioni; wadaiwa wa maduhuli kwenye mfumo wa taarifa ya ukusanyaji wa maduhuli kwa Serikali za Mitaa (LGRICIS) ambao hawakuingizwa kwenye taarifa za fedha Sh. 709.94 milioni; malipo ya posho yenye nyaraka pungufu Sh. 71.47 milioni; fedha za ruzuku za maendeleo kwa Serikali za Mitaa (LGCDG) kutumika kwa shughuli zisizofahamika Sh. 133.31 milioni; tofauti ya takwimu linganifu kwenye taarifa za fedha na kutosahihishwa kwa makosa ya mwaka uliopita kwenye taarifa za fedha.

Katika Halmashauri ya Wilaya ya Kigoma, CAG alitoa Hati Isiyoridhisha kutokana na sababu zifuatazo; uwasilishaji usio sahihi wa mali/mtaji (Net Asset/Equity) katika taarifa ya mizania ya hesabu ya mwaka unaoishia tarehe 30 Juni, 2017; tofauti ya Sh. 5,896.52 milioni kati ya bakaa ya ruzuku ya mali za kudumu iliyooneshwa kwenye taarifa ya fedha iliyowasilishwa tarehe 13 Disemba 2017; na taarifa za fedha zilizorekebishwa na kuwasilishwa tarehe 2 Machi 2018 bila maelezo ya ufafanuzi wake; ongezeko lisilo sahihi kwenye takwimu linganifu ya jumla ya mali iliyooneshwa kwenye taarifa ya mizania ya hesabu hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2017 kiasi cha Sh. 27.08 milioni; ukokotozi usio sahihi wa bakaa kati ya faida ya mwaka na mtaji kwa kipindi kinachoishia 30 Juni, 2017 Sh. 3,250.00 milioni; upungufu wa matumizi usiothibitishwa katika taarifa za fedha zilizorekebishwa Sh. 122.92 milioni; kuoneshwa zaidi kwa thamani ya fedha Sh. 27.08 milioni; kuoneshwa zaidi kwa madeni ya Halmashauri kwa kiasi cha Sh. 27.08 milioni; na maduhuli yaliyokusanywa lakini hayakuwasilishwa na wakusanyaji Sh. 14.02 milioni.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF

Halmashauri za Mkoa wa Kigoma kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 7,100.76 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini

Jedwali Na. 20: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF Mkoa wa Kigoma

Halmashauri	Wilaya ya Buhigwe (Sh. Mili- oni)	Wilaya ya Kakonko (Sh. Mili- oni)	Wilaya ya Kasulu (Sh. Mili- oni)	Mji wa Kasulu (Sh. Mili- oni)	Wilaya ya Kibondo (Sh. Mili- oni)	Wilaya ya Kigoma (Sh. Mili- oni)	Wilaya ya Uvinza (Sh. Mili- oni)	Manispaa ya Kigoma (Sh. Mili- oni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	224.73 (41%)	56.04 (9%)	11.76 (1%)	1.05 (1%)	384.38 (55%)	273.92 (26%)	99.11 (5%)	264.29 (43%)	1,315.28 (19%)
Fedha ambazo hazikutolewa	359.29	119.32	395.85	611.15	612.21	-	-	-	2,097.82

Kiasi cha Sh. 1,315.28 milioni sawa na asilimia 19 cha fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Kibondo, Buhigwe na Kigoma zilikuwa na asilimia 55, 41 na 26 pamoja na Halmashauri ya Manispaa ya Kigoma /Ujiji iliyokuwa na asilimia 43 ya fedha zilizobaki.

Vilevile, kiasi cha Sh. 2,097.82 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa, Halmashauri ambazo hazikupokea kiasi hicho ni Halmashauri za Wilaya za Kibondo, Kasulu na Buhigwe Sh. 612.21; Sh. 395.85 na Sh. 359.29 milioni wakati Halmashauri ya Mji wa Kasulu ilikuwa na Sh. 611.15 milioni ambazo hazikutolewa.

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Halmashauri za Mkoa wa Kigoma kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 6,065.47 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 21: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Kigoma

Halmashauri	Wilaya ya Buhigwe (Sh. Mili-oni)	Wilaya ya Kakonko (Sh. Mili-oni)	Wilaya ya Kasulu (Sh. Milioni)	Mji wa Kasulu (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kibondo (Sh. Mili-oni)	Wilaya ya Kigoma (Sh. Mili-oni)	Wilaya ya Uvinza (Sh. Milioni)	Manispaa ya Kigoma (Sh. Mili-oni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	4.45 (1%)	67.39 (14%)	36.51(3%)	21.03 (5%)	209.12 (18%)	80.06 (14%)	160.60 (13%)	31.02 (7%)	610.17 (10%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	4.68 (1%)	127.41 (30%)	28.15(2%)	4.53 (1%)	29.46 (3%)	3.45 (1%)	99.06 (9%)	11.26 (3%)	308.00 (6%)

Kiasi cha Sh. 610.17 milioni sawa na asilimia 10 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Kibondo, Kakonko, Kigoma na Uvinza zilibakiza asilimia 18, 14, 14 na 13 ya fedha za mradi.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP

Halmashauri za Mkoa wa Kigoma kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 5,812.34 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 22: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Kigoma

Halmashauri	Wilaya ya Buhigwe (Sh. Mili-oni)	Wilaya ya Kakonko (Sh. Mili-oni)	Wilaya ya Kasulu (Sh. Milioni)	Mji wa Kasulu (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kibondo (Sh. Mili-oni)	Wilaya ya Kigoma (Sh. Mili-oni)	Wilaya ya Uvinza (Sh. Milioni)	Manispaa ya Kigoma (Sh. Mili-oni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	23.89 (27%)	1.90 (3%)	249.11 (21%)	13.25 (5%)	384.38 (55%)	273.92 (26%)	99.11 (5%)	264.29 (43%)	1,309.85 (23%)
Fedha ambazo hazikutolewa	280.25	2,709.29	626.69	1,146.68	429.47	1,424.14	2,476.78	-	9,093.30
Miradi ambayo haikukamilika	-	-	4,088.19	-	-	786.64	6,628.99	-	11,503.82
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	-(-)	-(-)	26.85 (3%)	-(-)	17.49 (6%)	-(-)	380.34 (21%)	12.32 (4%)	437.00 (10%)

Kiasi cha Sh. 309.85 milioni sawa na asilimia 23 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo, Halmashauri ya Manispaa ya Kigoma/ Ujiji ilibakiza asilimia 43, Halmashauri za Wilaya za Kibondo, Buhigwe, Kigoma na Kasulu zilibakiza asilimia 55, 27, 26 na 21 ya fedha za mradi.

Hata hivyo, kiasi cha Sh. 9,093.30 milioni ya fedha za mradi hakikutolewa. Baadhi ya halmashauri ambazo kiasi hicho hakikutolewa ni Halmashauri za Wilaya za Kakonko Sh. 2,709.29 milioni; Uvinza Sh. 2,476.78 milioni, Kasulu Sh. 626.69 milioni na Kibondo Sh. 429.47 milioni pamoja na Halmashauri ya Mji wa Kasulu Sh. 1,146.68 milioni.

Aidha, kiasi cha Sh. 437.00 milioni sawa na asilimia 10 ya matumizi kwenye mradi zilijohjiwa na CAG ambapo Halmashauri ya Wilaya ya Uvinza ilikuwa na asilimia 21 ya fedha zilijohjiwa.

■ MKOA WA KILIMANJARO

Mkoa wa Kilimanjaro una Halmashauri saba zikiwa ni Halmashauri ya Manispaa moja na Halmashauri za Wilaya sita. Halmashauri hizo ni; Manispaa ya Moshi na Wilaya za Hai, Moshi, Mwanza, Rombo, Same na Siha.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote saba, ambapo Halmashauri za Rombo na Siha zilipata Hati zenye Shaka. Halmashauri ya Wilaya ya Rombo ilipata Hati yenye Shaka kutokana na kuwepo kwa malipo yasiyokuwa na vielelezo yenye thamani ya Sh. 110.56 milioni, maduhuli yaliyokusanywa lakini hayakupelekwa benki Sh. 13.33 milioni na malipo yasiyostahili kulipwa kutoka kwenye akaunti ya Amana Sh. 39.69 milioni.

Aidha, kwa upande wa Halmashauri ya Siha, CAG alitoa Hati yenye Mashaka kwa sababu zifuatazo; maduhuli yaliyokusanywa kupitia vitabu batili vya leseni za biashara na vileo Sh. 5.83 milioni; vitabu kumi na moja (11) vya kukusanyia maduhuli ambavyo havikuwasilishwa kwa ajili ya Ukaguzi; vitabu vitatu (3) vya leseni za biashara ambavyo havikuwasilishwa kwa ajili ya Ukaguzi; upotoshwaji wa vivuli vya leseni (Carbon slipping) kwenye ukusanyaji wa mapato ya leseni za biashara uliosababisha upotevu wa Sh. 4.93 milioni; mapato kutoka maeneo yaliyopangishwa ambayo hayakupelekwa benki Sh. 7.98 milioni; majina na stakabadhi za uwongo zilionukuliwa kwenye Leseni za Biashara; leseni za biashara zilizotolewa bila kuoneshwa kiasi kilicholipwa; kiasi ambacho hakikutumika hakijarejeshwa kwenye akaunti Sh. 2.41 milioni na malipo ya posho kwa maafisa ambao sio waajiriwa wa Halmashauri Sh. 3.50 milioni.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa

na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Halmashauri za Mkoa wa Kilimanjaro kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 4,253.78 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 23: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Kilimanjaro

Halmashauri	Wilaya ya Hai (Sh. Milioni)	Wilaya ya Moshi (Sh. Milioni)	Manispaa ya Moshi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mwanga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Rombo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Same (Sh. Milioni)	Wilaya ya Siha (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	151.10 (24%)	19.71 (2%)	16.33 (4%)	12.50 (4%)	217.67 (32%)	114.89 (13%)	10.08 (4%)	542.29 (13%)
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	68.39 (14%)	161.58 (16%)	39.68 (11%)	71.53 (21%)	63.15 (13%)	29.40 (4%)	70.92 (27%)	504.63 (14%)

Kiasi cha Sh. 542.29 milioni sawa na asilimia 13 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Rombo, Hai na Same zikiwa na asilimia 32, 24 na 13. Aidha, kiasi cha sh. 504.63 milioni za matumizi ya mradi zilijoiwa na CAG, ambapo Halmashauri za Wilaya za Siha, Mwanga, Moshi na Hai zilikuwa na asilimia 27, 21, 16 na 14 ya fedha zilizotumika.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP

Halmashauri za Mkoa wa Kilimanjaro kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 5,977.68 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini:

Jedwali Na. 24: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Kilimanjaro

Halmashauri	Wilaya ya Hai (Sh. Milioni)	Wilaya ya Moshi (Sh. Milioni)	Manispaa ya Moshi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mwanga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Rombo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Same (Sh. Milioni)	Wilaya ya Siha (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	1.26 (1%)	14.69 (3%)	47.15 (16%)	881.46 (52%)	71.37 (8%)	361.30 (38%)	99.59 (9%)	1,476.82 (25%)
Fedha ambazo hazikutolewa	755.48	-	355.17	-	2,205.67	66.65	1.26	3,384.22

Kiasi cha Sh. 1,476.82 milioni sawa na asilimia 25 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri ya Manispaa ya Moshi ilibakiza asilimia 16 na Halmashauri za Wilaya za Mwanga na Same zilibakiza asilimia 52 na 38. Vilevile, kiasi cha shilingi 3,384.22 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa, baadhi ya Halmashauri hizo ni Rombo Sh. 2,205.67 milioni, Hai Sh. 755.48 milioni na Moshi Sh. 355.17 milioni.

Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Kilimanjaro kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 11,104.01 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 25: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Kilimanjaro

Halmashauri	Wilaya ya Hai (Sh. Milioni)	Wilaya ya Moshi (Sh. Milioni)	Manispaa ya Moshi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mwanga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Rombo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Same (Sh. Milioni)	Wilaya ya Siha (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	19.47 (2%)	832.79 (40%)	244.77 (8%)	28.94 (4%)	0.46 (1%)	50.11 (4%)	681.49 (34%)	1,858.02 (17%)
Fedha ambazo hazikutolewa	138.23	-	1,686.87	13.01	80.26	51.62	-	1,969.99
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	- (-)	7.99 (1%)	478.26 (17%)	- (-)	- (-)	2.97 (1%)	20.52 (2%)	509.75 (6%)

Kiasi cha Sh. 1,858.02 milioni sawa na asilimia 17 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo, Halmashauri za Wilaya za Moshi na Siha zilikuwa na asilimia 40 na 34. Vilevile, kiasi cha Sh. 1,969.99 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa, Halmashauri ambazo hazikupatiwa kiasi kikubwa cha fedha hizo ni Halmashauri ya Manispaa ya Moshi Sh. 1,686.87 milioni na Halmashauri ya Wilaya ya Hai Sh. 138.23 milioni.

Aidha, kiasi cha Sh. 509.75 milioni ya matumizi ya mradi zilijoiwa na CAG. Halmashauri ya Manispaa ya Moshi ndiyo iliyokuwa na kiasi kikubwa cha fedha zilizohojiwa Sh. 478.26 sawa na asilimia 17.

■ MKOA WA LINDI

Mkoa wa Lindi una Halmashauri sita zikiwa ni Halmashauri ya Mji moja na Halmashauri za Wilaya tano. Halmashauri hizo ni; Mji wa Lindi na Wilaya za Kilwa, Lindi, Liwale, Nachingwea na Ruangwa.

Kwa mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote sita ambapo Halmashauri zote zilipata Hati za ukaguzi Zinazoridhisha ikiashiria kuwepo na usimamizi na utunzaji mzuri wa kumbukumbu na taarifa za fedha na rasilimali nyingine za umma kwenye Mkoa wa Lindi.

WAJIBU imechambua utekelezaji wa miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF)

Halmashauri za Mkoa wa Lindi kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 3,037.23 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 26: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF) Mkoa wa Lindi

Halmashauri	Wilaya ya Kilwa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Lindi (Sh. ilioni)	Manispaa ya Lindi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Liwale (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nachingwea (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ruangwa (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	21.42 (3%)	14.60 (2%)	6.88 (4%)	44.80 (13%)	626.95 (97%)	117.82 (24%)	832.47(27%)

Kiasi cha Sh. 832.47 milioni sawa na asilimia 27 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Nachingwea, Ruangwa na Liwale zilibakiza asilimia 97, 24 na 13 ya fedha zilizotakiwa kutumika.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP)

Halmashauri za Mkoa wa Lindi kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 8,356.78 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 27: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Lindi

Halmashauri	Wilaya ya Kilwa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Liwale (Sh. Milioni)	Wilaya ya Lindi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ruangwa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nachingwea (Sh. Milioni)	Manispaa ya Lindi (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	13.00	0.58	2.40 (1%)	768.31 (42%)	154.81 (36%)	32.55 (2%)	971.65 (12%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	59.34	1,440.28	-	265.16	-	1,764.79

Kiasi cha fedha Sh. 1,764.79 milioni ya fedha za mradi hakikutolewa, ambapo katika Halmashauri za Wilaya za Lindi na Nachingwea Sh. 1,440.28 na Sh. 265.16 milioni hazikutolewa. Aidha, kiasi cha Sh. 971.65 milioni sawa na asilimia 12 ya fedha za mradi hazikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Ruangwa na Nachingwea zilibakiza asilimia 42 na 36 ya fedha zilikuwepo.

Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Lindi kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 8,888.32 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 28: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Lindi

Halmashauri	Wilaya ya Kilwa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Lindi (Sh. Milioni)	Manispaa ya Lindi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Liwale (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nachingwea (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ruangwa (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	789.05 (54%)	6.66 (1%)	422.46 (21%)	0.09	10.06 (1%)	26.57 (1%)	1,254.89(14%)
Fedha ambazo hazikutolewa	988.84	-	-	724.12	247.90	1,865.08	3,825.94

Kiasi cha Sh. 3,825.94 milioni ya fedha za mradi hakikutolewa, ambapo Halmashauri za Wilaya za Ruangwa, Kilwa na Liwale zilikuwa na Sh. 1,865.08; Sh. 988.84 na Sh. 724.12 milioni za fedha za mradi hazikutolewa. Kiasi cha Sh. 1,254.89 milioni sawa na asilimia 14 ya fedha za mradi hazikutumika. Baadhi ya Halmashauri zilizokuwa na asilimia kubwa ya fedha zilizobaki ni Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa asilimia 54 pamoja na Halmashauri ya Manispaa ya Lindi asilimia 21.

■ MKOA WA MANYARA

Mkoa wa Manyara una Halmashauri saba zikiwa ni Halmashauri Miji mbili na Halmashauri za Wilaya tano. Halmashauri hizo ni; Miji ya Babati na Mbulu na Wilaya za Simanjiro, Kiteto, Babati, Mbulu na Hanang’.

Mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote saba, ambapo Halmashauri mbili zilipata Hati zenye Shaka. Halmashauri hizo ni Halmashauri ya Wilaya ya Simanjiro na Halmashauri ya Mji wa Babati.

Katika Halmashauri ya Simanjiro, CAG alitoa Hati yenye Shaka kutokana na sababu zifuatazo; malipo batili na yasiyo na manufaa yaliyotokana na madai ya kodi yaliyolipwa na Halmashauri badala ya wakandarasi Sh. 74.39 milioni; maduhuli yaliyokusanywa lakini hayakuthibitika kupelekwa benki Sh. 7.81 milioni; kukosekana kwa hati za malipo zenye thamani ya Sh. 1.08 milioni; malipo yenye nyaraka pungufu Sh. 5.06 milioni pamoja na vitabu viwili (2) vya kukusanyia maduhuli ambavyo havikuwasilishwa kwa ukaguzi.

Aidha, CAG alitoa Hati yenye Shaka kwa Halmashauri ya Mji wa Babati kutokana na sababu zifuatazo; malipo batili na yasiyo na manufaa yaliyotokana na madai ya kodi yaliyolipwa na Halmashauri badala ya Wakandarasi Sh. 92.45 milioni; makusanyo ya maduhuli ambayo hayakuthibitika kupelekwa benki Sh. 6.47 milioni; kukosekana kwa hati za malipo zenye thamani ya Sh. 2.37 milioni; malipo kwa fedha taslimu yasiyo na vielelezo Sh. 5.20 milioni pamoja na malipo yenye nyaraka pungufu Sh. 9.28 milioni.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu, ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Halmashauri za Mkoa wa Manyara kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 4,282.41 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 29: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Manyara

Halmashauri	Wilaya ya Babati (Sh. Milioni)	Mji wa Babati (Sh. Milioni)	Wilaya ya Hanang' (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kiteto (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbulu (Sh. Milioni)	Mji wa Mbulu (Sh. Milioni)	Wilaya ya Simanjiro (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	4.07 (1%)	0.16 (1%)	57.85 (8%)	39.05 (4%)	97.49 (20%)	7.98 (3%)	44.19 (5%)	250.79 (6%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	2.00 (1%)	129.56 (54%)	12.77 (2%)	11.60 (1%)	2.31 (1%)	8.45 (3%)	2.16 (1%)	168.84 (4%)

Kiasi cha Sh. 250.79 milioni cha fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri ya Wilaya ya Mbulu ilibakiza asilimia 20. Aidha, katika Halmashauri ya Mji wa Babati Sh.129.56 zikiwa ni asilimia 54 ya fedha zilizotumika zilihojiwa na CAG.

Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF

Halmashauri za Mkoa wa Manyara kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 7,929.67 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 30: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF Mkoa wa Manyara

Halmashauri	Wilaya ya Babati (Sh. Milioni)	Mji wa Babati (Sh. Milioni)	Wilaya ya Hanang' (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kiteto (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbulu (Sh. Milioni)	Mji wa Mbulu (Sh. Milioni)	Wilaya ya Simanjiro (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	603.32 (41%)	21.85 (2%)	15.62 (1%)	356.96 (27%)	59.29 (6%)	1.35 (1%)	32.12 (3%)	1,090.52 (14%)
Fedha ambazo hazikutolewa	384.13	220.44	401.33	-	-	-	-	604.57

Kiasi cha Sh. 1,090.52 milioni sawa na asilimia 14 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Kiteto na Babati zilibakiza asilimia 53 na 41. Aidha, katika Halmashauri za Mkoa wa Manyara, kiasi cha Sh. 604.57 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa. Baadhi ya Halmashauri ambazo hazikupokea fedha hizo ni Halmashauri za Wilaya za Hanang' na Babati hazikupokea Sh. 401.33 na Sh. 384.13 milioni wakati Halmashauri ya Mji wa Babati haikupokea Sh. 220.44 milioni za mradi.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP

Halmashauri za Mkoa wa Manyara kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 3,974.92 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 31: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Manyara

Halmashauri	Wilaya ya Babati (Sh. Milioni)	Mji wa Babati (Sh. Milioni)	Wilaya ya Hanang' (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kiteto (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbulu (Sh. Milioni)	Mji wa Mbulu (Sh. Milioni)	Wilaya ya Simanjiro (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	8.16 (2%)	647.95 (70%)	235.08 (23%)	5.37 (5%)	55.21 (9%)	24.74 (45%)	135.90 (15%)	1,112.40 (28%)
Fedha ambazo hazikutolewa	1,416.62	118.63	-	221.59	1,971.99	8.91	49.52	3,787.26

Kiasi cha Sh. 1,112.40 milioni sawa na asilimia 28 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Miji ya Babati na Mbulu zilikuwa na asilimia 70 na 45 wakati Halmashauri ya Wilaya ya Hanang' ilikuwa na asilimia 23 ya fedha zilizobaki.

Vilevile, kiasi cha Sh. 3,787.26 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa, ambapo Halmashauri za Wilaya za Mbulu, Babati na Kiteto zilikuwa na kiasi cha Sh. 1,971.99; Sh. 1,416.62 na Sh. 221.59 milioni pamoja na Halmashauri ya Mji wa Babati Sh. 118.63 milioni ya Fedha ambazo hazikutolewa.

■ MKOA WA MARA

Mkoa wa Mara una Halmashauri tisa zikiwa ni Halmashauri ya Manispaa moja, Halmashauri za Miji mbili na Halmashauri za Wilaya sita. Halmashauri hizo ni; Manispaa ya Musoma, Miji ya Tarime na Bunda na Wilaya za Musoma, Rorya, Tarime, Bunda, Butiama na Serengeti.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote tisa za Mkoa wa Mara, ambapo Halmashauri zote zilipata Hati za Ukaguzi Zinzoridhisha ikiashiria kuwepo na usimamizi na utunzaji mzuri wa kumbukumbu na taarifa za fedha na rasilimali nyingine za umma kwenye Mkoa wa Mara.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Halmashauri za Mkoa wa Mara kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 3,951.98 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu isipokuwa Halmashauri ya Mji wa Bunda ambao haukuripotiwa na CAG. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 32: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-(HBF) Mkoa wa Mara

Halmashauri	Wilaya ya Bunda (Sh. Milioni)	Wilaya ya Butiama (Sh. Milioni)	Wilaya ya Musoma (Sh. Milioni)	Manispaa ya Musoma (Sh. Milioni)	Wilaya ya Rorya (Sh. Milioni)	Wilaya ya Serengeti (Sh. Milioni)	Wilaya ya Tarime (Sh. Milioni)	Mji wa Tarime (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	0.47 (1%)	39.82 (7%)	22.44 (5%)	3.08 (1%)	180.11 (22%)	116.46 (14%)	187.64 (24%)	- (-)	550.02 (12%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	36.80 (5%)	- (-)	29.01 (7%)	2.78 (1%)	- (-)	- (-)	- (-)	95.81 (45%)	164.40 (4%)

Kiasi cha Sh. 550.02 milioni sawa na asilimia 12 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya ya Tarime, Rorya na Serengeti zilibakiza asilimia 24, 22 na 14 kwa mtiririko huo.

Mradi wa Mfuko wa Barabara - (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Mara kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 8,188.86 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu isipokuwa Halmashauri ya Wilaya ya Tarime ambayo haikuripotiwa na CAG. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 33: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara - (RF) Mkoa wa Mara

Halmashauri	Wilaya ya Bunda (Sh. Milioni)	Mji wa Bunda (Sh. Milioni)	Wilaya ya Butiama (Sh. Milioni)	Wilaya ya Musoma (Sh. Milioni)	Manispaa ya Musoma (Sh. Milioni)	Wilaya ya Rorya (Sh. Milioni)	Wilaya ya Serengeti (Sh. Milioni)	Mji wa Tarime (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	267.64 (33%)	10.34 (4%)	4.46 (1%)	78.65 (10%)	67.55 (4%)	2.69 (1%)	504.94 (25%)	5.20 (1%)	941.48 (11%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	443.37	144.17	-	-	146.90	-	-	734.44

Kiasi cha Sh. 941.48 milioni sawa na asilimia 11 cha fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Bunda, Serengeti na Musoma zilibakiza asilimia 33, 25 na 10 kwa mtiririko huo.

Vilevile, Sh. 734.44 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa, Halmashauri za Mji wa Bunda haikupokea Sh. 443.37 milioni na Halmashauri ya Wilaya ya Butiama haikupokea Sh. 144.17 milioni wakati Halmashauri ya Wilaya ya Rorya haikupokea Sh. 146.90 milioni.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP

Halmashauri za Mkoa wa Mara kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 3,951.98 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 34: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Mara

Halmashauri	Wilaya ya Bunda (Sh. Milioni)	Mji wa Bunda (Sh. Milioni)	Wilaya ya Butiama (Sh. Milioni)	Wilaya ya Musoma (Sh. Milioni)	Manispaa ya Musoma (Sh. Milioni)	Wilaya ya Rorya (Sh. Milioni)	Wilaya ya Serengeti (Sh. Milioni)	Wilaya ya Tarime (Sh. Milioni)	Mji wa Tarime (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	52.30 (6%)	17.16 (31%)	5.53 (6%)	651.01 (55%)	20.68 (36%)	88.87 (6%)	26.22 (17%)	10.33 (11%)	0.06 (1%)	872.16 (22%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	184.99	1,102.22	2,384.48	22.85	65.84	-	228.30	603.82	4,592.50
Jumla ya Matumizi yaliyo-hojiwa	- (-)	- (-)	5.16 (5%)	401.30 (75%)	- (-)	- (-)	- (-)	19.71 (23%)	2.37 (5%)	428.54 (14%)

Kiasi cha Sh. 872.16 milioni sawa na asilimia 22 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri ya Wilaya ya Musoma na Serengeti zilibakiza asilimia 55 na 17 wakati Halmashauri ya Manispaa ya Musoma ilibakiza asilimia 36 na Halmashauri ya Mji wa Bunda ilibakiza asilimia 31.

Aidha, Sh. 4,592.50 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa, Halmashauri za Wilaya za Musoma, Butiama na Tarime hazikupokea Sh. 2,384.48; Sh. 1,102.22 na Sh. 228.30 milioni, pamoja na Halmashauri za Miji ya Tarime na Bunda hazikupokea Sh. 603.82 na Sh. 184.99 milioni kwa mtiririko huo.

■ MKOA WA MOROGORO

Mkoa wa Morogoro una Halmashauri tisa zikiwa ni Halmashauri ya Manispaa moja, Halmashauri ya Mji moja na Halmashauri za Wilaya saba. Halmashauri hizo ni; Manispaa ya Morogoro, Mji wa Ifakara na Wilaya za Malinyi, Morogoro, Kilosa, Mvomero, Gairo, Kilombero na Ulanga.

Kwa mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote tisa za Mkoa wa Morogoro. Katika ukaguzi huo, Halmashauri zote zilipata Hati Zinzoridhisha ikiashiria kuwepo na usimamizi na utunzaji mzuri wa kumbukumbu na taarifa za fedha na rasilimali nyingine za umma kwenye Mkoa wa Morogoro.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Barabara- (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Morogoro kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 9,916.74 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu isipokuwa Halmashauri ya Wilaya ya Ulanga. Kwenye ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 35: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-(RF) Mkoa wa Morogoro

Halmashauri	Wilaya ya Gairo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kilombero (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kilosa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Morogoro (Sh. Milioni)	Manispaa ya Morogoro (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mvomero DC (Sh. Milioni)	Mji wa Ifakara (Sh. Milioni)	Wilaya ya Malinyi (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	592.34(59%)	346.79 (24%)	1,139.58(52%)	311.99(26%)	673.60 (28%)	465.47(46%)	229.96 (92%)	12.41(3%)	3,772.14(38%)

Kiasi cha Sh. 3,772.14 milioni sawa na asilimia 38 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Ifakara, Gairo, Kilosa, Mvomero na Kilombero zilikuwa na asilimia 92, 59, 52, 46 na 24 kwa mtiririko huo, wakati Halmashauri ya Manispaa ya Morogoro ilikuwa na asilimia 28 ya fedha zilizobaki.

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya - (HBF)

Halmashauri za Mkoa wa Morogoro kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 7,824.52 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 36: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-(HBF) Mkoa wa Morogoro

Halmashauri	Wilaya ya Kilombero (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kilosa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mvomero (Sh. Milioni)	Wilaya ya Morogoro (Sh. Milioni)	Manispaa ya Morogoro (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ulanga (Sh. Milioni)	Mji wa Ifakara (Sh. Milioni)	Wilaya ya Malinyi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Gairo (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	20.21 (1%)	340.45 (21%)	38.24(4%)	240.44 (20%)	2.21 (1%)	87.23(14%)	-	28.97 (6%)	77.34 (13%)	835.09(11%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	37.82 (3%)	24.42 (2%)	23.80 (3%)	-	13.74 (2%)	-	46.66(14%)	-	86.57 (17%)	233.00 (3%)

Kiasi cha Sh. 835.09 milioni sawa na asilimia 11 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Kilosa, Morogoro, Ulanga na Gairo zilikuwa na asilimia 21, 20, 14 na 13 kwa mtiririko huo,

Kiasi cha Sh. 233 milioni cha matumizi kilihojiwa na CAG, ambapo Halmashauri ya Wilaya ya Gairo ilikuwa na asilimia 17 ya matumizi yaliyohojiwa.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-(WSDP)

Halmashauri za Mkoa wa Morogoro kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 7,870.58 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 37: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-(WSDP) Mkoa wa Morogoro

Halmashauri	Wilaya ya Gairo (Sh. Milioni)	Mji wa Ifakara (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kilombero (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kilosa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Malinyi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Morogoro (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mvomero (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ulanga (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	106.73 (61%)	5.35 (10%)	105.90 (9%)	290.56 (27%)	16.39 (26%)	25.64 (1%)	49.37 (26%)	69.31(4%)	669.25 (9%)
Fedha ambazo hazikutolewa	603.99	-	63.25	-	707.00	2,506.11	991.76	1,784.56	6,656.67
Miradi ambayo haikukamilika	-	-	-	-	-	-	-	3,006.64	3,006.64

Kiasi cha Sh. 6,656.67 milioni cha fedha za mradi hakikutolewa, ambapo Halmashauri za Wilaya za Morogoro na Ulanga hazikupokea Sh. 2,506.11 milioni na Sh. 1,784.56 milioni ya fedha za mradi. Pia, kulikua na miiradi ambayo haikukamilika katika Halmashauri ya Wilaya ya Ulanga yenye thamani ya sh. 3,006.64 milioni.

■ MKOA WA MBEYA

Mkoa wa Mbeya una Halmashauri saba zikiwa ni Halmashauri ya Jiji moja na Halmashauri za Wilaya sita. Halmashauri hizo ni; Jiji la Mbeya na Wilaya za Chunya, Mbeya, Busokelo, Rungwe, Mbarali na Kyela.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote saba, ambapo zote zilipata Hati za Ukaguzi Zinzoridhisha ikiashiria kuwepo na usimamizi na utunzaji mzuri wa kumbukumbu na taarifa za fedha na rasilimali nyingine za umma kwenye Mkoa wa Mbeya.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF).

Halmashauri za Mkoa wa Mbeya kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 5,100.91 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 38: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF) Mkoa wa Mbeya

Halmashauri	Wilaya ya Busokelo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Chunya (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kyela (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbarali (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbeya (Sh. Milioni)	Jiji la Mbeya (Sh. Milioni)	Wilaya ya Rungwe (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	41.32 (14%)	- (-)	71.35 (14%)	25.02 (2%)	234.19 (27%)	209.17 (20%)	22.63 (4%)	603.67 (12%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	24.02 (10%)	- (-)	168.16 (39%)	185.55 (16%)	113.51 (18%)	212.44 (26%)	3.30 (1%)	706.99 (16%)

Kiasi cha Sh. 603.67 milioni sawa na asilimia 12 ya fedha za mradi hakikutumika. Halmashauri za Wilaya za Mbarali na Kyela zilibakiza asilimia 27 na 14 wakati Halmashauri ya Jiji la Mbeya ilibakiza asilimia 20. Aidha, katika Halmashauri za Mkoa wa Mbeya Sh. 706.99 milioni sawa na asilimia 16 ya matumizi yalihojiwa na CAG, ambapo Halmashauri za Wilaya za Kyela, Mbeya, Mbarali na Busokelo zilikuwa na asilimia 39, 26, 18 na 15 ya matumizi yaliyohojiwa kwa mtiririko huo wakati Halmashauri ya Jiji la Mbeya ilikuwa na asilimia 26 ya matumizi yaliyohojiwa.

Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Mbeya kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 16,797.34 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Kwenye ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 39: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Mbeya

Halmashauri	Wilaya ya Busokelo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Chunya (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kyela (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbarali (Sh. Milioni)	Jiji la Mbeya (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbeya (Sh. Milioni)	Wilaya ya Rungwe (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	3,723.22 (68%)	0.02 (1%)	169.23 (12%)	0.03 (1%)	1,321.05 (40%)	640.62 (31%)	1,584.51 (55%)	7,438.67 (44%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	-	426.44	78.44	521.14	-	-	1,026.03
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	137.48 (8%)	- (-)	378.88 (32%)	406.53 (42%)	58.95 (3%)	- (-)	1,157.87 (88%)	2,139.70 (23%)

Kiasi cha Sh. 7,438.67 milioni sawa na asilimia 44 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Busokelo, Rungwe na Mbeya zilibakiza asilimia 68, 55 na 31 za fedha zilizokuwepo kwa mtiririko huo, wakati Halmashauri ya Jiji la Mbeya ilibakiza asilimia 40 ya fedha zilizokuwepo.

Vilevile, Sh. 1,026.03 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa, ambapo Halmashauri ya Jiji la Mbeya haikupokea Sh. 521.14 milioni wakati Halmashauri za Wilaya za Kyela na Mbarali hazikupokea Sh. 426.44 na Sh 78.44 milioni.

Aidha, kiasi cha Sh. 2,139.70 milioni sawa na asilimia 23 ya matumizi ya mradi yalihojiwa na CAG ambapo katika Halmashauri za Wilaya za Rungwe, Mbarali na Kyela zilihojiwa asilimia 88, 42 na 32 za matumizi yao kwa mtiririko huo.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP)

Halmashauri za Mkoa wa Mbeya kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 7,084.65 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 40: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Mbeya

Halmashauri	Wilaya ya Busokelo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Chunya (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kyela (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbarali (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbeya (Sh. Milioni)	Jiji la Mbeya (Sh. Milioni)	Wilaya ya Rungwe (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	316.48 (60%)	94.52 (32%)	190.81 (43%)	25.50 (2%)	654.15 (67%)	598.53 (64%)	353.15 (13%)	2,233.13 (32%)
Fedha ambazo hazikutolewa	342.59	-	-	-	2,696.27	75.12	-	3,113.98
Miradi ambayo haikukamilika	-	405.32	-	4,691.40	-	-	-	5,096.72

Kiasi cha Sh. 2,233.13 milioni sawa na asilimia 32 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Mbeya, Busokelo, Kyela, Chunya na Rungwe zilibakisha asilimia 67, 60, 43, 32 na 13 ya fedha zilizokuwepo kwa mtiririko huo wakati Halmashauri ya Jiji la Mbeya lilibaliza asilimia 64 ya fedha zilizokuwepo.

Katika utekelezaji wa Mradi wa Maji katika Mkoa wa Mbeya, Halmashauri tatu hazikupatiwa jumla ya Sh. 3,113.98 milioni, ambapo Halmashauri za Wilaya za Mbeya na Busokelo hazikupokea Sh. 2,696.27 na Sh. 342.59 milioni wakati Halmashauri ya Jiji la Mbeya haikupokea Sh. 75.12 milioni.

Aidha, miradi yenye thamani ya Sh. 5,096.72 milioni haikukamilika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Mbarali zilikuwa na kiasi cha Sh. 4,691.40 na Sh. 405.32 milioni za miradi isiyokamilika ikiwa ni dalili za kuwepo udhaifu wa usimamizi wa miradi husika.

■ MKOA WA MTWARA

Mkoa wa Mtwara una Halmashauri tisa zikiwa ni Halmashauri ya Manispaa moja, Halmashauri za Miji mbili na Halmashauri za Wilaya sita. Halmashauri hizo ni; Manispaa ya Mtwara, Miji ya Masasi na Newala na Wilaya za Masasi, Mtwara, Newala, Tandahimba, Nanyamba na Nanyumbu.

Kwa mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote tisa za Mkoa wa Mtwara ambapo Halmashauri zote zilipata Hati za Ukaguzi Zinzoridhisha ikiashiria uwepo wa usimamizi na utunzaji mzuri wa nyaraka na kumbukumbu za fedha na rasilimali nyingine katika Halmashauri za Mkoa wa Mtwara.

WAJIBU imechambua Miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-(HBF)

Halmashauri za Mkoa wa Mtwara kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 3,637.33 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 41: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-(HBF) Mkoa wa Mtwara

Halmashauri	Manispaa ya Mtwara (Sh. Milioni)	Mji wa Masasi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Masasi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mtwara (Sh. Milioni)	Mji wa Nanyamba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Tandahimba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nanyumbu (Sh. Milioni)	Mji wa Newala (Sh. Milioni)	Wilaya ya Newala (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Milion)
Fedha ambazo hazikutumika	2.29 (1%)	42.28 (12%)	33.59 (6%)	132.53 (24%)	31.80 (13%)	122.73(19%)	2.87 (1%)	0.11 (1%)	7.72 (2%)	375.92 (10%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	-	45.78 (15%)	0.61 (1%)	7.22(2%)	9.34 (4%)	148.09(28%)	8.26 (2%)	15.84 (14%)	103.82 (28%)	338.95(10%)

Kiasi cha Sh. 375.92 milioni sawa na asilimia 10 ya fedha za mradi zilibaki, ambapo Halmashauri za Wilaya za Mtwara na Tandahimba zilibakiza asilimia 24 na 19 wakati Halmashauri za Miji ya Nanyamba na Masasi zilibakiza asilimia 13 na 12 ya fedha zilizokuwepo.

Halmashauri za Mkoa wa Mtwara zilikuwa na Sh. 338.95 milioni sawa na asilimia 10 ya matumizi yaliyohojiwa na CAG. Halmashauri za Wilaya za Tandahimba na Newala zote zilikuwa na asilimia 28 ya matumizi yaliyohojiwa wakati Halmashauri ya Mji wa Newala ilikuwa na asilimia 14 ya matumizi yaliyohojiwa.

Mradi wa Mfuko wa Barabara-(RF)

Halmashauri za Mkoa wa Mtwara kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 8,875.43 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu isipokuwa Halmashauri za Mji wa Newala na Wilaya ya Newala ambazo hazikuripotiwa na CAG. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 42: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-(RF) Mkoa wa Mtwara

Halmashauri	Wilaya ya Masasi (Sh. Milioni)	Mji wa Masasi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mtwara (Sh. Milioni)	Manispaa ya Mtwara (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nanyumbu (Sh. Milioni)	Wilaya ya Tandahimba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nanyamba (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Milion)
Fedha ambazo hazikutumika	436.72 (24%)	314.93 (35%)	36.64(3%)	572.58 (26%)	375.85 (44%)	55.99 (5%)	195.10 (30%)	1,987.82 (22%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	-	-	-	-	190.68 (40%)	-	-	190.68 (3%)

Kiasi cha Sh. 1,987.82 milioni sawa na asilimia 22 za fedha za mradi hakikutumika. Halmashauri za Wilaya za Nanyumbu, Nanyamba na Masasi zilikuwa na asilimia 44, 30 na 24 ya fedha zilizobaki wakati Halmashauri ya Mji wa Masasi na Manispaa ya Mtwara zilikuwa na asilimia 35 na 26 ya fedha zilizobaki. Aidha, Halmashauri ya Wilaya ya Nanyumbu ilikuwa na asilimia 40 ya matumizi yaliyohojiwa.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-(WSDP)

Halmashauri za Mkoa wa Mtwara kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 12,660.50 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 43: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-(WSDP) Mkoa wa Mtwara

Halmashauri	Wilaya ya Masasi (Sh. Milioni)	Mji wa Masasi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nanyumbu (Sh. Milioni)	Mji wa Nanyamba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Newala (Sh. Milioni)	Mji wa Newala (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mtwara (Sh. Milioni)	Manispaa ya Mtwara (Sh. Milioni)	Wilaya ya Tandahimba (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Milion)
Fedha ambazo hazikutumika	1,367.55 (29%)	3.03 (3%)	174.18 (44%)	1.06 (1%)	67.47 (2%)	37.44 (68%)	62.15 (5%)	20.52(11%)	158.41 (12%)	1,891.82 (15%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	493.67	-	-	185.00	-	-	285.67	322.58	1,286.92
Miradi ambayo haikukamilika	-	-	270.41	33.34	-	-	-	169.92	-	473.67
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	-	12.25 (11%)	2.44 (1%)	140.22 (30%)	58.58 (1%)	-	-	18.02 (11%)	-	231.51 (2%)

Kiasi cha Sh. 1,891.82 milioni sawa na asilimia 15 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Newala, Nanyumbu, Masasi na Tandahimba zilikuwa na asilimia 68, 44, 29 na 12 ya fedha zilizobaki.

Vilevile, kulikuwa na miradi yenye thamani ya Sh. 473.67 milioni ambayo haikukamilika katika Halmashauri zifuatazo; Halmashauri ya Wilaya ya Nanyumbu Sh. 270.41 milioni, Halmashauri ya Manispaa ya Mtwara Sh. 169.92 milioni pamoja na Halmashauri ya Mji wa Nanyamba sh. 33.34 milioni ikiashiria uwepo wa usimamizi dhaifu wa miradi husika.

■ MKOA WA MWANZA

Mkoa wa Mwanza una Halmashauri nane zikiwa ni Halmashauri ya Jiji moja, Halmashauri ya Manispaa moja na Halmashauri za Wilaya sita. Halmashauri hizo ni; Jiji la Mwanza, Manispaa ya Ilemela na Wilaya za Kwimba, Magu, Misungwi, Sengerema, Ukerewe na Buchosa.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote nane za Mkoa wa Mwanza. Katika ukaguzi huo, Halmashauri tatu yaani Halmashauri za Wilaya za Ukerewe, Buchosa na Misungwi zilipata Hati Zenye Shaka.

Halmashauri ya Wilaya ya Ukerewe ilipata Hata yenye Shaka kwa mwaka wa pili mfululizo. CAG alitoa Hati yenye Shaka kutokana na sababu zifuatazo; kukosekana kwa vitabu 6 vya kukusanyia maduhuli, kukosekana kwa hati za malipo yenye thamani ya Sh.31.37 milioni, na kutambulika kwa thamani ya uchakavu kwa mali isiyoshikika yenye thamani ya Sh. 24.06 milioni.

Kwa upande wa Halmashauri ya Wilaya ya Buchosa, CAG alitoa Hati yenye Shaka kutokana na sababu zifuatazo; maduhuli yaliyokusanywa lakini hayakupelekwa benki yenye thamani ya Sh. 41.32 milioni, kutowasilisha maduhuli yaliyokusanywa makao makuu ya Halmashauri yenye thamani ya Sh. 11.07 milioni na kutopeleka benki fedha zilizosalia kwenye malipo mbalimbali yenye thamani ya Sh. 11.92 milioni.

Halmashauri ya Wilaya ya Misungwi ilipata Hati Yenye Shaka kutokana na sababu zifuatazo; madeni yasiyokuwa na vielelezo ambayo yana thamani ya Sh. 106.04 milioni na kukosekana kwa hati za malipo yenye thamani ya Sh. 25.68milioni.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Barabara - (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Mwanza kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 7,806.40 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu isipokuwa Halmashauri za Wilaya za Misungwi na Ukerewe ambazo hazikujumuishwa katika riport ya CAG. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 44: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara - (RF) Mkoa wa Mwanza

Halmashauri	Manispaa ya Ilemela (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kwimba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Magu (Sh. Milioni)	Jiji la Mwanza (Sh. Milioni)	Wilaya ya Sengerema (Sh. Milioni)	Wilaya ya Buchosa (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	307.25 (13%)	30.74 (3%)	170.26 (26%)	742.48 (27%)	551.29 (84%)	13.59 (5%)	1,815.61 (23%)
Fedha ambazo hazikutolewa	655.50	492.41	-	1,329.39	610.01	455.66	3,542.96
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	1,004.21 (49%)	694.25 (68%)	65.22 (13%)	12.30 (1%)	36.07 (33%)	-(-)	1,812.04 (30%)

Kiasi cha Sh. 1,815.61 milioni sawa na asilimia 23 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Sengerema na Magu zilikuwa na asilimia 84 na 26 ya fedha zilizobaki wakati Halmashauri ya Jiji la Mwanza na Manispaa ya Ilemela zilikuwa na asilimia 27 na 13 ya fedha zilizobaki.

Kiasi cha Sh. 3,542.96 milioni cha fedha za mradi hazikutolewa katika Halmashauri tano za Mkoa wa Mwanza. Halmashauri ya Jiji la Mwanza haikupokea Sh. 1,329.39 milioni, Halmashauri ya Manispaa ya Ilemela haikupokea Sh. 655.52 milioni wakati Halmashauri za Wilaya za Sengerema, Kwimba, na Buchosa hazikupokea Sh. 610.01, Sh. 492.41 na Sh. 455.66 milioni kwa mtiririko huo.

Aidha, kiasi cha Sh. 1,812.04 milioni sawa na asilimia 30 ya ya matumizi yalihojiwa na CAG. Halmashauri za Wilaya za Kwimba, Sengerema na Magu zilikuwa na asilimia 68, 33 na 13 ya matumizi yao wakati Halmashauri ya Manispaa ya Ilemela ilikuwa na asilimia 49 ya matumizi yaliyohojiwa.

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya- (HBF)

Halmashauri za Mkoa wa Mwanza kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 7,654.64 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 45: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya- (HBF) Mkoa wa Mwanza

Halmashauri	Wilaya ya Sengerema (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ukerewe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kwimba (Sh. Milioni)	Manispaa ya Ilemela (Sh. Milioni)	Wilaya ya Misungwi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Buchosa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Magu (Sh. Milioni)	Jiji la Mwanza (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	520.39 (37%)	214.79 (23%)	97.94 (9%)	85.95 (13%)	31.56 (3%)	16.67 (3%)	98.22 (13%)	65.61 (6%)	1,131.12 (15%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	41.27 (5%)	56.00 (8%)	19.98 (2%)	157.01 (26%)	51.09 (5%)	16.11 (2%)	24.06 (4%)	30.81 (3%)	396.31 (6%)

Kiasi cha Sh. 1,131.1 milioni sawa na asilimia 15 za Mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Sengerema, Ukerewe na Magu zilibakiza asilimia 37, 23 na 13 ya fedha zilizokuwepo. Aidha, Halmashauri ya Manispaa ya Ilemela ilikuwa na asilimia 26 ya matumizi yaliyohojiwa na CAG.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP)

Halmashauri za Mkoa wa Mwanza kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 6,518.21 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu isipokuwa Halmashauri ya Manispaa ya Ilemela ambayo haikuripotiwa na CAG. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 46: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – (WSDP) Mkoa wa Mwanza

	H/W Buchosa (Sh. Milioni)	H/W Kwimba (Sh. Milioni)	H/W Magu (Sh. Milioni)	H/W Misungwi (Sh. Milioni)	H/J Mwanza (Sh. Milioni)	H/W Sengerema (Sh. Milioni)	H/W Ukerewe (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	3.61 (6%)	548.78 (50%)	67.67 (5%)	310.92 (25%)	112.17 (28%)	100.28 (10%)	4.11 (1%)	1,147.53 (18%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	2,817.93	-	1,811.67	474.91	207.34	-	5,311.85
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	17.86 (31%)	8.70 (2%)	10.08 (1%)	- (-)	32.01 (11%)	3.22 (1%)	215.34 (17%)	287.22 (5%)

Kiasi cha Sh. 1,147.53 milioni sawa na asilimia 18 za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Kwimba, Misungwi na Sengerema zilibakiza asilimia 50, 25 na 10 ya fedha zilizokuwepo kwa mtiririko huo wakati Halmashauri ya Jiji la Mwanza ilibakiza asilimia 28.

Vilevile, kiasi cha Sh. 5,311.85 milioni hazikutolewa kwa utekelezaji wa Mradi kama ilivyopangwa, ambapo Halmashauri za Wilaya za Kwimba, Misungwi na Sengerema hazikupokea Sh. 2,817.93; Sh. 1,811.67 na Sh. 207.34 milioni wakati Halmashauri ya Jiji la Mwanza haikupokea Sh. 474.91 milioni.

Picha ©GIZ

■ MKOA WA NJOMBE

Mkoa wa Njombe una jumla ya Halmashauri sita zikiwa ni Halmashauri ya Mji mmoja na Halmashauri za Wilaya tano. Halmashauri hizo ni; Mji wa Njombe na Wilaya za Njombe, Makambako, Ludewa, Makete na Wanging'ombe.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote sita ambazo zilipata Hati Zinzoridhisha ikiashiria uwepo wa usimamizi na utunzaji mzuri wa nyaraka na kumbukumbu za fedha na rasilimali nyingine katika Halmashauri za Mkoa wa Njombe.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu mkubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Halmashauri za Mkoa wa Njombe kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 2,453.33 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 47: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Njombe

Halmashauri	Wilaya ya Njombe (Sh. Milioni)	Mji wa Njombe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Makete (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ludewa (Sh. Milioni)	Mji wa Makambako (Sh. Milioni)	Wilaya ya Wanging'ombe (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	40.91 (13%)	103.24 (17%)	30.22 (9%)	27.39 (6%)	9.84 (4%)	51.68 (10%)	263.28 (11%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	-	179.17 (36%)	17.31 (6%)	45.67 (10%)	76.45 (35%)	180.27 (40%)	498.87 (23%)

Kiasi cha Sh. 498.87 milioni cha fedha iliyotumika kutekeleza Mradi huu kilihojiwa, ambapo Halmashauri ya Wilaya ya Wanging'ombe ilikuwa na asilimia 40, Halmashauri za Miji ya Njombe na Makambako ilikuwa na asilimia 36 na 35 za matumizi yaliyohojiwa.

Kiasi cha Sh. 263.28 milioni sawa na asilimia 11 za fedha za Mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri ya Mji wa Njombe ilikuwa na asilimia 17 wakati Halmashauri za Wilaya za Njombe na Wanging'ombe zikiwa na asilimia 13 na 10 ya fedha za Mradi zilizobaki.

Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF

Halmashauri za Mkoa wa Njombe kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 10,404.20 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 48: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF Mkoa wa Njombe

Halmashauri	Wilaya ya Ludewa (Sh. Milioni)	Mji wa Makambako (Sh. Milioni)	Wilaya ya Makete (Sh. Milioni)	Wilaya ya Njombe (Sh. Milioni)	Mji wa Njombe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Wanging'ombe (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	1.28 (1%)	42.66 (3%)	154.36 (13%)	83.81 (6%)	822.29 (42%)	948.28 (30%)	2,052.68 (20%)
Fedha ambazo hazikutolewa	195.72	-	502.00	-	857.03	-	1,554.75
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	173.70 (12%)	623.54 (52%)	758.85 (73%)	-	-	-	1,556.09 (19%)

Kiasi cha Sh. 2,052.68 milioni cha fedha za Mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri ya Mji wa Njombe ilibakiza asilimia 42 ikifuatiwa na Halmashauri ya Wilaya ya Wanging'ombe asilimia 30.

Aidha, kiasi cha Sh. 1,556.09 sawa na asilimia 19 ya matumizi ya mradi zilihojiwa na CAG, ambapo Halmashauri za Wilaya za Makete na Ludewa zilikuwa na asilimia 73 na 12 ya matumizi yaliyohiwa wakati Halmashauri ya Mji wa Makambako ilikuwa na asilimia 52.

Vilevile, kiasi cha Sh. 1,554.75 milioni hazikutolewa, ambapo Halmashauri ya Mji wa Njombe haikupokea Sh. 857.03 milioni wakati Halmashauri za Wilaya za Makete na Ludewa hazikupokea Sh. 502.00 milioni na Sh. 195.72 milioni.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP

Halmashauri za Mkoa wa Njombe kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 3,652.66 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Kwenye ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 49: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Njombe

Halmashauri	Wilaya ya Ludewa (Sh. Milioni)	Mji wa Makambako (Sh. Milioni)	Wilaya ya Makete (Sh. Milioni)	Wilaya ya Njombe (Sh. Milioni)	Mji wa Njombe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Wanging'ombe (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	69.05 (21%)	69.71 (25%)	0.06 (1%)	366.71 (40%)	10.80 (2%)	155.90 (38%)	672.23 (18%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	1,645.46	1,357.52	889.47	-	2,012.42	5,904.87
Miradi ambayo haikukamilika	-	-	-	-	4,767.46	-	4,767.46
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	15.60 (6%)	3.34 (2%)	284.75 (28%)	-	-	860.25 (344%)	1,163.94 (39%)

Kiasi cha Sh. 1,163.94 milioni sawa na asilimia 39 ya matumizi ya Mradi zilihojiwa na CAG. Halmashauri za Wilaya za Wanging'ombe na Makete zilikuwa na asilimia 34.4 na 28.0 ya matumizi yaliyohojiwa. Aidha, kiasi cha Sh. 5,904.87 milioni hakikutolewa kwenye utekelezaji wa Mradi huu katika Halmashauri nne za Mkoa wa Njombe kama ifuatavyo, Halmashauri za Wilaya za Wanging'ombe, Makambako, Makete na Njombe kiasi cha Sh.2,012.42; Sh. 1,645.46; Sh. 1,357.52; na Sh.889.47 milioni hazikutolewa kwa mtiririko huo.

■ MKOA WA PWANI

Mkoa wa Pwani una Halmashauri tisa zikiwa ni Halmashauri ya Mji moja na Halmashauri za Wilaya nane. Halmashauri hizo ni; Mji wa Kibaha na Wilaya za Kibaha, Bagamoyo, Kisarawe, Rufiji, Mafia, Chalinze, Kibiti na Mkuranga.

Kwa mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri tisa za Mkoa wa Pwani ambapo Halmashauri zote zilipata Hati za ukaguzi zinazoridhisha ikiashiria uwepo wa usimamizi na utunzaji mzuri wa nyaraka na kumbukumbu za fedha na rasilimali nyingine katika Halmashauri za Mkoa wa Pwani.

WAJIBU imechambua utekelezaji wa miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-(HBF)

Halmashauri za Mkoa wa Pwani kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 3,725.13 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 50: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – (HBF) Mkoa wa Pwani

Halmashauri	Wilaya ya Kisarawe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kibaha (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mafia (Sh. Milioni)	Wilaya ya Bagamoyo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mkuranga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Rufiji (Sh. Milioni)	Wilaya ya Chalinze (Sh. Milioni)	Mji wa Kibaha (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kibiti (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	26.27 (7%)	13.33 (6%)	9.41(7%)	13.75(3%)	70.75(12%)	142.71(23%)	12.38 (2%)	30.40 (9%)	11.10 (3%)	330.10 (9%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	39.42(11%)	43.94(21%)	-	11.63 (3%)	50.04(9%)	24.34 (5%)	243.20 (38%)	35.22 (12%)	-	447.80 (13%)

Kiasi cha Sh. 142.71 milioni sawa na asilimia 23 ya fedha za Mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri ya Wilaya ya Mkuranga iliongoza ikiwa na asilimia 12. Aidha, Sh. 447.80 milioni za matumizi katika mradi huu zilijohiwa na CAG ambapo Halmashauri ya Mji wa Kibaha ilikuwa na asilimia 12 wakati Halmashauri za Wilaya za Chalinze, Kibaha na Kisarawe zilikuwa na asilimia 38, 21 na 11 ya matumizi yaliyojohiwa.

Mradi wa Maendeleo Sekta ya Barabara-(RF)

Halmashauri za Mkoa wa Pwani kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh 8,206.43 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 51: Uchambuzi wa Mradi wa Maendeleo Sekta ya Barabara – RF Mkoa wa Pwani

Halmashauri	Wilaya ya Bagamoyo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kibaha (Sh. Milioni)	Mji wa Kibaha (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kisarawe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mafia (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mkuranga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Rufiji (Sh. Milioni)	Wilaya ya Chalinze (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kibiti (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	291.40 (27%)	15.34 (2%)	282.12 (20%)	1,257.17 (61%)	213.43 (48%)	303.74 (41%)	535.68 (42%)	299.03(96%)	77.33(62%)	3,275.24 (40%)
Fedha ambazo hazikutolewa	492.58	506.32	387.60	-	-	-	454.21	-	-	1,840.70
Jumla ya Matumizi yaliyojohiwa	31.35 (4%)	136.29 (20%)	122.19 (11%)	-	90.33 (39%)	2.27 (1%)	2.67 (1%)	-	-	385.09 (8%)

Kiasi cha Sh. 1,840.70 milioni za Mradi hazikutolewa kulingana na bajeti ambapo Halmashauri ya Mji wa Kibaha haikupokea Sh. 387.60 milioni na Halmashauri za Wilaya za Kibaha, Bagamoyo na Rufiji hazikupokea Sh. 506.32, Sh. 492.58 na Sh. 454.21 milioni. Vilevile, Halmashauri ya Wilaya ya Mkuranga ilikuwa na miradi yenye thamani ya Sh. 309.49 milioni ambayo ilikuwa haijakamilika.

Pia, Sh. 3,275.24 milioni za mradi hazikutumika ambapo Halmashauri za Wilaya za Chalinze, Kibiti, Kisarawe, Mafia, Rufiji na Bagamoyo zilikuwa na asilimia 90, 62, 61, 48, 42 na 27 ya fedha ambazo hazikutumika wakati Halmashauri ya Mji wa Kibaha ilikuwa na asilimia 20.

Aidha, asilimia 39 na 20 ya matumizi ya mradi huu yaliyojohiwa na CAG katika Halmashauri za Wilaya za Mafia na Kibaha wakati Halmashauri ya Mji wa Kibaha ilijohiwa kwa kiasi cha asilimia 11.

Mradi wa Maendeleo Sekta ya Maji-(WSDP)

Halmashauri za Mkoa wa Pwani kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh 3,620.78 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa mradi huu. Katika ukaguzi wake CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 52: Uchambuzi wa Mradi wa Maendeleo Sekta ya Maji – WSDP Mkoa wa Pwani

Halmashauri	Wilaya ya Chalinze (Sh. Milioni)	Wilaya ya Bagamoyo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kibaha (Sh. Milioni)	Mji wa Kibaha (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kibiti (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kisarawe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mafia (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mkuranga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Rufiji (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	25.14 (42%)	322.63 (69%)	520.87 (53%)	223.87 (44%)	0.32 (1%)	8.08 (2%)	191.69 (26%)	25.36 (13%)	8.82(4%)	1,326.78(37%)
Fedha ambazo hazikutolewa	689.50	-	1,820.72	-	46.97	1,084.91	-	1,033.79	-	4,675.89
Jumla ya Matumizi yaliyojohiwa	7.34 (21%)	14.36 (10%)	7.72 (2%)	-	7.90 (13%)	21.51 (6%)	22.91 (4%)	46.09 (26%)	15.03 (7%)	142.86 (6%)

Kiasi cha Sh. 4,675.89 milioni cha fedha zilizoidhinishwa za Mradi hakikutolewa, ambapo Halmashauri za Wilaya za Kibaha, Kisarawe, Mkuranga na Chalinze hazikupokea Sh.1,820.72 milioni; Sh. 1,084.91 milioni; Sh. 1,033.79 milioni na Sh. 689.50 milioni kwa mtiririko huo.

Vilevile, Sh. 1,326.78 milioni sawa na asilimia 37 za fedha za mradi zilizokuwepo hazikutumika ambapo Halmashauri za Wilaya za Bagamoyo, Kibaha, Chalinze, Mafia na Mkuranga zilibakiza asilimia 69, 53, 42, 26 na 13 ya fedha zilizokuwepo zilibaki wakati Halmashauri ya Mji wa Kibaha ilibakiza asilimia 44.

■ MKOA WA RUKWA

Mkoa wa Rukwa una Halmashauri nne zikiwa ni Halmashauri ya Manispaa moja na Halmashauri za Wilaya tatu. Halmashauri hizo ni; Manispaa ya Sumbawanga na Wilaya za Nkasi, Sumbawanga na Kalambo.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote nne. Katika ukaguzi huo Halmashauri zote zilipata Hati Zinzoridhisha ikiashiria kuwepo na usimamizi na utunzaji mzuri wa kumbukumbu na taarifa za fedha na rasilimali nyingine za umma kwenye Mkoa wa Rukwa.

WAJIBU imechambua miradi miwili katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF

Halmashauri za Mkoa wa Rukwa kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na jumla ya Sh. 4,684.86 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 53: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF Mkoa wa Rukwa

Halmashauri	Wilaya ya Kalambo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nkasi (Sh. Milioni)	Manispaa ya Sumbawanga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Sumbawanga (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	1.04 (1%)	670.35 (51%)	317.57 (25%)	107.67 (17%)	1,096.62 (23%)
Fedha ambazo hazikutolewa	91.76	-	262.85	115.95	470.56
Jumla ya Matumizi yaliyohojijiwa	72.49 (5%)	- (-)	80.88 (8%)	12.40 (2%)	165.77 (5%)

Kiasi cha Sh. 1,096.62 milioni sawa na asilimia 23 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Kalambo na Sumbawanga zilikuwa na asilimia 51 na 17 wakati Halmashauri ya Manispaa ya Sumbawanga ikiwa na asilimia 25 ya fedha za mradi zilizobaki.

Aidha, kiasi cha Sh. 470.56 milioni cha fedha za mradi hakikutolewa, ambapo Halmashauri ya Manispaa ya Sumbawanga ilikuwa na Sh. 262.85 milioni wakati Halmashauri za Wilaya za Sumbawanga na Kalambo zilikuwa na Sh. 115.95 na Sh. 91.76 milioni ya fedha za mradi ambazo hazikutolewa.

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Halmashauri za Mkoa wa Rukwa kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na jumla ya Sh. 3,056.66 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 54: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Rukwa

Halmashauri	Wilaya ya Sumbawanga (Sh. Milioni)	Manispaa ya Sumbawanga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nkasi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kalambo (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	68.90 (8%)	103.24 (19%)	10.50 (1%)	106.44 (15%)	289.08 (9%)

Kiasi cha Sh. 289.08 cha fedha za mradi hazikutumika, ambapo Halmashauri ya Manispaa ya Sumbawanga ilikuwa na asilimia 19 na Halmashauri ya Wilaya ya Kalambo asilimia 15 ya fedha za mradi zilizobaki.

■ MKOA WA RUVUMA

Mkoa wa Ruvuma una Halmashauri sita zikiwa ni Halmashauri ya Manispaa moja na Halmashauri za Wilaya tano. Halmashauri hizo ni; Manispaa ya Songea na Wilaya za Tunduru, Namtumbo, Mbinga, Songea na Nyasa.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote sita. Katika ukaguzi huo Halmashauri ya Wilaya ya Mbinga ilipata Hati Yenye Shaka. CAG alitoa hati hiyo kutokana na sababu zifuatazo; vitabu nane (8) vya kukusanyia maduhuli havikuonekana na malipo yasiyokuwa na nyaraka za kutosha Sh. 67.97 milioni.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya - HBF

Halmashauri za Mkoa wa Ruvuma kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 4,550.17 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini

Jedwali Na. 55: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya - HBF mkoa wa Ruvuma

Halmashauri	Wilaya ya Tunduru (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbinga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Namtumbo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Songea (Sh. Milioni)	Manispaa ya Songea (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nyasa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Madaba (Sh. Milioni)	Mji wa Mbinga (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	60.13 (5%)	185.35 (26%)	167.00 (21%)	100.42 (17%)	28.05 (6%)	23.08 (6%)	14.23 (8%)	23.18 (8%)	601.44 (13%)

Kiasi cha Sh. 601.44 milioni sawa na asilimia 13 zilibaki, ambapo Halmashauri za Wilaya za Mbinga, Namtumbo na Songea zilikuwa na asilimia 26, 21 na 17. Hata hivyo, Halmashauri za Wilaya za Madaba na Songea zilikuwa na asilimia 16 na 11 ya fedha za mradi zilizotumika zilihojiwa.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP

Halmashauri za Mkoa wa Ruvuma kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 5,275.89 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 56: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Ruvuma

Halmashauri	Wilaya ya Madaba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbinga (Sh. Milioni)	Mji wa Mbinga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Namtumbo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nyasa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Songea (Sh. Milioni)	Manispaa ya Songea (Sh. Milioni)	Wilaya ya Tunduru (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	31.29 (69%)	161.87 (30%)	7.47 (14%)	31.03 (3%)	470.41 (56%)	787.45 (52%)	2.88 (1%)	57.12 (11%)	1,549.53 (29%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	2,971.89	-	551.08	1,004.92	1,348.17	909.38	49.24	6,834.69
Miradi ambayo haikukamilika	-	-	-	3,985.73	-	-	-	931.02	4,916.75
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	2.92 (21%)	13.41 (4%)	- (-)	74.35 (7%)	- (-)	15.92 (2%)	294.06 (46%)	1.68 (1%)	402.33 (11%)

Kiasi cha Sh. 1,549.53 milioni sawa na asilimia 29 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Madaba, Nyasa, Songea, Mbinga na Tunduru zilikuwa na asilimia 69, 56, 52, 30 na 11 wakati Halmashauri ya Mji wa Mbinga ikiwa na asilimia 14 ya fedha zilizobaki.

Vilevile, Sh. 6,834.69 ya fedha za mradi hazikutolewa, ambapo Halmashauri za Wilaya za Mbinga, Songea, Nyasa, Namtumbo na Tunduru zilikuwa na Sh. 2,971.89; Sh. 1,348.17; Sh. 1,004.92; Sh. 551.08 na Sh. 49.24 milioni wakati Halmashauri ya Manispaa ya Songea ilikuwa na Sh. 909.38 milioni ya fedha za mradi ambazo hazikutolewa.

Aidha, miradi yenye thamani ya Sh. 4,916.75 milioni haikukamilika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Namtumbo na Tunduru zilikuwa na miradi ya aina hiyo yenye thamani ya Sh. 3,985.73 na Sh. 931.02 milioni.

Kiasi cha Sh. 402.33 milioni sawa na asilimia 11 za matumizi ya mradi zilihojiwa. Halmashauri ya Manispaa ya Songea ilikuwa na asilimia 46 na Halmashauri ya Wilaya ya Madaba ilikuwa na asilimia 21 ya matumizi yaliyochojiwa.

Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF

Halmashauri za Mkoa wa Ruvuma kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 11,486.45 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 57: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF Mkoa wa Ruvuma

Halmashauri	Wilaya ya Namtumbo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbinga (Sh. Milioni)	Mji wa Mbinga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nyasa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Songea (Sh. Milioni)	Manispaa ya Songea (Sh. Milioni)	Wilaya ya Tunduru (Sh. Milioni)	Wilaya ya Madaba (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	649.74 (25%)	40.75 (4%)	0.29 (1%)	141.03 (8%)	380.56 (28%)	220.36 (21%)	280.01 (9%)	136.84 (89%)	1,849.58 (16%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	-	-	-	-	551.85	311.87	-	863.72
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	439.94 (23%)	- (-)	- (-)	919.99 (60%)	35.57 (4%)	- (-)	- (-)	- (-)	1,395.50 (14%)

Kiasi cha Sh. 1,849.58 milioni sawa na asilimia 16 za fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Madaba, Songea na Namtumbo zilikuwa na asilimia 89, 28 na 25 wakati Halmashauri ya Manispaa ya Songea ikiwa na asilimia 21 ya fedha zilizobaki.

Aidha, Sh. 1,395.50 milioni sawa na asilimia 14 za matumizi ya mradi zilihojiwa na CAG. Halmashauri za Wilaya za Nyasa na Namtumbo zilikuwa na asilimia 60 na 23 ya matumizi yaliyochojiwa.

Vilevile, Sh. 863.72 milioni za mradi hazikutolewa, ambapo Halmashauri ya Manispaa ya Songea ilikuwa na Sh. 551.85 milioni na Halmashauri ya Wilaya ya Tunduru Sh. 311.87 milioni ya Fedha ambazo hazikutolewa.

■ MKOA WA SINGIDA

Mkoa wa Singida una Halmashauri saba zikiwa ni Halmashauri ya Manispaa moja na Halmashauri za Wilaya sita. Halmashauri hizo ni; Manispaa ya Singida na Wilaya za Iramba, Manyoni, Singida, Ikungi, Mkalama na Itigi.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote saba. Katika ukaguzi huo Halmashauri zote saba zilipata Hati Zinzoridhisha ikiashiria kuwepo na usimamizi na utunzaji mzuri wa kumbukumbu na taarifa za fedha na rasilimali nyingine za umma kwenye Mkoa wa Singida.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Halmashauri za Mkoa wa Singida kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 4,102.31 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini

Jedwali Na. 58: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF - Mkoa wa Singida

Halmashauri	Wilaya ya Iramba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mkalama (Sh. Milioni)	Wilaya ya Manyoni (Sh. Milioni)	Manispaa ya Singida (Sh. sMilioni)	Wilaya ya Singida (Sh. Milioni)	Wilaya ya Itigi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ikungi (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	23.55 (4%)	49.28 (10%)	0.33 (1%)	3.29 (1%)	2.96 (1%)	- (-)	114.37 (14%)	193.79(5%)
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	186.43 (30%)	39.86 (9%)	204.95 (23%)	125.21 (33%)	2.18 (1%)	55.44 (14%)	2.07 (1%)	616.14 (16%)

Kiasi cha Sh. 193.79 milioni sawa na asilimia 5 zilibaki, ambapo Halmashauri za Wilaya za Ikungi na Mkalama zilikuwa na asilimia 14 na 10. Aidha, kiasi cha Sh. 616.14 milioni za fedha zilizotumika kwenye mradi zilichojiwa na CAG. Halmashauri ya Manispaa ya Singida ilikuwa na asilimia 33 na Halmashauri za Wilaya za Iramba, Manyoni na Itigi zilikuwa na asilimia 30, 23 na 14 ya fedha za matumizi zilizochojiwa.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP

Halmashauri za Mkoa wa Singida kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 3,231.46 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini:

Jedwali Na. 59: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Singida

Halmashauri	Wilaya ya Ikungi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Iramba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Itigi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Manyoni (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mkalama (Sh. Milioni)	Wilaya ya Singida (Sh. Milioni)	Manispaa ya Singida (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	6.57 (2%)	8.98 (1%)	1,006.12 (90%)	3.57 (4%)	30.20 (5%)	348.34(75%)	6.41 (16%)	1,410.19(44%)
Fedha ambazo hazikutolewa	1,024.18	650.54	-	164.07	154.74	183.39	207.02	2,383.93
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	- (-)	123.45 (21%)	5.98 (5%)	6.82 (7%)	1.78 (1%)	0.41 (1%)	18.06 (53%)	156.49 (9%)

Kiasi cha Sh. 1,410.19 milioni sawa na asilimia 44 cha fedha za mradi hazikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Itigi na Singida zilikuwa na asilimia 90 na 75 pamoja na Halmashauri ya Manispaa ya Singida kuwa na asilimia 16 ya fedha zilizobaki.

Aidha, kiasi cha Sh. 2, 383.93 milioni ya fedha za mradi hazikutolewa, ambapo Halmashauri za Wilaya za Ikungi, Iramba, Singida, Manyoni na Mkalama zilikuwa na Sh. 1,024.18; Sh. 650.54; Sh. 183.39; Sh. 164.07 na Sh. 154.74 milioni wakati Halmashauri ya Manispaa ya Singida ilikuwa na Sh. 207.02 milioni ya Fedha ambazo hazikutolewa kulingana na bajeti iliyoidhinishwa.

Vilevile, kiasi cha Sh. 156.49 milioni ya fedha zilizotumika katika mradi zilichojiwa na CAG. Halmashauri ya Manispaa ya Singida ilikuwa na asilimia 53 na Halmashauri za Wilaya ya Iramba ikiwa asilimia 21 ya fedha zilichojiwa.

Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Singida kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 7,371.61 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 60: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Singida

Halmashauri	Wilaya ya Iramba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ikungi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Manyoni (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mkalama (Sh. Milioni)	Wilaya ya Singida (Sh. Milioni)	Manispaa ya Singida (Sh. Milioni)	Wilaya ya Itigi (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	1,409.74 (57%)	0.01 (1%)	1.00 (1%)	0.85 (1%)	54.70 (8%)	0.48 (1%)	12.06 (4%)	1,478.84 (20%)
Fedha ambazo hazikutolewa	514.97	349.99	438.47	-	-	-	-	1,303.44
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	108.13 (10%)	- (-)	134.97 (18%)	- (-)	3.35 (1%)	- (-)	23.85 (8%)	270.30 (5%)

Kiasi cha Sh. 1,478.84 milioni sawa na asilimia 20 ya fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri ya Wilaya ya Iramba ilikuwa na asilimia 57 ya fedha zilizobaki. Vilevile, kiasi cha Sh. 1,303.44 milioni za mradi hazikutolewa, ambapo Halmashauri za Wilaya za Iramba, Manyoni na Ikungi zilikuwa na Sh. 514.97; Sh. 438.47 na Sh. 349.99 milioni ya fedha za mradi ambazo hazikutolewa.

Aidha, kiasi cha Sh. 270.30 milioni za matumizi ya mradi, zilihojiwa na CAG. Halmashauri za Wilaya za Manyoni na Iramba zilikuwa na asilimia 18 na 10 za fedha zilihojiwa.

■ MKOA WA SIMIYU

Mkoa wa Simiyu una Halmashauri sita zikiwa ni Halmashauri ya Mji mmoja na Halmashauri za Wilaya tano. Halmashauri hizo ni; Mji wa Bariadi na Wilaya za Bariadi, Busega, Itilima, Maswa na Meatu.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote sita. Katika ukaguzi huo, Halmashauri zote zilipata Hati Zinazoridhisha hali inayoashiria kuwepo na usimamizi na utunzaji mzuri wa kumbukumbu na taarifa za fedha na rasilimali nyingine za umma kwenye Mkoa wa Simiyu.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Simiyu kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na jumla ya Sh. 5,235.11 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 61: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) Mkoa wa Simiyu

Halmashauri	Mji wa Bariadi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Bariadi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Maswa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Meatu (Sh. Milioni)	Wilaya ya Busega (Sh. Milioni)	Wilaya ya Itilima (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	4.51 (1%)	233.14 (30%)	1.10 (1%)	0.02 (1%)	0.22 (1%)	346.78 (34%)	585.78 (11%)
Fedha ambazo hazikutolewa	197.77	-	1,038.26	-	-	-	1,236.03
Jumla ya Matumizi yalihojiwa	2.97 (1%)	42.43 (8%)	- (-)	- (-)	- (-)	301.08 (45%)	346.48 (7%)

Kiasi cha Sh. 585.78 milioni sawa na asilimia 11 kilibaki ambapo Halmashauri ya Wilaya ya Itilima ilikuwa na asilimia 34 na Halmashauri ya Wilaya ya Bariadi asilimia 30.

Hata hivyo, kiasi cha Sh. 1,236.03 milioni cha fedha za mradi hakikupokelewa. Halmashauri ya Wilaya ya Bariadi ilikuwa Sh. 197.77 milioni na Halmashauri ya Wilaya ya Maswa Sh. 1,038.26 milioni hazikutolewa. Aidha, Halmashauri ya Wilaya ya Itilima ilikuwa na asilimia 45 ya matumizi yalihojiwa.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji- (WSDP)

Halmashauri za Mkoa wa Simiyu kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na jumla ya Sh. 7,384.93 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 62: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji- (WSDP) Mkoa wa Simiyu

Halmashauri	Wilaya ya Bariadi (Sh. Milioni)	Mji wa Bariadi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Busega (Sh. Milioni)	Wilaya ya Itilima (Sh. Milioni)	Wilaya ya Maswa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Meatu (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	134.45 (13%)	631.68 (63%)	142.59 (25%)	1,663.59 (77%)	425.51 (39%)	106.68 (7%)	3,104.51 (42%)
Fedha ambazo hazikutolewa	1,111.51	-	-	-	-	-	1,111.51
Jumla ya Matumizi yalihojiwa	19.62 (2%)	- (-)	17.13 (4%)	12.00 (2%)	- (-)	334.38 (24%)	383.13 (9%)

Kiasi cha Sh. 3,104.51 milioni sawa na asilimia 42 za fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Itilima, Maswa, Busega na Bariadi zilikuwa na asilimia 77, 39, 25 na 13 za fedha zilizobaki wakati Halmashauri ya Mji wa Bariadi ilikuwa na asilimia 63 ya fedha zilizobaki. Vilevile, Halmashauri ya Wilaya ya Bariadi haikupokea fedha za mradi kiasi cha Sh. 1,111.51 milioni na Halmashauri ya Wilaya ya Meatu ilihojiwa matumizi yake kwa kiasi cha asilimia 24.

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya- (HBF)

Halmashauri za Mkoa wa Simiyu kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na jumla ya Sh. 4,462.90 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 63: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya- (HBF) - Mkoa wa Simiyu

Halmashauri	Wilaya ya Bariadi (Sh. Milioni)	Mji wa Bariadi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Maswa (Sh. Milioni)	Wilaya ya Meatu (Sh. Milioni)	Wilaya ya Busega (Sh. Milioni)	Wilaya ya Itilima (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	196.99 (23%)	67.85 (18%)	65.96 (7%)	13.52 (2%)	59.23 (12%)	83.43 (9%)	486.98 (11%)

Kiasi cha Sh. 486.98 milioni sawa na asilimia 11 ya fedha za mradi huu hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Bariadi na Busega zilikuwa na asilimia 23 na 12 ya fedha zilizobaki wakati Halmashauri ya Mji wa Bariadi ilikuwa na asilimia 18.

■ MKOA WA SONGWE

Mkoa wa Songwe una Halmashauri tano zikiwa ni Halmashauri ya Mji mmoja na Halmashauri za Wilaya nne. Halmashauri hizo ni; Mji wa Tunduma na Wilaya za Ileje, Mbozi, Momba na Songwe.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote tano. Katika ukaguzi huo, Halmashauri zote tano zilipata Hati Zinzoridhisha hali inayoashiria kuwepo usimamizi na utunzaji mzuri wa kumbukumbu na taarifa za fedha na rasilimali nyingine za umma kwenye Mkoa wa Songwe.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Halmashauri za Mkoa wa Songwe kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 2,481.92 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 64: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Songwe

Halmashauri	Wilaya ya Mbozi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ileje (Sh. Milioni)	Wilaya ya Songwe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Momba (Sh. Milioni)	Mji wa Tunduma (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	144.00 (14%)	39.01 (10%)	- (-)	2.04 (1%)	17.68 (7%)	202.72 (8%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	6.00 (1%)	14.88 (4%)	7.66 (3%)	70.58 (12%)	1.70 (1%)	100.81 (4%)

Kiasi cha Sh. 202.72 milioni sawa na asilimia 8 za fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri za Wilaya za Mbozi na Ileje zilikuwa na asilimia 14 na 10 za fedha zilizobaki. Aidha, CAG alihoji asilimia 12 ya matumizi ya utekelezaji wa mradi huu yaliyofanywa na Halmashauri ya Wilaya ya Momba.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP

Halmashauri za Mkoa wa Songwe kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 1,735.46 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 65: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP - Mkoa wa Songwe

Halmashauri	Wilaya ya Ileje (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mbozi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Momba (Sh. Milioni)	Wilaya ya Songwe (Sh. Milioni)	Mji wa Tunduma (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	348.45 (38%)	10.44 (2%)	17.24 (19%)	24.88 (41%)	19.54 (57%)	420.56 (24%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	102.30 (18%)	5.12 (1%)	31.70 (44%)	2.13 (6%)	- (-)	141.25 (11%)

Kiasi cha Sh. 420.56 milioni sawa na asilimia 24 za fedha za mradi hakikutumika, ambapo Halmashauri ya Mji wa Tunduma ilikuwa na asilimia 57 wakati Halmashauri za Wilaya za Songwe, Ileje na Momba zikiwa na asilimia 41, 38 na 19 ya fedha za mradi zilizobaki. Vilevile, kiasi cha Sh. 141.25 milioni cha matumizi ya mradi yalihojiwa na CAG ambapo katika Halmashauri za Wilaya ya Ileje na Momba zilihojiwa asilimia 18 na 44 za matumizi yaliyofanyika.

Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Songwe kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 3,736.98 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 66: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) – Mkoa wa Songwe

Halmashauri	Wilaya ya Mbozi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ileje (Sh. Milioni)	Wilaya ya Momba (Sh. Milioni)	Mji wa Tunduma (Sh. Milioni)	Wilaya ya Songwe (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	373.94 (31%)	452.21 (42%)	0.03 (1%)	0.90 (1%)	21.83 (20%)	848.92 (23%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	-	460.65	25.75	291.85	778.25

Kiasi cha Sh. 848.92 milioni sawa na asilimia 23 za fedha za mradi hakikutumika ambapo Halmashauri za Wilaya za Ileje, Mbozi na Songwe zilikuwa na asilimia 42, 31 na 20 ya fedha zilizobaki kwenye mradi.

■ MKOA WA SHINYANGA

Mkoa wa Shinyanga una Halmashauri sita zikiwa ni Halmashauri ya Manispaa moja, Halmashauri ya Mji mmoja na Halmashauri za Wilaya nne. Halmashauri hizo ni; Manispaa ya Shinyanga, Mji wa Kahama na Wilaya za Shinyanga, Msalala, Kishapu, Ushetu na Kahama.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri sita. Katika ukaguzi huo Halmashauri zote sita zilipata Hati Zinzoridhisha hali inayoashiria kuwepo usimamizi na utunzaji mzuri wa kumbukumbu na taarifa za fedha na rasilimali nyingine za umma kwenye Mkoa wa Shinyanga.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Halmashauri za Mkoa wa Shinyanga kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na jumla ya Sh. 4,604.08 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 67: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Shinyanga

Halmashauri	Mji wa Kahama (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ushetu (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kishapu (Sh. Milioni)	Wilaya ya Msalala (Sh. Milioni)	Wilaya ya Shinyanga (Sh. Milioni)	Manispaa ya Shinyanga (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	87.72 (13%)	32.09 (4%)	159.51 (17%)	70.65 (10%)	275.80 (26%)	64.70 (15%)	690.46 (15%)
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	83.06 (14%)	70.11 (9%)	124.47 (16%)	124.28 (20%)	13.40 (2%)	49.32 (14%)	464.65 (12%)

Kiasi cha Sh. 690.46 milioni sawa na asilimia 15 za fedha za mradi hakikutumika ambapo Halmashauri za Wilaya za Shinyanga, Kishapu na Msalala zilikuwa na asilimia 26, 17 na 10 za fedha zilizobaki, wakati Halmashauri ya Manispaa ya Shinyanga ilikuwa na asilimia 15 ambapo Halmashauri ya Mji wa Kahama ilikuwa na asilimia 13 ya fedha zilizobaki. Katika ukaguzi wake, CAG alihoji matumizi ya mradi huu kwa kiasi cha Sh. 464.65 milioni ambapo Halmashauri ya Manispaa ya Shinyanga ilikuwa na asilimia 14 na Halmashauri ya Mji wa Kahama nayo ikiwa na asilimia 14 za matumizi yaliyohojiwa.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP

Halmashauri za Mkoa wa Shinyanga kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 4,276.44 milioni ambazo zilitakiwa zitumike kwenye utekelezaji wa mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 68: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP - Mkoa wa Shinyanga

Halmashauri	Mji wa Kahama (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kishapu (Sh. Milioni)	Wilaya ya Msalala (Sh. Milioni)	Wilaya ya Shinyanga (Sh. Milioni)	Manispaa ya Shinyanga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ushetu (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Milioni)
Fedha ambazo hazikutumika	22.36 (33%)	23.43 (9%)	39.81 (16%)	1,191.17 (49%)	0.28 (1%)	496.88 (41%)	1,773.93 (41%)
Fedha ambazo hazikutolewa	168.49	525.96	74.33	-	606.26	-	1,375.04
Jumla ya Matumizi yaliyohojiwa	19.81 (43%)	21.53 (9%)	17.97 (9%)	106.98 (9%)	9.60 (18%)	83.88 (12%)	259.77 (10%)

Kiasi cha Sh. 1,773.93 milioni sawa na asilimia 41 cha fedha za mradi hakikutumika ambapo Halmashauri za Wilaya za Shinyanga,

Ushetu na Msalala zilikuwa na asilimia 49, 41, 16 za fedha zilizobaki wakati Halmashauri ya Mji wa Kahama ikiwa na asilimia 33 ya fedha zilizobaki. Vilevile, Sh. 259.77 milioni za matumizi kwenye mradi huu ziliyohojiwa na CAG ambapo Halmashauri ya Mji wa Kahama ilikuwa na asilimia 48, Halmashauri ya Manispaa ya Shinyanga ikiwa na asilimia 18 na Halmashauri ya Wilaya ya Ushetu ikiwa na asilimia 12 ya matumizi yalihojiwa.

Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Shinyanga kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na jumla ya Sh. 9,739.38 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 69: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) – Shinyanga

Halmashauri	Mji wa Kahama (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kishapu (Sh. Milioni)	Wilaya ya Msalala (Sh. Milioni)	Wilaya ya Shinyanga (Sh. Milioni)	Manispaa ya Shinyanga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Ushetu (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Milioni)
Fedha ambazo hazikutumika	314.26 (27%)	886.97 (32%)	569.18 (32%)	102.84 (6%)	312.88 (21%)	14.22 (2%)	2,200.34 (23%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	471.24	-	354.36	259.90	-	1,085.50

Kiasi cha Sh. 2,200.34 milioni sawa na asilimia 23 za fedha za mradi hakikutumika ambapo Halmashauri za Wilaya za Kishapu na Msalala zote zilibakiza asilimia 32, Halmashauri ya Mji wa Kahama asilimia 27 na Halmashauri ya Manispaa ya Shinyanga ilibakiza asilimia 21. Aidha, Sh. 1,085.50 milioni za mradi hazikutolewa, ambapo Halmashauri za Wilaya za Kishapu na Shinyanga zilikuwa na Sh. 471 na Sh. 354.36 milioni ambazo hazikutolewa wakati Halmashauri ya Manispaa ya Shinyanga ikiwa na kiasi cha Sh. 259.90 milioni ambacho hakikutolewa.

■ MKOA WA TABORA

Mkoa wa Tabora una Halmashauri nane zikiwa ni Halmashauri ya Manispaa moja, Halmashauri ya Mji mmoja na Halmashauri za Wilaya sita. Halmashauri hizo ni; Manispaa ya Tabora, Mji wa Nzega na Wilaya za Igunga, Sikonge, Tabora, Kaliua, Nzega na Urambo.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote nane za Mkoa wa Tabora. Katika ukaguzi huo Halmashauri moja ya Manispaa ya Tabora ilipata Hati yenye Shaka kutokana na sababu zifuatazo; madeni kuoneshwa kimakosa kwenye taarifa ya fedha kwa upungufu wa kiasi cha Sh. 93.75 milioni, kukosekana kwa hati za malipo Sh. 20.25 milioni, malipo yenye nyaraka pungufu Sh. 29.05 milioni na kukosekana kwa viambatanisho vya kurejeshwa masurufu ya jumla Sh. 44.37 milioni.

WAJIBU imechambua mradi mmoja katika Mkoa huu ambao ulionekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Halmashauri za Mkoa wa Tabora kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 8,212.64 milioni za kutekeleza mradi huu. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama inavyoonekana kwenye jedwali hapo chini;

Jedwali Na. 70: Uchambuzi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF – Mkoa wa Tabora

Halmashauri	Wilaya ya Kaliua (Sh. Milioni)	Wilaya ya Urambo (Sh. Milioni)	Wilaya ya Igunga (Sh. Milioni)	Manispaa ya Tabora (Sh. Milioni)	Wilaya ya Sikonge (Sh. Milioni)	Wilaya ya Nzega (Sh. Milioni)	Wilaya ya Tabora (Sh. Milioni)	Mji wa Nzega (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	62.09 (4%)	22.55 (3%)	98.31 (7%)	89.83 (15%)	44.49 (5%)	83.51 (5%)	79.63 (6%)	36.84 (17%)	517.24 (6%)
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	62.25 (5%)	29.38 (4%)	22.22 (2%)	75.61 (14%)	20.41 (2%)	6.66 (1%)	2.40 (1%)	- (-)	218.91 (3%)

Uchambuzi wa ripoti ya CAG, umeonesha kuwa katika mradi huu kulikuwa na fedha ambazo hazikutumika ambapo Halmashauri ya Mji wa Nzega ilikuwa na asilimia 17 na Halmashauri ya Manispaa ya Tabora ilikuwa na asilimia 15 ya fedha za mradi zilizobaki. Aidha, Halmashauri ya Manispaa ya Tabora ilikuwa na asilimia 14 ya matumizi yalihojiwa na CAG.

■ MKOA WA TANGA

Mkoa wa Tanga una Halmashauri kumi na moja zikiwa ni Halmashauri ya Jiji moja, Halmashauri za Miji mbili na Halmashauri za Wilaya nane. Halmashauri hizo ni; Jiji la Tanga, Miji ya Handeni na Korogwe na Wilaya za Bumbuli, Handeni, Kilindi, Korogwe, Lushoto, Mkinga, Muheza na Pangani.

Katika mwaka 2016/17, CAG alikagua Halmashauri zote kumi na moja. Katika ukaguzi huo Halmashauri tatu zilipata Hati zenye Shaka na Halmashauri moja ilipata Hati Isiyoridhisha. Halmashauri zilizopata Hati zenye shaka ni Halmashauri za Wilaya za Handeni, Korogwe na Lushoto wakati Halmashauri ya Wilaya ya Pangani ilipata Hati Isiyoridhisha.

Katika Halmashauri ya Wilaya ya Handeni, CAG alitoa Hati yenye Shaka kutokana na sababu zifuatazo; Malipo ya mishahara yaliyolipwa kwa watumishi waliokoma Utumishi wa Umma Sh. 3.85 milioni, maduhuli yaliyokusanywa kutoka vyanzo mbalimbali na hayakupelekwa benki Sh. 18.93 milioni, malipo yenye nyaraka pungufu Sh. 84.53 milioni na malipo batili na yasiyo na manufaa yanayotokana na Halmashauri kulipa madai ya kodi badala ya Wazabuni Sh. 80.01 milioni. Aidha, katika Halmashauri ya Wilaya ya Lushoto, CAG alibaini marekebisho yasiyofafanuliwa katika Taarifa ya Mabadiliko ya Mtaji ya Sh. 646.37 milioni, madeni kuoneshwa pungufu kwa kiasi cha Sh. 103.39 milioni na kutooneshwa maelezo ya ziada ya fedha zilizotolewa benki zaidi ya kiasi kilichopo Sh. 127.90 milioni. Vilevile, katika Halmashauri ya Wilaya ya Korogwe, CAG alibaini tofauti isiyokuwa na maelezo kati ya manunuzi ya bidhaa na huduma kati ya taarifa ya mapato na matumizi na taarifa ya mtiririko wa fedha ya Sh. 187.16 milioni na matumizi ya kawaida yaliyolipwa kutoka akaunti ya Amana badala ya akaunti ya Matumizi mengineyo ya Sh. 569.18 milioni.

Aidha, CAG alibainisha, Halmashauri ya Wilaya ya Pangani ilipata Hati Isiyoridhisha kutokana na sababu mbalimbali ikiwemo kufanya marekebisho yasiyothibitika yaliyofanywa kabla ya tarehe 1 Julai, 2015 ya Sh. 3,138.62 milioni, ambapo Halmashauri ilipitisha marekebisho hayo kwenye taarifa kuhusu Mabadiliko ya Mtaji. Hata hivyo, kiasi hicho hakikufafanuliwa wala kuwa na nyaraka za kuthibitisha usahihi wake. Pia, matumizi yameoneshwa zaidi kwa Sh. 175.22 milioni, hii ilitokana na Urari wa hesabu na viambatisho vya taarifa ya fedha kujumuisha jumla ya gharama za huduma na bidhaa nyingine kiasi cha Sh. 495.87 milioni ambazo zinahusisha madeni ya bidhaa yasiyolipwa ya Sh. 134.61 milioni. Hata hivyo, uhakiki alioufanya CAG kwenye orodha ya madeni ya bidhaa na huduma iliyoambatishwa ulibaini kuwa Sh. 9.39 milioni tu ndio madeni ya bidhaa na huduma yasiyolipwa kwa mwaka huo wa ukaguzi na kiasi kilichobaki cha Sh. 125.23 milioni kilikuwa tayari kimetambuliwa kama madeni yasiyolipwa kwa mwaka uliopita.

WAJIBU imechambua miradi mitatu katika Mkoa huu ambayo ndiyo iliyoonekana kuwa na mapungufu makubwa yaliyoripotiwa na CAG katika utekelezaji wake kama ifuatavyo;

Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Halmashauri za Mkoa wa Tanga kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 5,356.33 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 71: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF Mkoa wa Tanga

Halmashauri	Wilaya ya Handeni (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mkinga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kilindi (Sh. Milioni)	Jiji la Tanga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Pangani (Sh. Milioni)	Wilaya ya Korogwe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Muheza (Sh. Milioni)	Wilaya ya Lushoto (Sh. Milioni)	Mji wa Korogwe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Bumbuli (Sh. Milioni)	Mji wa Handeni (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	28.47 (3%)	40.61 (11%)	114.44 (16%)	37.08 (6%)	18.26 (10%)	141.55 (23%)	44.49 (10%)	- (-)	7.89 (5%)	0.26 (1%)	24.25 (13%)	457.30 (9%)
Jumla ya Matumizi yaliyo-hojiwa	27.64 (3%)	- (-)	16.72 (3%)	37.60 (7%)	5.65 (3%)	124.99 (27%)	17.84 (4%)	25.48 (3%)	10.36 (7%)	45.54 (13%)	10.61 (6%)	322.43 (7%)

Kiasi cha Sh.457.30 milioni za Mradi huu zilibaki kwenye Mkoa wa Tanga ambapo Halmashauri za Wilaya za Korogwe, Kilindi, Mkinga na Muheza ziliongoza kwa kuwa na asilimia 23, 16, 11 na 10 wakati Halmashauri ya Mji wa Handeni ikiwa na asilimia 13 ya fedha zilizobaki. Aidha, Halmashauri za Wilaya za Korogwe na Bumbuli matumizi yao ya utekelezaji wa mradi yalihojiwa na CAG kwa kiasi cha asilimia 27 na 13.

Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP

Halmashauri za Mkoa wa Tanga kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 9,802.63 milioni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini:

Jedwali Na. 72: Uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP Mkoa wa Tanga

Halmashauri	Wilaya ya Bumbuli (Sh. Milioni)	Wilaya ya Handeni (Sh. Milioni)	Mji wa Handeni (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kilindi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Korogwe (Sh. Milioni)	Mji wa Korogwe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Lushoto (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mkinga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Muheza (Sh. Milioni)	Wilaya ya Pangani (Sh. Milioni)	Jiji la Tanga (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	896.32 (68%)	791.96 (57%)	556.75 (96%)	408.75 (37%)	132.56 (35%)	192.55 (45%)	0.07 (1%)	63.80 (4%)	6.11 (1%)	120.94 (20%)	283.66(37%)	3,453.46 (35%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	578.05	1,129.94	3,338.29	547.33	-	967.30	2,467.34	383.06	547.11	-	9,958.42
Jumla ya Matumizi yaliyo-hojiwa	242.45 (58%)	- (-)	- (-)	13.11 (2%)	1.53 (1%)	25.37 (11%)	9.92 (1%)	2.58 (1%)	- (-)	31.26 (6%)	411.09 (86%)	737.31(12%)

Kiasi cha Sh. 3,453.46 milioni sawa na asilimia 35 ya fedha zilizokuwepo hakikutumika, ambapo Halmashauri za Miji ya Handeni na Korogwe zilikuwa na asilimia 96 na 45 wakati Halmashauri za Wilaya za Bumbuli, Handeni, Kilindi, Korogwe na Pangani zilikuwa na asilimia 68, 57, 37, 35 na 20 ya fedha za mradi zilizobaki bila kutumika.

Aidha, kiasi cha Sh. 9,958.42 milioni cha fedha za mradi hazikutolewa ambapo Halmashauri za Wilaya za Kilindi, Mkinga, Lushoto, Handeni, Korogwe na Pangani ziliongoza kwa kuwa na Sh. 3,338.29; Sh. 2,467.34; Sh. 967.30; Sh. 578.05; Sh. 547.33; Sh. 547.11 na Sh. 383.06 milioni wakati Halmashauri ya Mji wa Handeni ikiwa na Sh. 1,129.94 milioni za Fedha ambazo hazikutolewa kama bajeti ilivyoelekeza.

Aidha, kiasi cha Sh. 737.31 milioni sawa na asilimia 12 za matumizi kwenye mradi kilihojiwa na CAG ambapo Halmashauri ya Jiji la Tanga liliongoza kwa kuwa na asilimia 86 likifuatiwa na Halmashauri ya Wilaya ya Bumbuli iliyokuwa na asilimia 58 ya matumizi yaliyochojiwa.

Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF)

Halmashauri za Mkoa wa Tanga kwa mwaka 2016/17 zilikuwa na Sh. 22,017.11 milioni kwa ajili ya utekezaji wa Mradi. Katika ukaguzi wake, CAG alibaini mambo yafuatayo kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini.

Jedwali Na. 73: Uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Barabara – (RF) –Mkoa wa Tanga

Halmashauri	Wilaya ya Bumbuli (Sh. Milioni)	Wilaya ya Handeni (Sh. Milioni)	Mji wa Handeni (Sh. Milioni)	Wilaya ya Kilindi (Sh. Milioni)	Wilaya ya Korogwe (Sh. Milioni)	Mji wa Korogwe (Sh. Milioni)	Wilaya ya Lushoto (Sh. Milioni)	Wilaya ya Mkinga (Sh. Milioni)	Wilaya ya Muheza (Sh. Milioni)	Wilaya ya Pangani (Sh. Milioni)	Jiji la Tanga (Sh. Milioni)	Jumla (Sh. Million)
Fedha ambazo hazikutumika	- (-)	379.25 (35%)	211.69 (26%)	511.16 (27%)	906.21 (83%)	8,854.78 (91%)	- (-)	105.94 (15%)	22.61 (2%)	6.18 (1%)	506.69 (18%)	11,504.50 (52%)
Fedha ambazo hazikutolewa	-	-	453.64	660.85	34.28	-	681.83	468.81	698.51	501.47	2,753.83	6,253.24
Jumla ya Matumizi yaliyochojiwa	5.19 (1%)	280.34 (39%)	- (-)	- (-)	- (-)	- (-)	- (-)	- (-)	373.28 (37%)	28.27 (5%)	262.93(12%)	950.01 (9%)

Kiasi cha Sh. 11,504.50 milioni sawa na asilimia 52 za fedha za mradi zilizokuwepo hazikutumika, ambapo Halmashauri za Miji ya Korogwe na Handeni zilikuwa na asilimia 91 na 26 ya fedha ambazo zilibaki. Halmashauri za Wilaya za Korogwe, Handeni, Kilindi na Mkinga zilikuwa na asilimia 83, 35, 27 na 15 ya fedha za mradi zilizobaki wakati Halmashauri ya Jiji la Tanga likiwa na asilimia 18 ya fedha za mradi zilizobaki. Vilevile, kiasi cha Sh. 6,253.24 milioni cha fedha ya mradi hakikutolewa, Halmashauri ya Jiji la Tanga ilikuwa na Sh. 2,753.83 milioni wakati Halmashauri za Wilaya za Muheza, Lushoto, Kilindi, Pangani na Mkinga zilikuwa na Sh. 698.51; Sh. 681.83; Sh. 660.85; Sh. 501.47; Sh. 468.81 na Sh. 34.28 milioni wakati Halmashauri ya Mji wa Handeni ikiwa na Sh. 453.64 milioni ya fedha za mradi ambazo hazikutolewa kulingana na bajeti iliyoidhinishwa.

Katika ukaguzi wake, CAG alihoji matumizi ya mradi huu ambapo Halmashauri za Wilaya za Handeni na Muheza zilihojiwa kwa kiasi cha asilimia 39 na 37 wakati Halmashauri ya Jiji la Tanga lilihojiwa kwa kiasi cha asilimia 12.

Sura ya Nne

UFANISI KATIKA UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO

Sura hii inazungumzia namna Halmashauri zilivyotekeleza miradi ya maendeleo kiujumla katika mwaka 2016/17 ambayo ina sehemu tatu ambazo ni;

- Mwenendo wa ujumla wa utekelezaji wa miradi,
- Athari zinazoweza kutokea pamoja na
- Mapendekezo ya WAJIBU katika utekelezaji wa miradi.

MWENENDO WA UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO

WAJIBU imefanya ulinganisho katika utekelezaji wa Miradi ya maendeleo mitatu katika Mikoa pamoja na Halmashauri zilizofanyiwa uchambuzi. Mwenendo huu unalenga kutoa hali ya utekelezaji na ufanisi katika mikoa na Halmashauri hususani katika maeneo yafuatayo; fedha zilizobaki, fedha ambazo hazikutolewa na matumizi yaliyochojiwa.

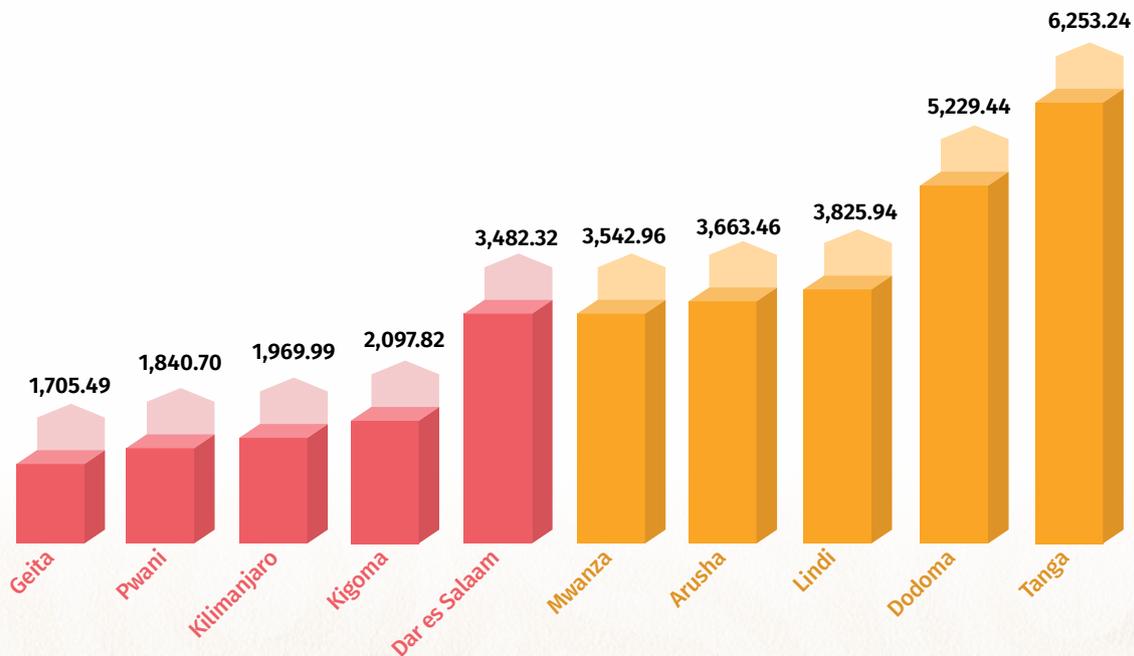
a) Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF:

Katika utekelezaji wa Mradi wa Barabara, WAJIBU imefanya ulinganisho wa fedha za mradi ambazo hazikutolewa pamoja na fedha zilizobaki ili kupata ufanisi wa utendaji kimikoa na kwa Halmashauri mojamoya.

Fedha ambazo hazikutolewa

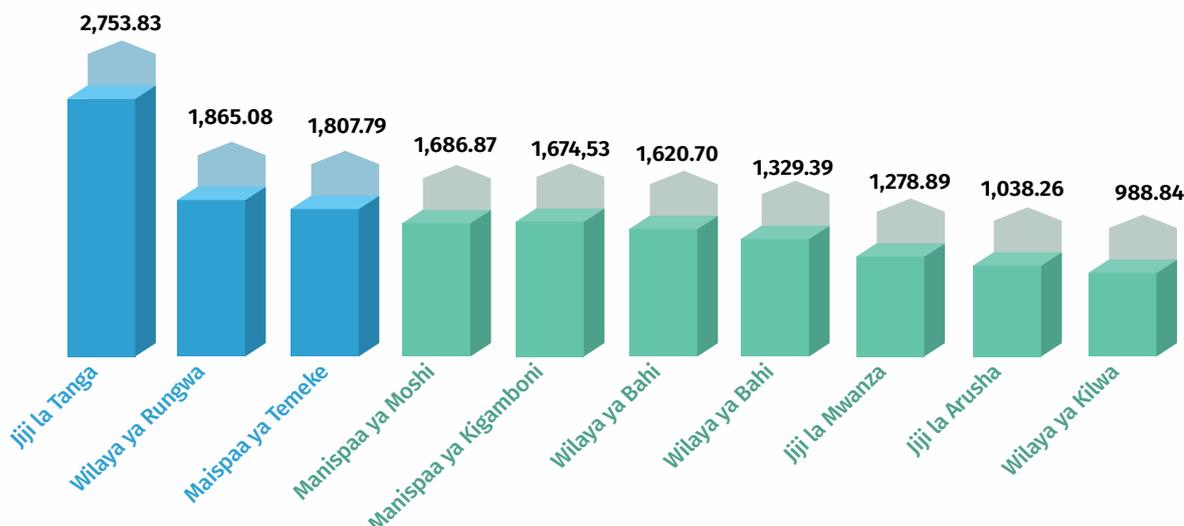
Mwaka wa fedha wa 2016/17, Halmashauri za Mkoa wa Tanga hazikupokea kiasi cha Sh. 6,253.24 milioni kufikia tarehe 30 Juni. Mikoa mingine ambayo haikupokea kiasi kikubwa ni pamoja na Halmashauri za Mkoa wa Dodoma Sh. 5,229.44 milioni, Lindi Sh. 3,825.94 milioni, Arusha Sh. 3,663.46 milioni na Mwanza Sh. 3,542.96 milioni. Kielelezo kifuatacho kinaonesha mikoa kumi ambayo haikupokea kiasi kikubwa cha fedha.

Kielelezo Na. 4: Mikoa 10 ambayo haikupokea kiasi kikubwa cha fedha za Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF hadi kufikia tarehe 30 Juni 2017

Hata hivyo, Halmashauri ya Jiji la Tanga ndiyo inaongoza kwa kutopokea kiasi kikubwa cha pesa ikifuatiwa na Halmashauri ya Wilaya ya Ruangwa pamoja na Manispaa ya Temeke. Kwa Halmashauri kutopatiwa kiasi kikubwa cha fedha za Miradi ya Barabara kinaathiri utekelezaji wa miradi iliyopangwa. Kielelezo kifuatacho kinaonesha Halmashauri kumi ambazo hazikupatiwa kiasi kikubwa zaidi cha fedha.

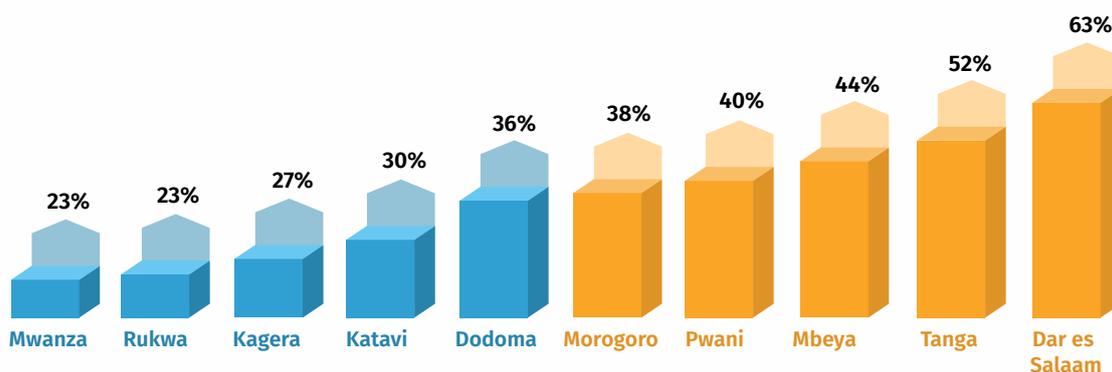
Kielelezo Na. 5: Halmashauri kumi ambazo hazikupatiwa kiasi kikubwa zaidi cha fedha

Fedha zilizobaki

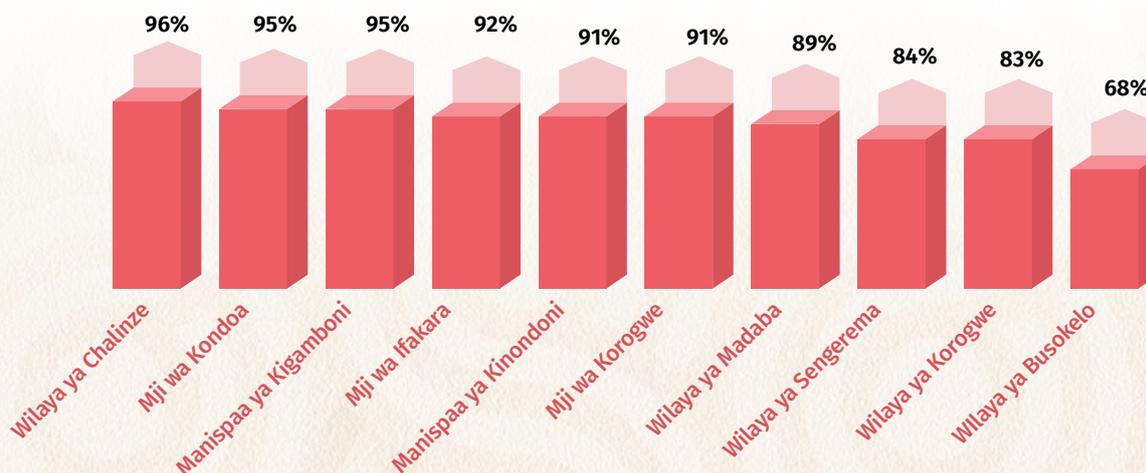
Mpaka kufikia tarehe 30 Juni, 2017 Halmashauri za Mikoa mitano iliyokuwa na asilimia kubwa ya fedha za Mradi wa Barabara iliyobaki bila kutumika ni Halmashauri za Mikoa ya Dar es Salaam asilimia 63, Tanga asilimia 52, Mbeya asilimia 44, Pwani asilimia 40 na Morogoro asilimia 38. Mikoa kumi (10) iliyokuwa na asilimia kubwa ya fedha za mradi wa Barabara zilizobaki ni kama inavyooneka kwenye kielelezo kifuatacho:-

Kielelezo 6: Asilimia ya Fedha zilizobaki katika Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF kwenye mikoa kumi kufikia tarehe 30 Juni 2017

Kubakiza asilimia kubwa ya fedha za utekezaji wa mradi ni kiashiria cha kutokuwepo kwa ufanisi wa utekezaji wa miradi ya barabara. Halmashauri kumi zilizoongoza kwa kuwa na asilimia kubwa ya pesa zilizobaki ukilinganisha na jumla ya kiasi kilichokuwepo ili kutekeleza mradi ni kama zinavyooneshwa katika kielelezo hapo chini.

Kielelezo Na. 7: Asilimia ya Fedha zilizobaki katika Mradi wa Mfuko wa Barabara-RF katika Halmashauri kumi kufikia tarehe 30 Juni 2017.

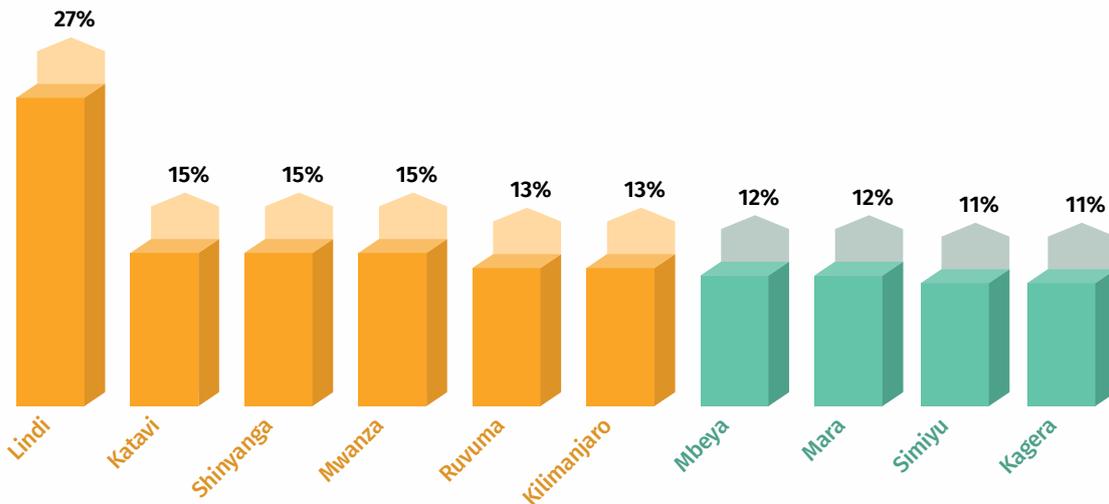
b) Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF

Katika uchambuzi wa Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya – HBF, kulikuwa na asilimia kubwa ya fedha za mradi ambazo hazikutumika pamoja na asilimia kubwa ya fedha zilizohojiwa matumizi yake na CAG.

Fedha zilizobaki

Katika Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya, mikoa sita iliyo kuwa na asilimia kubwa ya fedha zilizobaki ni Mkoa wa Lindi asilimia 27, ikifuatiwa na Katavi, Shinyanga, na Mwanza asilimia 15 pamoja na Ruvuma na Kilimanjaro asilimia 13. Kielelezo kifuatacho kinaonesha asilimia ya fedha zilizobaki katika mikoa kumi (10) nchini:

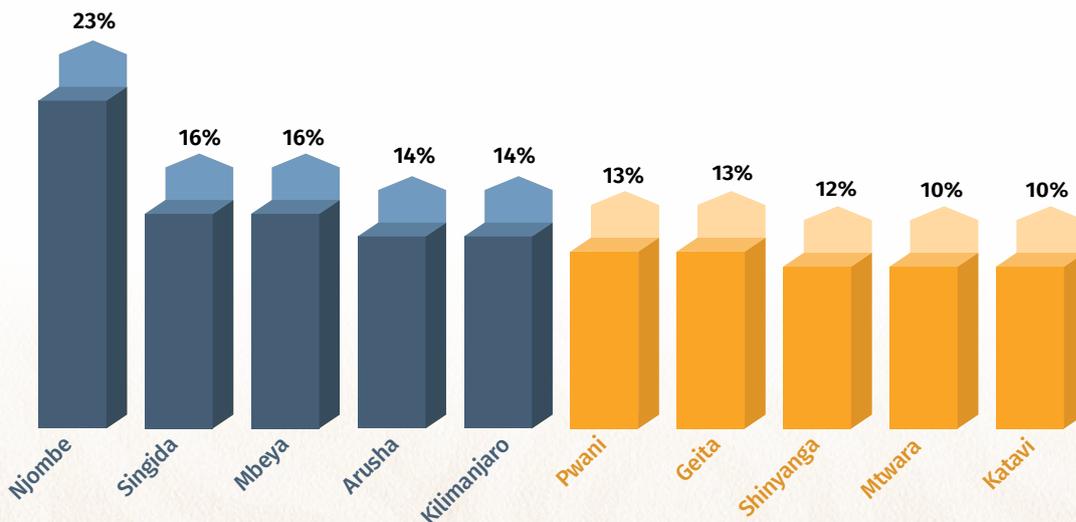
Kielelezo Na. 8: Asilimia ya Fedha zilizobaki katika Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF katika mikoa kumi kufikia tarehe 30 Juni 2017

Matumizi Yaliyohojiwa

Katika Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya kuna matumizi ambayo yalihojiwa kutokana na matumizi hayo kutokufuata taratibu na kanuni zinazosimamia matumizi ya fedha za umma. Mikoa mitano ambayo Halmashauri zake ziliongoza kwa matumizi yake kuhojiwa ni Halmashauri za Mkoa wa Njombe asilimia 23, ikifuatiwa na Halmashauri za Mkoa wa Singida na Mbeya asilimia 16 pamoja na Halmashauri za Mkoa wa Arusha na Kilimanjaro asilimia 14. Kielelezo kifuatacho kinaonesha Mikoa 10 iliyokuwa na asilimia kubwa ya matumizi yaliyohojiwa:

Kielelezo Na. 9: Asilimia ya matumizi yaliyohojiwa katika Mradi wa Mfuko wa Uchangiaji Sekta ya Afya-HBF katika mikoa kumi

c) Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP

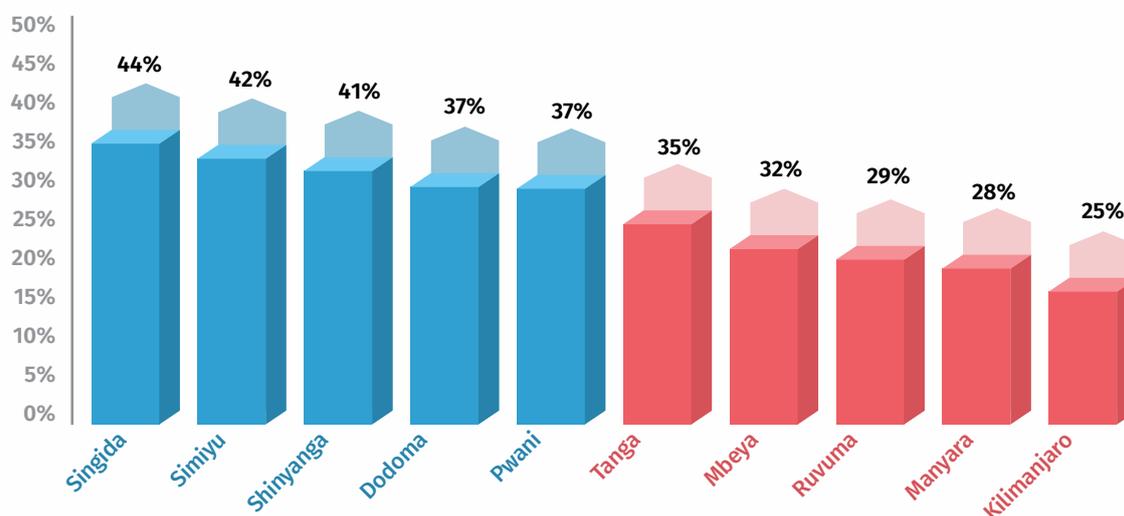
Katika uchambuzi wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – WSDP, kulikuwa na fedha ambazo hazikutolewa pamoja na asilimia kubwa ya fedha za mradi ambazo hazikutumika.

Fedha zilizobaki

Katika utekelezaji wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – WSDP, mikoa mitano iliyobakiza asilimia kubwa ya

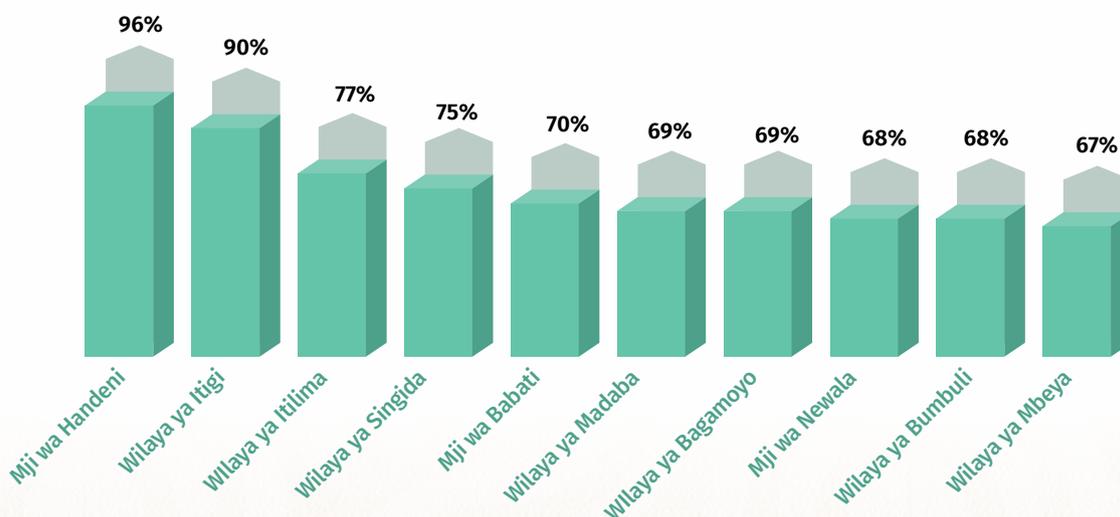
fedha ni Halmashauri za Mikoa ya Singida asilimia 44, Simiyu asilimia 42, Shinyanga asilimia 41, Dodoma asilimia 37 pamoja na Pwani asilimia 37. Kielelezo kifuatacho kinaonesha mikoa kumi (10) ambayo Halmashauri zake zilikuwa na asilimia kubwa ya fedha zilizobaki.

Kielelezo Na. 10: Mikoa kumi ambayo Halmashauri zake zilikuwa na asilimia kubwa ya fedha zilizobaki katika Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP kufikia Juni, 30

Kubakiza asilimia kubwa ya fedha za utekezaji wa mradi ni kiashiria cha kutokuwepo kwa ufanisi wa utekezaji wa miradi ya Maji. Halmashauri kumi zilizoongoza kwa kuwa na asilimia kubwa ya pesa zilizobaki ukilinganisha na jumla ya kiasi kilichokuwepo ili kutekeleza mradi ni kama zinavyooneshwa katika kielelezo hapo chini.

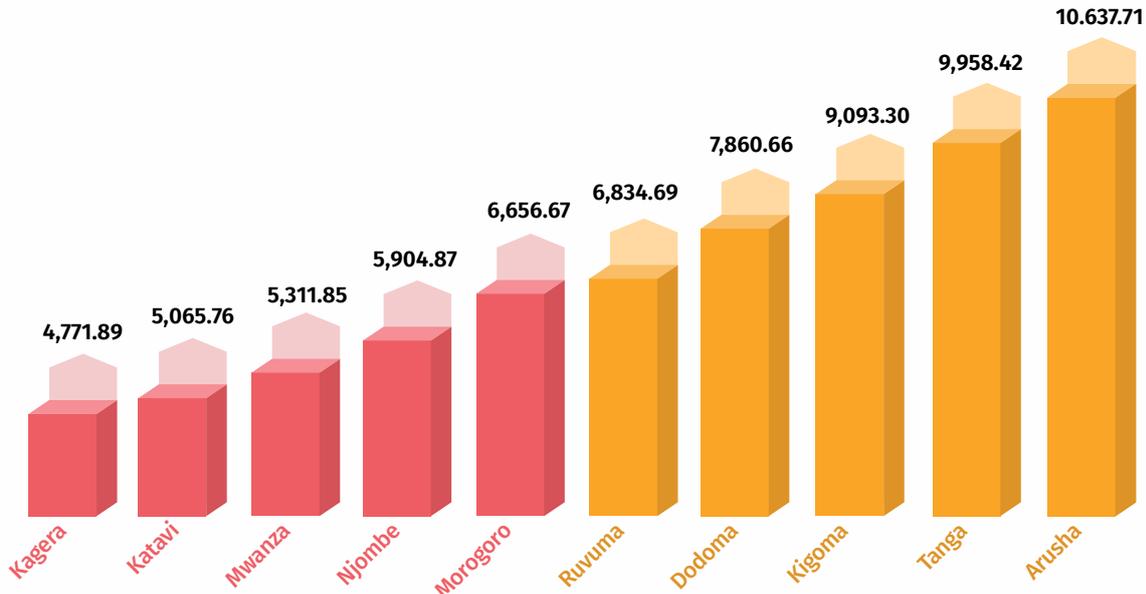
Kielelezo Na. 11: Halmashauri kumi zilikuwa na asilimia kubwa ya fedha zilizobaki katika Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji-WSDP kufikia Juni, 30

Fedha ambazo hazikutolewa

Katika utekezaji wa Mradi wa Programu ya Maendeleo Sekta ya Maji – WSDP, Mikoa mitatu ambayo haikupatiwa kiasi kikubwa cha fedha ni Mkoa wa Arusha ambao Halmashauri zake hazikupatiwa Sh. 10,637.71 milioni, Tanga Sh. 9,958.42 milioni na Kigoma Sh. 9,093.30 milioni. Kiambatisho kifuatacho kinaonesha mikoa kumi ambayo Halmashauri zake hazikupatiwa kiasi kibwa cha fedha za miradi:-

Kielelezo Na. 12: Mikoa kumi ambayo Halmashauri zake hazikupatiwa kiasi kibwa cha fedha za Mradi wa Maendeleo Sekta ya Maji

ATHARI ZINAZOWEZA KUTOKEA

Kutokana na mapungufu yaliyojitokeza kwenye uchambuzi wa utekelezaji wa miradi ya maendeleo athari mbalimbali zinaweza kutokea. Katika utekelezaji wa miradi hiyo kulikuwa na fedha ambazo hazikutolewa, matumizi yaliyochojiwa pamoja na fedha zilizobaki bila kutumika. Hii inapelekea kuwepo na athari zifuatazo;

Mradi wa Barabara (RF)

Katika utekelezaji wa mradi wa barabara, kulikuwa na kiasi cha Sh. 54,434.45 milioni fedha za mradi ambazo hazikutolewa na Hazina. Aidha, kulikuwa na kiasi cha Sh. 82,005.13 milioni ambazo zilikuwepo lakini hazikutumika na Halmashauri katika mradi huu. Hii inafikia jumla ya Sh. 136,439.58 milioni fedha ambazo zilitakiwa kutumika katika mradi huu kwa mwaka 2016/17 lakini hazikutumika. Kwa mujibu wa taarifa ya Bodi ya Mfuko wa Barabara (Road Fund Board) katika kipindi cha mwaka 2005-2015 inaonesha asilimia 87 ya barabara zote nchini hazina lami¹, hivyo kuhitaji matengenezo ya mara kwa mara. Kutokutumika kwa Sh. 136,439.58 milioni katika mradi wa barabara kunaathiri utoaji wa huduma hii kwa wananchi pamoja na kuongeza gharama kubwa kwa Serikali katika matengenezo ya barabara hizi mara kwa mara.

Kwa mfano; katika kutekeleza miradi ya maendeleo ya barabara kwenye Mkoa wa Dar es Salaam kwa mwaka 2016/17, Sh. 3,482.32 milioni hazikutolewa kwenye mradi na Hazina wakati Sh. 18,082.77 milioni fedha za mradi hazikutumika na Halmashauri. Hivyo, katika Mkoa wa Dar es Salaam Sh. 21,565.09 milioni zilizotakiwa kutumika kwenye mradi hazikutumika. Hali hii, inaathiri miundombinu ya barabara kwa ujumla hususani barabara za michepuko (feeder roads) ambazo hazijajengwa kwa kiwango cha lami. Fedha hizi zingeweza kutengeneza barabara za michepuko na kupunguza tatizo la foleni katika mkoa wa Dar es salaam.

Vilevile, katika kutekeleza miradi ya barabara kwenye Mkoa wa Dodoma, kiasi cha Sh. 5,229.44 milioni hakikupokelewa kutoka Hazina wakati Sh. 8,044.68 fedha za mradi hazikutumika na Halmashauri. Hivyo, katika Mkoa wa Dodoma Sh. 13,274.12 milioni zilizotakiwa kutumika kwenye mradi hazikutumika. Hali hii, inaathiri miundombinu ya barabara kwa ujumla hususani barabara zinazounganisha Wilaya na Wilaya ambazo hazijajengwa kwa kiwango cha lami. Fedha hizi zingeweza kutengeneza barabara hizo na kurahisisha utoaji huduma katika Mkoa wa Dodoma.

Mradi wa Maji – WSDP

Katika utekelezaji wa mradi wa maji, kulikuwa na kiasi cha Sh. 115,619.48 milioni fedha za mradi ambazo hazikutolewa na Hazina. Aidha, kulikuwa na kiasi cha Sh. 31,393.80 milioni ambazo zilikuwepo lakini hazikutumika na Halmashauri katika mradi huu. Hii inafikia jumla ya Sh. 147,013.28 milioni fedha ambazo zilitakiwa kutumika katika mradi huu kwa mwaka 2016/17 lakini hazikutumika. Aidha, Sera ya Taifa ya maji iliweka lengo la kufikia asilimia 65 vijijini na asilimia 90 mijini ya wananchi wanaopata huduma ya maji safi na salama. Pia, Sera inaweka lengo la kutoa huduma ya maji kwa wakazi ndani ya umbali usiozidi Mita 400 kutoka kwenye makazi yao. Serikali kutopeleka kiasi Sh. 147,013.28 milioni kwenye miradi ya maji kunaathiri utekelezaji wa Sera hito kwa kiwango kikubwa.

Kwa mfano; katika kutekeleza miradi ya maendeleo ya maji kwenye Mkoa wa Arusha kwa mwaka 2016/17, Sh. 10,637.71 milioni hazikutolewa kwenye mradi na Hazina wakati Sh. 112.01 milioni fedha za mradi hazikutumika na Halmashauri. Hivyo, katika Mkoa wa Arusha Sh. 10,749.72 milioni zilizotakiwa kutumika kwenye mradi hazikutumika. Hivyo, hali hiyo inaathiri upatikanaji wa huduma ya maji katika Mkoa wa Arusha hasa ukizingatia kwamba, “Ripoti ya Utekelezaji na Mafanikio ya Shughuli za

1 <https://www.roadfund.go.tz>

Serikali Mkoa wa Arusha ya Januari hadi Disemba 2017² imeainisha mikakati ya kutatua tatizo la maji hadi kufikia Juni 2018 kwa kuhakikisha watu takribani 450,000 wataanza kupata huduma ya maji katika maeneo ya vijijini hivyo Serikali kushindwa kutoa fedha zote za kutekeleza mradi wa maji kunakwamisha kwa kiasi kikubwa malengo ya kutatua kero ya maji katika mkoa wa Arusha

Vilevile, Halmashauri za Mkoa wa Tanga zilibakiza Sh. 3,453.46 milioni na hazikupatiwa Sh. 9,958.42 milioni za kutekeleza miradi ya maji. Hivyo, katika Mkoa wa Tanga Sh. 13,411.88 milioni zilizotakiwa kutumika kwenye mradi hazikutumika. Aidha, Halmashauri ya Wilaya ya Mkinga haikupatiwa Sh. 2,467.34 milioni ambayo ndiyo kiasi kikubwa zaidi ukilinganisha na Halmashauri zote nchini, hali hii inathiri juhudi za wilaya kuondoa tatizo la uhaba wa maji. Hasa ukizingatia kwamba, Halmashauri ya Wilaya ya mkinga inakadiriwa kuwa jumla ya watu 64,700 sawa na wastani wa asilimia 54.8 tu ndiyo wanaopata maji safi katika maeneo ya vijijini. Wastani huu ni chini ya lengo la Taifa la kuhakikisha asilimia 65 ya wananchi wa vijijini wanapata maji safi na salama³.

Mradi wa Afya – HBF

Katika utekelezaji wa mradi wa Afya, kulikuwa na kiasi cha Sh. 11,423.25 milioni ya fedha za mradi hazikutumika na Halmashauri. Aidha, katika utekelezaji wa mradi, matumizi ya Sh. 6,197.69 milioni yalihojiwa na CAG. Mbali na Serikali kujitahidi kutoa fedha zote zilizohitajika katika utekelezaji wa mradi wa Afya mwaka 2016/17, Halmashauri nchini zilishindwa kutumia ipasavyo fedha hizo kwa kiasi cha Sh. 11,423.25 milioni. Kushindwa kwa Halmashauri kutumia fedha hizi kulikwamisha utoaji wa huduma bora za afya kama ilivyotarajiwa.

Kwa mfano; Halmashauri za Mkoa wa Lindi zilibakiza kiasi cha Sh. 832.47 milioni pamoja na Sh. 18.22 milioni ya fedha zilizotumika kutekeleza mradi zilijoiwa na CAG. Hata hivyo, fedha zilizobaki zilitakiwa kutumika kuboresha hali ya huduma za afya hasa maeneo ya vijijini ambako huduma ya afya bado ni duni sana. Ingawa hali ya upatikanaji wa dawa katika mkoa wa Lindi kwa mwaka 2016/17 iliongezeka kutoka asilimia 67.2 mpaka kufikia asilimia 74.9 bado kulikuwa na uwezekano wa halmashauri kuongeza kiwango hiki cha upatikanaji wa dawa kwa kutumia fedha ambazo zilibaki⁴.

Vilevile, Halmashauri za Mkoa wa Tabora zilibakiza kiasi cha Sh. 517.24 milioni pamoja na Sh. 218.91 milioni ya fedha zilizo tumika kutekeleza mradi zilijoiwa na CAG. Fedha zilizobaki, zilitakiwa kutumika kuboresha hali ya huduma za afya hasa maeneo ya vijijini ambako huduma ya afya bado ni duni sana. Hali ya huduma za afya katika Mkoa wa Tabora ziko chini, mfano kwenye Wilaya ya Kaliuwa ni asilimia 24 tu ya akina mama wanaotumia uzazi wa mpango, kiwango cha maambukizi ya malaria ni asilimia 56 pamoja na kiwango cha utapiamlo kwa watoto ni asilimia 4⁵.

MAPENDEKEZO YA WAJIBU KATIKA UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO

WAJIBU inapendekeza mambo yafuatayo katika uhibitaji na usimamizi wa rasilimali za umma ili kuiwezesha nchi yetu kupiga hatua zinazotarajiwa kiuchumi kama ifuatavyo:

Fedha zilizobaki

Kiasi kikubwa cha fedha za utekelezaji wa miradi ya maendeleo kimebaki bila kutumika licha ya fedha hizo kuwa zimepokelewa kwenye akaunti za Halmashauri. Hali hii husababisha fedha hizo kushindwa kutumika katika mwaka unaofuata mpaka Halmashauri itakapotimiza masharti ya ziada ya kuomba kutumia fedha ambazo hazikuidhinishwa kutumika kwa mwaka husika. Serikali iangalie upya utaratibu wa kupeleka fedha katika Halmashauri, kwani moja ya sababu iliyopelekea Halmashauri kubakiza fedha ni kutokana na kuchelewa kutolewa kwa fedha kwa Halmashauri. WAJIBU inashauri Serikali iwe na ukomo wa kutoa fedha za maendeleo ili zifike kwa wakati na ziweze kutumika kwa mwaka husika.

Vilevile, Kamati za Fedha za Halmashauri pamoja na Mabaraza ya Madiwani yana jukumu la kusimamia utekelezaji wa bajeti ilivyoidhinishwa. Ni jukumu lao kuhakikisha miradi ya maendeleo inayoidhinishwa inaendana na mtiririko wa fedha unaotarajiwa na utekelezaji wake unakamilika ndani ya mwaka husika, hii ni kulingana na Memoranda ya Fedha za Serikali za Mitaa 2009, kifungu na. 19.

Fedha zilizohojiwa

Kiasi kikubwa cha fedha zilizotumika kutekeleza miradi kilijoiwa na CAG. Hii ni kutokana na malipo mengi kutokuwa na nyaraka kamilifu, baadhi ya nyaraka za malipo kutoonekana na sababu nyinginezo mbalimbali. Mapungufu haya yanasababishwa na kuwepo kwa udhaifu katika mifumo ya ndani ya uhibitaji na usimamizi wa fedha. Mifumo hii inaweza kuboreshwa endapo Halmashauri zitakuwa menejiment madhubuti zinazozingatia uwajibikaji na utawala bora na vitengo imara vya ukaguzi wa ndani pamoja na utendaji mzuri wa kamati za ukaguzi wa ndani. Sekretarieti za Mkoa na Menejimenti za Halmashauri zijiamarishe zaidi kwa kuwa na utaratibu madhubuti wa kusimamia na kukijengea uwezo kitengo cha Ukaguzi wa Ndani ikiwemo kuweza kutumia viwango vya kimataifa vya ukaguzi wa ndani vinavyotolewa na taasisi ya kimataifa ya ukaguzi wa ndani (IIA), pia, kuvipatia vitengo vya ukaguzi wa ndani rasilimali za kutisha kama vitendea kazi, teknolojia na watumishi wa kutosha. Kamati za fedha za Halmashauri zina jukumu la kuidhinisha taratibu za usimamizi wa ndani wa fedha za Halmashauri na kuhakikisha unafuatwa kwa mujibu wa sheria kama inavyoelekezwa kwenye Memoranda ya Fedha za Serikali za Mitaa 2009, kifungu na. 11(1).

Fedha ambazo hazikutolewa

WAJIBU inaishauri Serikali kuwa na bajeti ambazo zinatekelezeka yaani bajeti ambayo itaendana na uwezo wa Serikali wa kukusanya mapato. Vilevile, WAJIBU inasisitiza Serikali kutumia bajeti iliyoidhinishwa kama nyenzo ya usimamizi wa fedha za umma.

2 www.arusha.go.tz

3 <http://www.mkingadc.go.tz/water-service>

4 www.lindi.go.tz

5 <http://www.kaliuadc.go.tz/health-services>

| Sura ya Tano

HITIMISHO

WAJIBU katika ripoti hii ya uchambuzi wa Miradi ya Maendeleo Kimikoa, inadhamiria kuziwezesha Halmashauri pamoja na Sekretariati za Mikoa kuongeza tija katika usimamizi wa rasilimali za umma, ikiwa ni pamoja na kuwachukulia hatua stahiki wale wote ambao wamehusika katika upotevu au ubadhilifu wa rasilimali za umma. Kama Halmashauri zitafanyia kazi ripoti hii ya Uwajibikaji na yale yote yaliyooneshwa katika uchambuzi huu, ni dhahiri kuwa Halmashauri hizo zitaweza kudhibiti vizuri mianya ya upotevu wa rasilimali za umma. Kwa upande wa Mabaraza ya Madiwani na watendaji wa Halmashauri zile zenye changamoto, wajitahidi kudhibiti upotevu au ubadhirifu wa rasilimali za umma kwa kuimarisha mifumo yake ya ndani, kufanyia kazi mapendekezo ya CAG, kuzingatia sheria pamoja na kutimiza wajibu wa kuwatumikia wananchi ipasavyo.

WAJIBU - Institute of Public Accountability

P. O. Box 13486 Dar Es Salaam

Barua pepe: admin@wajibu.or.tz ; Simu: +255 22 266 6916

Tovuti: www.wajibu.or.tz